Notulen vergadering commissie BM, BS, RU d.d. 27-05-2021

Voorzitter: mevrouw M. van Beers.

1. Opening.

De **voorzitter**: Ik open de vergadering. Een hele goedenavond samen. Het is zeven uur stipt en dat betekent dat ik deze bijzondere gecombineerde commissievergadering mag openen. Welkom allen.
Er staan twee agendapunten op de agenda en ik heb begrepen dat in het presidium het voorstel is gedaan, maar corrigeer me als ik dat fout heb, om die twee agendapunten samen te voegen en in één keer te behandelen. Is er iemand die hierover het woord wenst? De heer Franssen, LVR.

De heer **Franssen**: Ik kan heel kort zijn, voorzitter. Of dat voorstel in het presidium is gedaan voor de commissievergadering, weet ik niet, maar wel is het voorstel gedaan om het in de raad in gezamenlijkheid te behandelen. Laat ik daarover maar meteen heel duidelijk en kort en krachtig zijn: wat de LVR-fractie betreft worden beide punten ook vanavond geïntegreerd behandeld, want ze horen absoluut bij elkaar. Hoe het in de raad gaat, is uiteraard aan de raad zelf.

De **voorzitter**: Uiteraard, meneer Franssen, en u gaat over vanavond. Ik begrijp dat de LVR een gezamenlijke behandeling vanavond het meest wenselijk vindt. Zijn er andere partijen die hierop wensen te reageren? De heer Zwijnenberg, VVD.

De heer **Zwijnenberg**: Het was het agendaverzoek van de VVD-fractie, voorzitter. Weliswaar is met ons geen overleg gevoerd over een samenvoeging, maar desalniettemin kunnen wij daarmee instemmen. Ik ben het met de heer Franssen eens dat deze onderwerpen onafscheidelijk zijn.

De **voorzitter**: Dan begrijp ik dat de partij die het geagendeerd heeft, namelijk de VVD, daarmee ook akkoord gaat. Wenst nog iemand te reageren op het voorstel om beide agendapunten samen te voegen? Dat is niet het geval. Dan stel ik vast dat u daarmee akkoord gaat. Dank u vriendelijk.

2. Klaar voor de herstart.

Tegelijk hiermee wordt aan de orde gesteld:

3. Organisatieontwikkeling.

De **voorzitter**: Ik stel voor de fracties in volgorde van groot naar klein het woord te verlenen. Het woord is dan allereerst aan de LVR. Wie van u mag ik het woord geven?

De heer **Franssen**: Dat mag dan aan mij, voorzitter, maar daar had ik voor vanavond eerlijk gezegd niet op gerekend. Ik heb me ook enorm moeten haasten om op tijd in het stadhuis te zijn, want ik vergader vanavond digitaal vanuit de fractiekamer. Ik ben zelfs mijn tas nog aan het uitpakken, dus als iemand vóór mij wil, wil ik wel als tweede.

De **voorzitter**: Laten we daar vandaag flexibel mee omgaan. GroenLinks is de volgende op mijn lijst. Wie van u mag ik het woord geven?

De heer **Maassen:** Dat mag u aan mij. Ik gun de heer Franssen een goede voorbereiding, want er staan een hoop belangrijke zaken op de rol. Voor 10 juni hebben we dezelfde agenda staan en vanavond willen we vooral veel vragen stellen en misschien in tweede termijn ook al enige richting geven, waarom gevraagd wordt.
Ik wil beginnen met de vraag of ik de onderwerpen die we op de agenda hebben staan juist samenvat. Via u, voorzitter, is dat een vraag aan de portefeuillehouder en ik ga ervan uit – maar dat is niet helemaal duidelijk – dat dat de heer Schreurs is. Ik weet niet of dat voor alle onderwerpen is, maar dat horen we dadelijk dan wel.
Ik probeer eerst even aan te zetten waar we het over hebben: wat is de opgave die we hier als problematiek zien? Als eerste zie ik dat we nu gaan praten in verband met een structureel begrotingstekort dat zich dreigt voor te doen. Het tweede punt is het risico dat we door de ondergrens van de algemene reserve gaan zakken. Het derde punt is dat er zwaardere problematieken zijn op het terrein van personeel, organisatie en bedrijfsvoering. Het vierde punt dat ik hier heb staan is dat dit ligt naast ambities, een werklast voor de organisatie die niet uitgevoerd kan worden. Het laatste punt dat ik hier heb genoteerd is dat we extra mensen en middelen willen inzetten om uit de crisis te komen. Ik noem het in mijn termen even het herstelplan. Is dat de juiste samenvatting van de opgaven waar we het vandaag over hebben?
Als tweede punt heb ik geprobeerd de zaak in te delen in, zoals dat ook in de voorgesprekken is gebeurd: wat zijn de zaken waarover we op korte termijn moeten beslissen en wat richting lange termijn? En ook dan is de vraag: is het juist dat we op de korte termijn toch iets moeten beslissen over het herstelplan, over de begrotingswijziging van 2021 en ook over het snel en daadkrachtig voortzetten van de organisatieverandering, en dat de oplossingsrichting in euro's, los van de begrotingswijziging, over 2022 en verder gaat, en dan wellicht ook een parallel heeft met de kadernota? Is dat juist?
Dan pak ik de onderdelen bij de kop en wil ik het hebben over de begrotingswijziging, over de uitvoeringstoets, over de oplossingsrichtingen en het herstelplan, zoals het ook in de beslispunten van de raad staat.
Ik kom eerst bij de begrotingswijziging en daarbij wil ik drie punten aankaarten, wat tevens ook een vraag is. Als we de begrotingswijziging zien, zijn dat in feite twee A4'tjes. In de beantwoording van de technische vragen, en ook verderop in de stukken, kunnen we nog wel wat vinden, maar het lijkt ons toch ook, gezien de omvang van het bedrag en waar we het besluit over nemen, dat er per onderdeel een duidelijk toelichting moet zijn, want ik merk ook in de fractie dat bij de titels die genoemd worden toch heel andere ideeën heersen. Net zoals we op 8 april over een aantal onderdelen waar we al een besluit over hebben genomen een keurig voorstel hebben gehad, lijkt het me op z'n minst wenselijk om bij ieder onderdeel, en zeker de bedragen die enige omvang hebben, een toelichting te geven. Dus dan heb ik het over het milieupark en afval, personeel, bedrijfsvoering, RoerDelta en V&D, maar wellicht ook de onderdelen van de opbrengsten, omdat daar mogelijk het misverstand is dat een aantal zaken niet uitgevoerd worden. Wellicht is dat een misvatting en betreft het bij wijze van spreken bedragen die misschien niet gebruikt hoeven te worden. Dus als we het hebben over meer dan 2 miljoen euro, lijkt het me toch op z'n plaats dat er iets meer toegelicht wordt dan alleen het noemen van de titel.
Het tweede punt, en dat is ook een vraag aan de wethouder. Toen we het op 8 april hebben gehad over KLC en over het grondbeleid, hebben wij gezegd: dat zou niet uit de algemene reserve moeten komen. Wij meenden toen gehoord te hebben dat er ergens een bedrag van een half miljoen was gevonden, een onderuitputting, maar als ik dit zo lees, staat er dat deze 2 miljoen euro toch van de algemene reserve af gaan. Kunt u dat uitleggen, wethouder?
Het laatste punt over de begrotingswijziging. De wijziging van zesenhalve ton uitbreiding bedrijfsvoering zouden we betalen uit de dekking van de jaarrekening 2020. Mijn vraag is: hoe kunnen we op 10 juni een besluit nemen over deze dekking als we de jaarrekening en het resultaat nog niet vastgesteld hebben? Want die komt volgens mij pas in juli.
Dat was het over de begrotingswijzigingen.

Dan kom ik bij de uitvoeringstoets. Bij de uitvoeringstoets staat of wij er kennis van willen nemen. Daar zouden we ja of nee tegen kunnen zeggen, maar het is natuurlijk waanzinnig belangrijk wat hier allemaal genoemd staat, dus we hebben er op z'n minst een mening over. We zijn jaren bezig geweest, hebben plannen gemaakt en geld gereserveerd om een aantal zaken uit te gaan voeren en op deze lijst, wat dan de uitvoeringstoets heet, staan honderd onderwerpen genoemd. Ook daar vinden wij de toelichting toch mager, want daarboven staat "wordt niet uitgevoerd in 2021" en daar staan uren bij, en in een bijlage staan een aantal zaken die met openbare ruimte en ruimtelijke ordening te maken hebben wel toegelicht, maar wat moeten wij hiermee? Ook daar zijn misverstanden over. We hebben er ook technische vragen over gesteld, maar geen duidelijk antwoord op gekregen. Het college heeft eerder aangegeven: een aantal zaken doen we niet, een aantal zaken doen we minder, een aantal zaken doen we later en een aantal zaken doen we anders. Nou, voor een paar puntjes kom je dat in de bijlage tegen, maar bij een heleboel dingen niet. En dat willen we niet alleen weten voor nu, maar natuurlijk ook als we het straks over de langetermijnplanning hebben: wat komt dan misschien nog wel later een keer terug? En dan is dat ook wat met de begroting te maken heeft. Dat gaat over zaken waar we de opdracht voor [..0:10:36..] dat gaat over moties die we neergelegd hebben, dus wij vinden dat de vier kolommen erachter moeten, achter die honderd thema's, waarin gewoon ook concreet aangegeven wordt wat niet, minder, later of anders gebeurt.
Dat was het over de uitvoeringstoets.
Dan komen we bij de oplossingsrichtingen. Ik wil nog niet zeggen wat we ervan vinden, alhoewel: we hebben daar zorgen over en we zien ook, en dat is toch wel de grote lijn, dat het ook prima is dat daar in ieder geval voorstellen voor liggen. Maar bij de oplossingsrichtingen wordt in het raadsvoorstel gezegd dat we die gaan vaststellen en mijn vraag is: moeten we die wel vaststellen? Want alles wat onder kolom 2021 staat stellen we volgens mij vast met de begrotingswijziging en alles wat er verder staat, daar kunnen we misschien wel oordelen en ideeën over geven – overigens is er ook nog een oproep gedaan door de wethouder en de VVD in de vorige commissievergadering, waar we daar misschien op in kunnen haken, daar kom ik nog op terug –, maar volgens mij kunnen we alleen zeggen: deze richtingen in grote lijnen willen we gaan doen, en ik ga er toch even van uit dat, als we daar 'ja' zeggen, we niet zeggen – laat ik een neutraal onderwerp nemen, haha – dat de OZB met 10% omhoog gaat. Dus is het juist dat we, als het gaat over het vaststellen, het dan hebben over een richting, een duiding richting de kadernota?
Een inhoudelijke vraag, en dan kom ik terug op die OZB: daar staat 'naar Limburgs gemiddelde en 10%', dan heb ik het idee, maar daar kom ik misschien op een later moment ook nog op terug, dat het college alleen gekeken heeft naar de OZB voor de woningen, want als we naar het Limburgs gemiddelde gaan voor de niet-woningen, dan redden we dat niet met 10%. Daar zitten we ver, ver onder, en daar zit misschien ook ruimte.
Even over de inhoud. Het begrotingstekort is ontstaan omdat we een personele taakstelling niet halen en omdat we de taakstelling subsidies niet halen. De taakstelling personeel was grofweg 2,5 miljoen, de taakstelling subsidies ruim 1,5 miljoen. In antwoord op de vragen die daarover gesteld zijn, niet alleen door onze partij, is gezegd dat men de modernisering van de subsidies wil uitstellen in het kader van corona. Maar uitstel lijkt hier afstel te worden en ook daarop zouden we graag een toelichting willen hebben.
De personele taakstelling is naar mijn idee de belangrijkste, en ook waar wij de meeste zorgen over hebben, niet alleen over de taakstelling, maar over de organisatie. We hadden een taakstelling staan van 2,5 miljoen euro in 2023. Daarbij heeft de organisatie in 2020 en 2021 1 miljoen gekregen als investering voor de transitie. Die 1 miljoen extra voor 2021 wordt […0:14:12..]. Dat betekent eigenlijk dat, als we niks hadden veranderd, er een discrepantie zou zijn tussen 2021 en 2022 van 4,5 miljoen; laten we het op 4 miljoen houden: dus als we niks hadden gedaan, en dat is het beeld dat we in november hadden met de begroting, 4 miljoen minder in 2022 dan we nu uitgeven. Met die 4 miljoen, dat is mijn grote zorg, zullen we in die honderd projecten moeten snijden, dus het probleem ligt aan twee kanten. Klopt dat beeld,

wethouder? Als ik dan kijk naar de voorgenomen oplossingen, dan wordt er een investering gevraagd, in ieder geval in euro's, en ik zie dat er ook iets van scholing wordt gedaan, maar hoe denkt u dit te realiseren, want uiteindelijk staat er dan toch in 2024 weer 1 miljoen minder op de begroting voor personeel, en – de tweede vraag –: wat kunnen we dan in 2024 daarvoor doen? Want het is niet alleen het bezuinigen op personeel en de lasten, maar het gaat er natuurlijk ook om wat we met de kwantiteit en de kwaliteit van de organisatie op dat moment kunnen uitvoeren. Met andere woorden: hoe zal dan die uitvoeringstoets eruit zien?
Volgende punt. Wij hebben de technische vraag gesteld of het college de analyse die het managementteam in december heeft gemaakt, deelt. Het eerlijke antwoord daarop was 'ja'. Dan verbaast ons één dingetje, maar dat is iets van de uitvoering. Er staat onder andere dat vastgesteld is dat een flink aantal fte's, enige tientallen, in ieder geval een stuk of twintig, niet gebaseerd is op zaken die in de begroting voorgenomen zijn aan wettelijke taken. En in de beantwoording van de vragen wordt eigenlijk aangegeven dat dat niet verder wordt uitgezocht. Ik kan me voorstellen dat er een heleboel fte bij zit waarvan je zegt, als je weet wat dat is: dat moet toch gebeuren. Maar dat vergt toch verder uitzoeken, daar zitten toch mogelijkheden? Want in principe zou men daarin de tijd moeten steken die gebaseerd is op wat we voorgenomen hebben en wat wettelijke taken zijn. Dat is het als het gaat over de oplossingsrichtingen.
Volgens mij kom ik nu bij het laatste onderdeel: het herstartplan post-corona. Daar doen wij alvast een uitspraak op, dat is dat het echt fantastisch is dat dit voornemen er ligt. Want ondanks alle zorgen en opgaven kunnen we in ieder geval zeggen dat het idee dat we samen met de stad, met partijen en organisaties, gaan kijken hoe we Roermond verder overeind kunnen helpen, onze volledige instemming heeft. Maar juist omdat het snel moet beginnen, is het heel opvallend dat er staat, ik citeer: "Het is geen breed uitgemeten plan." Dat is op zich niet slecht, maar dit is natuurlijk wel weer een ander uiterste, want eigenlijk lezen wij, en u zegt het maar als we het verkeerd hebben: we hebben een zak met geld, dat is ongeveer 4 miljoen wat uit het coronafonds over is, we hebben natuurlijk een aantal middelen die bestemd zijn en als die voor die doelen niet gebruikt kunnen worden, gaan die er misschien ook naartoe, we gaan in gesprek en voor de rest hoort u het. Wij vinden dat wat aan de magere kant. De vraag die wij dan ook gesteld hebben, is: welke thema's, welke tafels denkt u aan te gaan zitten? Die vraag hebben we ook al gesteld in de technische vragen en ook daarop kregen we een algemeen antwoord. Het gaat er ons natuurlijk om dat het een juiste balans is en dat we goed kijken naar de problematieken, en niet alleen van de ene of van de andere categorie. Want GroenLinks heeft er al vaak voor gepleit dat ook die problemen aangekaart worden waar misschien geen tafel voor is, waar geen organisaties voor zijn die, als we op 10 juni daar een besluit over hebben genomen, op 11 juni al een beroep doen op de middelen. De onderwerpen en problematieken hoef ik u niet te noemen.
Wat van belang is, en dan kom ik een beetje bij de laatste vraag uit, is die impactanalyse die gemaakt is. Die impactanalyse schijnt al de basis te zijn geweest voor het overleg, voor alles wat intern bekeken is. Wat ons dan verbaast – jammer dat het net vraag 251 was die we nog even achteraan stuurden – is dat zij ons die impactanalyse sturen en het antwoord is: die krijgt u als hij klaar is. En dan zeggen we: wat is dan gebruikt bij deze problematiek? Want daarvan willen we natuurlijk weten: hoe ernstig is het op al deze terreinen?
Dat zijn de belangrijkste vragen die wij op dit moment wilden stellen. Ik heb nog één toevoeging voor de eerste ronde. Wethouder Smitsmans heeft gevraagd, en dat was nadat de VVD middels de heer Zwijnenberg dat in zijn woordvoering op 15 april ook al heeft gedaan, of de raad bereid is om te kijken of we voor het herstelplan, en dan bedoel ik alles bij elkaar, breed draagvlak kunnen gaan vinden. Ik heb in het presidium aangekondigd dat ik daarvoor een rondje zou maken, en dat rondje heb ik gemaakt langs alle gekozen partijen. Ik kan u mededelen – en dan hebben we het nog helemaal niet over het hoe, op welke wijze en op welke onderwerpen – dat alle partijen die ik daarvoor te pakken heb gekregen daar in principe 'ja' op hebben gezegd, en dat verheugt mij. Ik heb helaas de heer Nizet niet aan de lijn kunnen krijgen, maar ik mag zo

brutaal zijn, omdat ik zijn constructieve houding ken, om te concluderen dat hij daar waarschijnlijk aan mee gaat doen. De heer Coskun van DENK neemt het op dit moment nog in overweging. Dus laten we het positief samenvatten: er is nog geen ‘nee’ daarop en zeven partijen hebben in principe aangegeven dat men bereid is om daarover te gaan praten.
Ik hoop dat de heer Franssen met deze twintig minuten de tijd heeft gehad om een nog beter verhaal te houden dan ik gewend ben van hem te krijgen.
Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw bijdrage. Meneer Franssen, mag ik u nu het woord geven?

De heer **Franssen**: Ja, dank u wel, voorzitter, dat mag u. Tot de heer Maassen zou ik willen zeggen: kom eens een keer in de LVR-fractiekamer zitten, uiteraard op gepaste afstand, dan zult u zien hoe het er bij de LVR-fractie aan toe gaat. Wij proberen inderdaad altijd een kwalitatieve bijdrage te leveren. Overigens excuus voor mijn stem. In deze tijd van het jaar, en dat heeft niets met corona te maken, zijn er ook wel eens andere problematieken, maar ik probeer het zo goed mogelijk te verwoorden.
Voorzitter. Ik heb mij voorgenomen om in ieder geval geen herhalingen te gaan doen van voorgaande sprekers. Dus alles wat de heer Maassen gevraagd heeft: bij dezen vraagt de LVR-fractie dat ook. Ik kom alleen met andere invalshoeken vanuit LVR-perspectief. Ik geef dan gelijk een inkijkje in een van onze motiveringen voor spreektijd, omdat ik vanavond in elk geval, ondanks dat we vanavond geen spreektijd hebben, geen zin heb om dingen over te doen. Dus ik zal op zaken ingaan zoals de LVR-fractie daartegen aankijkt en waar dat nieuwe zaken of nieuwe informatie betreft. Ik ga geen zaken herhalen van vorige sprekers, waarbij ik er uiteraard van uitga dat de portefeuillehouder – en ook ik ga ervan uit dat dat primair de heer Schreurs is – antwoord geeft op alle vragen en alle bijdragen van alle fracties, dus niet alleen technische vragen, maar ook politieke uitspraken in eerste termijn. Daar verwacht ik van het college en de wethouder ook een reactie op.
Voorzitter, naar de inhoud. Het klinkt misschien gek, maar ik begin bij september 2019. U zult denken: waarom doet hij dat nou? Nou, toen kregen wij de septembercirculaire. In het jaar krijg je een aantal circulaires. Je hebt een begroting, je hebt een jaarrekening en je krijgt circulaires. De septembercirculaire was meerjarig sluitend, zelfs positief voor de gemeente Roermond. Ook de decembercirculaire, drie maanden later – dat is weer zo’n circulaire op basis van het ministerie die dan wordt vertaald naar de gemeentelijke begroting, zeg ik tegen de mensen thuis – was meerjarig sluitend en zelfs meerjarig positief. Voorzitter, dan ga ik naar het jaar 2020. Toen brak corona uit – later kom ik op het kopje ‘corona’ nog even terug – en hebben we geen kadernota behandeld, maar een kader*brief.* Uitgezonderd wat dipjes in ’20 en ’21, juist vanwege die vooruitzichten op het gebied van corona en een aantal onzekerheden, had ook die kaderbrief in juni 2020, die ging dus over de kaderbrief 2021, een meerjarig positief saldo.
Voorzitter, dan ga ik naar september 2020. In september kwam er wederom zo’n septembercirculaire en dat was de eerste keer dat er een lichte dip te zien was. Waarom zeg ik ‘licht’? Omdat voor het begrotingsjaar 2021 een flink tekort werd voorzien van ruim 3 miljoen, maar vervolgens voor ’22, ’23 en ’24 tussen twee ton en, afgerond, vierenhalve ton. Dat was de eerste keer dat de raad daarmee geconfronteerd werd, met min-bedragen. Dan ga ik naar de decembercirculaire en die vertoonde eigenlijk hetzelfde beeld als de septembercirculaire.
Tussendoor – en daar heeft de heer Zwijnenberg eerder terecht op gewezen – is nog de begroting 2021 vastgesteld en ook die was gewoon meerjarig sluitend, sterker nog: uitgezonderd het begrotingsjaar 2021 was er een meerjarig positief begrotingssaldo.
Ja, voorzitter, en dan breekt de hel los. Vanaf ongeveer december worden de fractievoorzitters, dan wel afgevaardigde van fracties, in het geheim en in het geniep geïnformeerd, op hoofdlijnen, zonder dat we ook maar iets over de inhoud te horen krijgen: er zit zwaar weer aan te komen, het gaat gigantisch verkeerd lopen met de gemeente Roermond. En dan komt in één keer 15 april met een theatershow van wethouder Smitsmans en wethouder Pleyte, terwijl de

wethouder voor financiën niet thuis geeft en wegduikt. Een paar dagen later kregen we de stukken, ‘Klaar voor de herstart’. Het raadsbesluit bij het plan ‘Klaar voor de herstart’, dat op 10 juni in de raad zou moeten worden behandeld, luidt onder punt 1: “de oplossingsrichtingen voor een meerjarig sluitende begroting vast te stellen”. Ik kondig hier alvast aan dat die formulering voor de LVR-fractie niet akkoord is. Punt 2: “in te stemmen met het wijzigen van de begroting met betrekking tot de mutaties voor het begrotingsjaar 2021, zoals opgenomen in bijlage 1a bij dit raadsvoorstel”. Voorzitter, voor de LVR-fractie is dat op dit moment niet akkoord. Verder: “kennisnemen van de uitvoeringstoets”, nou ja, prima, en “in te stemmen met de opzet notitie ‘Herstart post-corona’”. Of we daarmee moeten instemmen, laat ik nog over aan de beschouwingen van alle fracties en de besprekingen daarover. Maar, voorzitter, de LVR-fractie is er niet voor om alle pakketten aan papier die we nu gekregen hebben als de heilige graal te gaan bestempelen. Ik zal dadelijk nog uitleggen waarom. Wij zullen, dat kondig ik bij dezen alvast aan, met een eigen voorstel daarvoor komen, dan wel via een initiatiefvoorstel, dan wel via een motie, niet op de inhoud, maar op het proces. Normaal heeft de LVR-fractie altijd een hekel aan het woord ‘proces’, maar nu gebruik ik dat bewust wel, omdat ik hier een hele tafel vol heb liggen met stukken die wij nu gekregen hebben en waarover wij geacht worden een besluit te nemen tussen de tijd dat we ze gekregen hebben en 10 juni. Dat is een gigantische hoeveelheid, niet alleen qua hoeveelheid papier, maar ook qua impact, impact op raadsleden, de 31 raadsleden die dat moeten doorgronden, want wij zijn alle 31 gekozen en zullen alle 31 onze eigen afweging moeten maken op 10 juni, maar ook vanwege de impact voor de samenleving in Roermond, voor de inwoners, de ondernemers en vooral de belastingbetalers, wij allemaal. Daar kom ik dadelijk apart nog op terug. De LVR-fractie komt dan tot de conclusie, met alle stukken die wij ontvangen hebben, dat het, met alle respect, voor een gemiddeld, of misschien wel bovengemiddeld raadslid – iedereen mag zichzelf de sticker opplakken die hij zelf wil –, onmogelijk is om in zes weken tijd dit zo te doorgronden en dan op 10 juni daar een hamerslag op te geven, terwijl het college – dat blijkt uit alle stukken en de bijlagen, inclusief de ambtelijke presentaties – al vanaf september 2020, dat is over drie maanden een heel jaar, daarvoor de tijd heeft gehad. Dat is onwaardig naar de raad toe. Mijn eerste politieke vraag aan de portefeuillehouder en het hele college is dan ook: wat is uw politieke oordeel en wat is uw politieke standpunt, dat u op deze manier de raad voor het blok zet om in zes weken tijd dit soort documenten door te spitten en in zes weken tijd 31 raadsleden een oordeel te laten vellen over, en dan citeer ik de kop van dagblad De Limburger van enkele weken geleden: “de chaos die in dit stadhuis gecreëerd is” en waar u dan de raad wilt dwingen om dat over de rug van de belastingbetaler op te lossen. Laat ik daar heel erg duidelijk in zijn, wat de LVR-fractie betreft: nee, daar zullen wij niet in meegaan. En ik kom er dadelijk op wat wij dan voorstellen, voorzitter.
Voorzitter. Een stevige introductie, omdat deze stukken een stevige introductie verdienen.
Als je dan naar de inhoud gaat, en dan pak ik de bijlagen met betrekking tot de opgave en de oplossingsrichtingen, en kijkt waar ‘m nou voor het grootste deel die opgave in zit, ja, voorzitter, dan zit hem dat toch in de taakstelling personeel, en inderdaad, zoals de heer Maassen zei, op een iets langer traject in de taakstelling subsidies. Maar ik blijf even bij de taakstelling personeel, omdat dat past bij naar onze mening, en dat is niet nieuw, wij hebben niet voor niets meerdere jaren tegen de begroting gestemd, beargumenteerd en onderbouwd, vanwege diverse redenen [..0:30:23..] vanaf 2,7 miljoen tot 3,4 miljoen structureel taakstellingen personeel in de min. En wat zie je dan bij de oplossingsrichtingen: dat ongeveer datzelfde bedrag door het college wordt voorgesteld om aan inkomstenverhogingen op te leggen. Met andere woorden, en dat staat dus in de kop van dagblad De Limburger: de chaos die op het stadhuis gecreëerd is onder de verantwoordelijkheid van dit college van B&W dwingt het college van B&W om dat te laten betalen door de belastingbetalers in Roermond. Dat zeggen gewoon de cijfers. Het staat in de bijlage, vergelijk de rode cijfertjes maar met de zwarte cijfertjes. Voorzitter, dat kan niet. De LVR-fractie vindt in elk geval dat dat niet kan, want de LVR-fractie vindt dat eerst de tering – sorry voor het woord, maar ik gebruik het spreekwoordelijk gezegde – naar de nering moet worden gezet binnen de eigen organisatie.

Dat betekent: alle portefeuilles moeten op de kop worden gegooid, en dat is blijkbaar ook gebeurd, want als we dan kijken naar een bijlage die we later hebben gekregen – ik weet even het nummer van die bijlage niet –, dan staat daar boven dat de lijst door de ambtelijke organisatie is aangedragen om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting, maar waarvan het college niet voor die onderdelen gekozen heeft op die lijst. Er zijn voorstellen gedaan voor meer dan 10 miljoen, voorzitter! Mag ik dan bij dezen, in elk geval op dat vlak, de ambtelijke organisatie een compliment geven, want dat betekent dat er zonder heilige huisjes te creëren geprobeerd is mee te denken in oplossingsrichtingen. Vanuit dat oogpunt kan het voor de LVR-fractie niet zo zijn dat wij belastingverhogingen gaan opleggen voor de inwoners en ondernemers ter waarde van 3,5 miljoen structureel, en dat wij niet uit die lijst voor meer dan 10 miljoen euro in staat zijn, met ook nog een hele hoop pm-posten-, dus, voorzitter, de volgende vraag aan de wethouder: hoe is die lijst tot stand gekomen en waarom staan daar zoveel pm-posten op? Want pm is toch altijd onzeker, dus dat bedrag van 10 miljoen kan nog veel hoger worden. Waarom kiest het college er dan bewust voor om toch belastingverhogingen in te voeren, terwijl er ook voorstellen liggen om eerst in eigen huis, binnen de eigen budgetten, binnen de eigen exploitatiebudgetten, goed te kijken wat minder kan?
Voorzitter, dat is mijn volgende argument, en dan ga ik een stap terug naar de historie: naar de kerntakendiscussie. In 2010/2011 werd Roermond met een flinke opgave opgezadeld. Toen heeft de raad een traject van anderhalf jaar doorlopen, uiteindelijk met een verzamelamendement met heel veel amendementen en moties daaronder, om een oplossingsrichting te zoeken voor ongeveer 11 miljoen. Daar hebben wij anderhalf jaar over gedaan, voorzitter, in de jaren 2010 en 2011. Nu zijn we tien jaar later, dus de geschiedenis herhaalt zich, en hebben we het over een bedrag van ongeveer 5,5 miljoen. Nou, u kunt goed rekenen, daar ga ik even van uit…, ik wilde bijna zeggen *minister* van financiën, maar dat is iets te veel eer voor de heer Schreurs, wethouder van financiën van de gemeente Roermond. 5,5 miljoen is ongeveer de helft van 11 miljoen. Daar hadden wij toen anderhalf jaar de tijd voor, nu hebben we zes weken de tijd. De LVR-fractie is van mening dat de raad in positie moet worden gebracht om voor de middellange en lange termijn keuzes te kunnen maken. En dan sluit ik aan bij waar de heer Maassen mee afsloot: die gezamenlijke benadering. Ook de LVR-fractie is bereid om deel te nemen – en hoe weet ik ook nog niet – aan een werkgroep, of een specifieke commissie, mij maakt het allemaal niet uit, één per fractie bij wijze van spreken, en later met alle raadsleden. Voorzitter. Tussen nu en november 2021, waarin we de begroting 2022 behandelen, liggen ongeveer zeven maanden, en dat is ongeveer de helft van anderhalf jaar. U begrijpt mijn redenatie: kerntakendiscussie anderhalf jaar, ik noem hem nu de kerntakendiscussie light, en wat de LVR-fractie betreft gebruiken wij de tijd tussen nu en de begrotingsbehandeling in november om gezamenlijk als raad-, en ja, het college mag dan ook aanzitten, maar die moeten een keer luisteren naar de raad en voor de vragen die de raad heeft moeten ze dan maar eens stukken aanleveren, om op die manier richting de begroting in november 2021 een structurele meerjarenbegroting op te bouwen, maar wel in dialoog met de raad en niet zoals nu, waarbij wij een stapel papier krijgen en in zes weken tijd, halleluja, ‘ja’ of ‘ja’ mogen zeggen. Voorzitter, daarmee licht ik een tipje van de sluier op van hoe de LVR-fractie naar die middellange termijn kijkt.
Dan ga ik naar de korte termijn. Er zit een aparte bijlage bij met betrekking tot corona, die ga ik vanavond niet inhoudelijk behandelen, maar wat de LVR-fractie betreft zullen wij die, want die hebben we ook later gekregen, nog even goed bestuderen en dan komen we er in de raadsvergadering op terug. Maar de LVR-fractie vindt wel dat wij voor die korte termijn-, de LVR-fractie heeft eerder vanaf mei 2020, dan wel via moties, dan wel via vragen, dan wel via andere voorstellen, duidelijk gemaakt waar wat betreft de LVR-fractie de nadruk ligt bij dat coronaherstel. De LVR-fractie is ook van mening dat dat coronafonds breder ingezet moet kunnen worden [..0:35:52..] bij de geamendeerde motie, op initiatief van Demokraten Swalmen, collega Jos Tobben, met een amendement vanuit de LVR-fractie, breder inzetten van dat coronafonds. Want als je weer kijkt naar de laatste kwartaalrapportage van het coronafonds en

je kijkt nu naar de bijlage die gaat over het coronafonds, dan zit er nog veel te veel geld in die pot coronafonds. Dat moet niet een spaarbankboekje worden, dat moet uitgegeven worden voor ondernemers, horecaondernemers, culturele instellingen, maatschappelijke voorzieningen, al dat soort instanties die het leven in Roermond een plus geven. Dat moet niet op een spaarrekening staan in de gemeente Roermond. Dus wat ons betreft, voorzitter: breder inzetten coronafonds. Dat is geen verrassing, als ik dat zeg, en daar willen wij ons mee voor inzetten, om op de korte termijn in elk geval het coronadeel voor in te zetten.
Ik ga weer terug naar de middellange en lange termijn. Ik heb net uitgelegd hoe wij daartegen aankijken en ik verwacht, omdat dat een politiek statement was van mij – laat ik die vraag dan ook maar heel concreet stellen, en als het niet duidelijk genoeg is voor de wethouder, dan mag hij mij strakjes een vraag terug stellen en dan kom ik daar in de tweede termijn op terug –, maar ik verwacht op dat politieke statement dat ik zonet gegeven heb van de wethouder voor financiën een reactie namens het college van B&W, om het dus in stukken te knippen: nu korte termijn en vanaf nu richting november 2021 met de raad samen te werken aan dat middellange- en langetermijnkader. En waarom zeg ik dat, voorzitter? Ik zeg dat, en dan word ik toch een beetje vervelend-, ik had al voorzien dat dit zou gebeuren, want begin april stelde ik vragen over de kadernota en de jaarrekening en meneer Maassen zei het zojuist ook: we moeten nu besluiten nemen, terwijl we de besluiten over de jaarrekening nog moeten gaan nemen. Die doen we namelijk later, pas in juli. En ik heb vandaag even heel snel naar de stukken gekeken, toen die binnenkwamen, over de jaarrekening, en dat bevestigt nogmaals dat het een chaos is op het stadhuis, voorzitter. Want hoe kunnen wij nu, als we een positief resultaat in de jaarrekening van 2,7 miljoen hebben, resultaatbestemmingen toewijzen aan bestemmingsreserves van 3,8 miljoen? Ik zal het u even voorrekenen met gemakkelijke getallen. Het college zegt dus: we hebben een positief resultaat van 1.000 euro – dat praat wat makkelijker en dan kan ik het ook iedereen uitleggen –, maar wij gaan voor 2.100 euro bestemmingsreserves positief invullen. Ja, voorzitter, als ik één euro heb, kan ik niet twee euro en een dubbeltje uitgeven. Als ik 1.000 euro heb, kan ik niet 2.100 euro uitgeven. Als ik 1 miljoen heb – ik heb het niet --, kan ik ook geen 2,1 miljoen uitgeven. Dus, voorzitter, het is niet alleen organisatorisch een chaos, het is ook financieel een chaos.
En dan kom je op een volgend politiek punt, dat is eigenlijk natuurlijk voor de raadsvergadering, dus ik wil daar niet te veel op vooruitlopen, maar we hebben er een vraag over gesteld, anderen ook: hebben wij strakjes – en daar moeten we het op 10 juni als raad over hebben naar onze mening en niet vanavond – vertrouwen in deze portefeuillehouder financiën en in dit college van B&W, gezien de chaos die op organisatorisch vlak is geschapen? Want het gaat niet alleen over de ambtelijke organisatie, nee, het gaat over zwerfvuil, het gaat over parkeren, het gaat over afval, het gaat over wijkeconomieën, het gaat over horeca, het gaat over ondernemers, het gaat over parkeerbelastingen, het gaat over alles, óveral is het een chaos. Vragen worden niet beantwoord, burgers worden niet ten dienste gesteld, ondernemers worden tegengewerkt, overal is het chaos. En hebben wij dan vertrouwen in deze portefeuillehouder en in dit college van B&W, met alles wat ik tot nu toe heb gezegd, en wat mijn collega-raadsleden dadelijk ook nog gaan inbrengen, dat zij dit probleem gaan oplossen? Nou, daar wil ik in elk geval al vandaag een reactie van de wethouder op horen, zodat wij dat mee terug kunnen nemen naar de fractie, om erover na te denken, zodat we 10 juni ook beslagen ten ijs komen.
Nou, voorzitter, dan ga ik op een aantal punten nog naar de inhoud. Ja, het zal een stevige avond worden, dat realiseer ik me, maar wij zullen in elk geval, zoals ik gezegd heb, niet herhalen wat anderen gezegd hebben en vooral eigen punten inbrengen en nieuwe punten.
Voorzitter, de vragen. Wij hebben heel serieus voorwerk gedaan, dat mag u ook van een fractie van negen raadsleden verwachten, en wij hebben bewust gekeken: welke vragen gaan wij wel stellen en welke niet? Wij hadden er misschien nog veel meer kunnen stellen, dat hebben wij bewust niet gedaan. Wij hebben bewust gekeken naar een aantal financiële vragen, naar een aantal inhoudelijke vragen en naar een aantal organisatorische vraagstukken. Als ik dan zie, voorzitter, en wij hebben ook goed de antwoorden bestudeerd op vragen van andere fracties,

hoe sommige vragen beantwoord worden, dan is dat eigenlijk schandalig. Wij krijgen nietszeggende antwoorden en het wemelt van opmerkingen als “ja, we zijn bezig met een wendbare en [..0:41:07..] organisatie, en in de toekomst komt dat allemaal goed”, “de dienstverlening moeten we op orde houden”. Voorzitter, corona wordt hier misbruikt om de financiële puinhoop te verbloemen die vóór corona al ontstaan is. Dat is in elk geval de stelling van de LVR-fractie.
Een aantal fracties, wij ook, hebben meerdere vragen gesteld of de gemeenteraad altijd en tijdig geïnformeerd is over de organisatie, de bedrijfsvoering en de financiën. Ik heb u in mijn allereerste zinnen bewust meegenomen vanaf september 2019, de septembercirculaire, tot en met het laatste financiële document, de decembercirculaire. Ik kom dan ook tot de conclusie dat dit college de raad niét tijdig en niét juist heeft geïnformeerd. Ik wil van de wethouder weten wat hij daar zelf voor consequenties aan denkt te gaan verbinden. Want, voorzitter, tussen september 2019 en december 2020, ik ga niet herhalen wat ik net gezegd heb, maar daar blijkt uit dat we uitgezonderd wat kleine dipjes gewoon een structureel goed beeld hebben en nu blijkt uit deze stukken dat het in één keer niet zo is. Daar wil ik een reactie op van de wethouder.
Voorzitter. Ter onderbouwing van mijn stelling voor de knip van de korte termijn en de middellange- en lange termijn: wij hebben soms de neiging om, als er een probleem is, direct dat probleem te gaan oplossen. De vraag is echter of wij als raad nu kunnen overzien wat de problemen zijn. Wij worden geacht daar binnen zes weken iets van te vinden, maar hebben wij voldoende inzicht in wat die problemen zijn? Je moet eerst een goede analyse maken van die problemen, anders ga je misschien dénken dat je het probleem oplost, terwijl je het werkelijke probleem nog niet hebt. Dat is wat ons betreft de onderbouwing om juist dat stukje tijd te nemen. Wat ons betreft, voorzitter, en dat is weer een volgend politiek statement wat de LVR-fractie betreft – dan kan dat in elk geval geen verrassing zijn in juni –, wordt de kadernota voor kennisgeving aangenomen. Dus deze stukken voor kennisgeving aannemen, de kadernota die we dadelijk nog gaan krijgen voor kennisgeving aannemen en met de raad tussen nu en november 2021 samen een traject doorlopen voor de middellange en lange termijn. Voor de korte termijn moeten we als raad in de komende twintig dagen misschien maar eens goed bij elkaar gaan zitten, dat er vanuit elke fractie wat voorstellen komen wat elke fractie belangrijk vindt voor die korte termijn en dat we dan eens gaan kijken wat we kunnen met dat coronaherstelfonds. Volgens mij kunnen we dit probleem prima op twee sporen aanvliegen: de korte termijn en de middellange en lange termijn. En daar komt nog een argument bij, voorzitter, en daar wil ik ook graag een reactie op van de wethouder: als wij mee zouden gaan in hetgeen het college nu alleemaal voorstelt, vindt u dan niet, wethouder voor financiën, dat u wel heel erg over uw graf heen regeert? En dan bedoel ik natuurlijk niet letterlijk uw graf, maar het politieke graf. Deze coalitieperiode eindigt in maart 2022. De chaos die hier ligt is in de afgelopen acht jaar veroorzaakt. Is het reëel om de huidige raadsleden, want ook de raad heeft maar een mandaat tot maart 2022 en we weten – ik doe maar eens een gokje – dat minstens 30% niet meer terugkomt, besluiten te laten nemen met impact voor alle inwoners, alle ondernemers, de hele samenleving van Roermond, voor ná maart 2022? Als u zich in die rol zou verplaatsen van raadslid, wat zou u dan vinden van die salamitactiek en de bulldozers waarmee u nu de raadsfracties confronteert?
De dienstverlening, voorzitter. Komt die dienstverlening niet tot stilstand? Volgens mij is de dienstverlening al tot stilstand gekomen. Ik heb er net een paar inhoudelijke voorbeelden van genoemd.
Nog een paar concrete vragen over de inhoud aan de portefeuillehouder. Heeft de provincie een rol gehad in dit hele traject? Is er gesproken met de provincie als toezichthouder op de gemeentefinanciën? Zo ja, wat is er dan besproken? Is er ook gesproken over het juridisch kader en het wettelijk kader? Alles wat wij hier nu gaan doen, kán dat juridisch en wettelijk wel? Zijn er geen verplichtingen die we nu niet bezien hebben omdat we in zes weken al moeten beslissen? Hetzelfde geldt voor de rol van de accountant. Hoe is de accountant erbij betrokken

geweest? De stukken van de jaarrekening hebben we vandaag ontvangen. Zojuist heb ik er drie regels uit voorgelezen, de rest moeten we nog gaan lezen, en ik vraag me af of we überhaupt wel een goedkeurende verklaring zullen krijgen van de accountant op de jaarrekening.
De clustermanagers, en dan maak ik even het overstapje naar de organisatie. Voorzitter. Wij hebben vragen gesteld over die organisatie. Uit de beantwoording daarvan blijkt volgens mij dat het college zelf ook met de handen in het haar zit over de organisatie. De structuur met een directie, afdelingshoofden, teamleiders en programmamanagers werkte naar onze mening uitstekend. Je kunt er misschien over twisten of er wat lagen tussenuit moeten, maar er is nu geen directie meer die bijvoorbeeld-, ik pak gewoon een voorbeeld: in de hoek van Ruimte had je vroeger een verantwoordelijk directeur en als er dan een probleem was dat twee of drie afdelingen oversteeg, dan kreeg die directeur samen met de drie afdelingshoofden en eventueel de ambtenaren die daaronder zitten de opdracht: ga integraal naar dat probleem kijken en, directeur, wij verwachten dat u daarmee binnen drie weken richting het college komt. Ik parafraseer het maar even. Als je dat nu zou moeten doen, heb je minstens vijf clustermanagers nodig en wij weten uit interne bronnen, maar ook omdat dat zelf door het college gezegd is, dat die clustermanagers niet meer worden geacht op inhoud te sturen, maar op people management, op HR-instrumenten en al die andere mooie prietpraat. Voorzitter, ik werk zelf in een ambtelijke organisatie, maar dat ga ik niet vergelijken. Zo bedoel ik hem helemaal niet. Maar ik doe wel de volgende uitspraak, en die doe ik natuurlijk namens de voltallige LVR-fractie. De LVR-fractie vindt dat afdelingsmanagers, of ze nou clustermanagers of afdelingsmanagers heten, dat maakt me allemaal niet uit, wel enige feeling met de inhoud moeten hebben, want hoe ga je anders een probleem oplossen? We hebben volgens mij geen zelfsturende teams in deze organisatie en als zich in de organisatie een probleem voordoet, of het nou op zwerfafval is, of op parkeren, op afval, of wijkeconomie, of de problematiek van de ontwikkelingen in Swalmen, maakt me allemaal niet uit, dan blijft dat probleem in een cirkel draaien, want er is nu niemand in dit huis, een directeur die daarvoor verantwoordelijk is, die eens opstaat en zegt: potverdorie, ik pak al die clustermanagers eens even bij elkaar, we gaan in een hok, we gaan stoeien en we komen pas naar buiten als het probleem is opgelost. Als je nu in de ruimtelijke hoek een probleem hebt, heb je vijf of zes clustermanagers nodig, en die gaan dan niet over de inhoud, want ze mogen alleen maar sturen op HR, people en allemaal dat soort mooie managementwoorden. En als de ambtenaren die daaronder zitten een probleem hebben en daarover een keer met hun manager willen sparren, dan stuurt de manager ze weer terug, want die zegt: nee, ik ben niet van de inhoud, ik ben alleen voor de people en het management, dus zoek het probleem maar zelf uit. Voorzitter, dit is natuurlijk met een paar aannames, maar is dit de manier waarop het tegenwoordig gaat in het stadhuis? Wij hebben de indruk van wel, wij krijgen die indruk ook van inwoners van onze stad en van ondernemers in onze stad. Ik ga niet weer al die inhoudelijke terreinen noemen, ik heb er net een achttal genoemd, maar ik kan er wel vijftig noemen. Als het zo gaat bij al die terreinen in het stadhuis, dan klopt de kop in dagblad De Limburger van een paar weken geleden nog steeds: de chaos in het stadhuis moet betaald worden door de belastingbetaler. En laat ik daar gelijk weer duidelijk over zijn: de LVR-fractie zal daar nooit zo mee instemmen.
Het huidige organisatiemodel is natuurlijk door het dure BMC zo voorgesteld. Het heeft meer dan een miljoen gekost volgens mij. Wat is de conclusie van het college nu we daarmee een paar maanden aan de slag zijn? Zijn dit nog steeds de juiste keuzen die gemaakt zijn? Of, college, wethouder financiën, personeel en organisatie, bent u van mening dat er bijgestuurd zal moeten worden in het organisatiemodel? Daar hoor ik graag een reactie op en dan ook weer de hamvraag die voor 10 juni aan bod moet komen: als er bijgestuurd moet worden, en laat ik daar heel duidelijk in zijn: wat de LVR-fractie betreft natuurlijk ‘ja’, vindt u dan dat u zelf als wethouder personeel en organisatie en financiën, en het huidige college, in staat bent om die veranderingen door te voeren? Ik zeg tegelijk: ik wil niet de woorden van collega Zwijnenberg wegkapen, en ik weet zeker dat hij daarop terugkomt, maar op dat punt zal het geen verrassing zijn dat wij die mening met elkaar delen en in elk geval op die manier de vragen stellen. Dus ik

wil de heer Zwijnenberg in mijn termijn op die uitspraken die hij eerder al gedaan heeft ook de credits daarvoor geven.
Voorzitter. Ik denk dat ik het daar voor de eerste termijn eens even bij laat. Ik heb duidelijk aangegeven hoe de LVR-fractie op hoofdlijnen tegen de problematiek aankijkt en hoe we die zouden moeten oplossen, dus korte termijn en middellange termijn, een proces daarvoor heb ik genoemd en ik wil graag ook van collega-fractievoorzitters/woordvoerders hun reactie daarop, want ik vind het veel belangrijker hoe zij daartegen aankijken dan wat het college daarvan vindt. Wij moeten ons realiseren, zeg ik tegen alle 30 collega's, op het moment dat ons op 10 juni gevraagd wordt ons oordeel te geven, moeten wij als 31 raadsleden goed voor ogen houden dat wij dat doen met grote consequenties voor de samenleving van Roermond en de vraag is of wij met alles wat wij nu weten in zes weken tijd, terwijl het college daar ruim negen maanden voor heeft gehad, of wij dat moeten willen. De LVR-fractie vindt van niet en daarom heb ik een procesvoorstel gedaan hoe wij dat zien. Ik hoor graag van de andere fracties hoe zij daartegen aankijken.
Voorzitter, voor nu laat ik het hierbij in eerste termijn. Wij zijn zeer benieuwd naar de reactie van de portefeuillehouder. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel, meneer Franssen. Dan kom ik bij het CDA. Wie mag ik daar het woord geven?

De heer **Breugelmans**: Voorzitter, dank u wel. Er is al heel veel gezegd vanavond. Eerst wil ik meer in het algemeen iets kwijt namens de CDA-fractie. Het sluit zowel aan bij de heer Maassen als de heer Franssen en gaat over het proces dat je met elkaar ingezet hebt. Het CDA ervaart dat toch als wat ongelukkig. Wij hebben al vaker gevraagd: waarom pas je dat niet in in de planning- en controlcyclus? Toen wij de stukken kregen, verbaasde het ons ook dat er een aantal elementen in zaten, waarvan wij denken: ja, die passen daar perfect in, waarom nu daarvan afwijken, waarom nu zulke ingrijpende wijzigingen op een begroting die we in november al hebben behandeld en waarom in de planning- en controlcyclus niet de instrumenten gebruiken om met elkaar vanuit een evenwichtig en zorgvuldig proces de juiste afwegingen te maken?
Als we in z'n algemeenheid kijken naar hoe we tot vandaag zijn gekomen, dan overvalt ons ook de omvang en de hoeveelheid, maar ook de tijd die je hebt om een juist oordeel te vellen. Ik kom er dadelijk bij de inhoud kort en krachtig op terug. Het heeft vooral te maken met het kunnen overzien van het geheel, zowel op de korte termijn als op de lange termijn, waar de heer Franssen het ook over had. Dus daar zit voor ons gewoon in de manier waarop we dat nu met elkaar ingestoken zijn wel een zorgpunt en wij zijn ook heel benieuwd, en dat is een vraag aan het college, waarom u voor deze weg heeft gekozen. Ik ga ervan uit dat u zorgvuldig werk heeft verricht en dat u nu iets voorlegt waar u in elk geval voor honderd procent achter staat en over nagedacht heeft, en dat ook zorgvuldig vindt, maar waarom heeft u ons de tijd niet gegund om daar ook zorgvuldig en evenwichtig naar te kunnen kijken? Dat wil ik graag van het college weten.
Nu graag terug naar de inhoud. Ook ik wil proberen niet over te doen wat anderen al gedaan hebben. Wat betreft de opmerking over het raadsbesluit zoals dat voorligt, ja, uiteindelijk zullen we met elkaar tot iets moeten komen, maar de vraag is of de manier waarop het nu voorligt voldoende is om dat ook op 10 juni te kunnen doen. In dat opzicht sluiten wij ons wel aan bij de opmerking over het besluit van de heer Franssen, waarbij wij eigenlijk toch ook wel aangeven dat het heel erg moeilijk is om het nu met elkaar eens te zijn met de oplossingsrichtingen zoals die voorliggen. Ik zal ook kort bij die oplossingsrichtingen beginnen.
Er is een overzicht gestuurd van gekozen en niet-gekozen oplossingsrichtingen. Door de manier waarop het nu gepresenteerd is – de heer Maassen gaf dat ook al aan – kunnen wij heel moeilijk overzien, en dan vul ik dat aan op de voorgaande sprekers, wat de consequenties zijn als je bepaalde keuzes maakt om iets wel te doen, of juist niét te doen. Wij lezen een hele hoop

voorstellen in die oplossingsrichtingen en ook in de begrotingswijziging op korte termijn, waarvan wij de consequenties van die keuzes niet, nauwelijks, of maar gedeeltelijk kunnen overzien. Ik pak er maar even een belangrijk punt voor het CDA uit. Wij hebben er ooit in een motie voor gepleit om extra geld per inwoner te fourneren voor evenementenbeleid en levendigheid in de stad. Daar gaat u nu in één keer rücksichtslos, op korte termijn al, in de begroting 2021, 220.000 euro op besparen in uw voorstel. Wij kunnen niet overzien wat dat betekent voor de evenementen zoals die in het verleden hebben plaatsgevonden en dit jaar plaatsvinden, en dan speelt ook nog corona mee, waardoor misschien dingen niet doorgaan. Maar wat betekent dat dan ook voor de middellange termijn, dus voor 2022, 2023 en verder? Schieten we ons hier niet in de voet en brengen we het kind met het badwater niet al weg alvorens we uiteindelijk de effecten van het ingezette beleid voortkomend uit die CDA-motie met elkaar ook hebben gemeten, en dat dan in verhouding ook nog tot de keuzes die u niet maakt, waarvan het CDA misschien vindt dat die wel gemaakt zouden kunnen worden? Het voert te ver om daar nu op in te gaan, maar één ding wil ik er wel over kwijt. Wij vinden juist, als je nu in een zorgvuldig proces tot keuzes komt, dat je dan ook voor evenwicht in die begroting moet gaan zorgen, zowel op de korte als de middellange termijn. Wij missen eigenlijk de beredenering, de onderbouwing, waarom er nu een beter evenwicht in de begroting komt en wélk nieuw evenwicht dan in de begroting komt. Want wij zien gewoon, en dat is al langer aan de gang, dat op ruimte en economie echt sprake is van een uitholling. En als we iets nodig hebben, juist ook dadelijk na corona, dan is het een sterke economie die deze stad draagt en die uiteindelijk het ook mogelijk maakt dat we dat sociale beleid en dat hoge niveau van voorzieningen dat we in deze stad hebben, kunnen handhaven. Zonder een sterke economie lijkt dat het CDA een onmogelijke zaak. Wij zijn dus heel erg nieuwsgierig naar het antwoord van het college op de vraag of eens kan worden aangegeven hoe evenwichtig de aangepaste begroting voor 2021 is in relatie tot de opgave, in relatie tot het coalitieprogramma, in relatie tot de afspraken die u met de raad heeft gemaakt en de kaders die we gesteld hebben, maar ook in relatie tot de met elkaar geformuleerde toekomstvisie waar we met elkaar aan zouden werken. In hoeverre is dit in balans met die uitgangspunten? In de stukken zoals die nu voorliggen kunnen we dat onvoldoende terugzien en we kunnen dus de consequenties niet overzien als we nu daarin keuzes zouden moeten maken op basis van de stukken zoals die nu voorliggen. Dat zou ook betekenen, als dit zo blijft zoals het er ligt, dat ook het CDA met een soort tegenbegroting zou moeten komen, om een goed evenwicht tussen ruimtelijk, economisch, sociaal en cultureel beleid in de gewijzigde begroting terug te gaan zien.
Dan kom ik op de uitvoeringstoets en op het spanningsveld tussen ambities en capaciteit, capaciteit in middelen, capaciteit in mensen, capaciteit in alles, en dan kom je ook op de kwaliteit van je organisatie, de basis op orde, allerlei termen die we de afgelopen jaren met elkaar gebezigd hebben. Wij nemen met belangstelling kennis van die uitvoeringstoets en ook van de consequenties en de vertaalslag van die uitvoeringstoets, ook in relatie tot de organisatieontwikkeling, maar wij hebben heel veel moeite om ons daarin voldoende te herkennen, waar nou dan de problemen ontstaan. Dus wij missen in de uitvoeringstoets eigenlijk een echte onderbouwing waar wij houvast uit krijgen, om een gevoel te krijgen ook bij dat wat nodig is, zowel in het misschien inperken van ambities aan de ene kant als aan de andere kant in het geven van ruimte aan de organisatie voor die noodzakelijke organisatieontwikkeling. Het is door de voorgaande sprekers ook al gezegd: wat wij met name in de organisatieontwikkeling en de vraag die hier voortkomt uit de begroting-, want inderdaad: twee derde van ons tekort meerjarig moeten we toeschrijven aan het niet halen van onze taakstelling in die organisatie en in het subsidiebeleid, en we moeten aan de andere kant ook zien dat de kosten die de organisatieontwikkeling nog met zich meebrengt ook nog extra inspanningen, zowel financieel als ook qua menskracht, gaat vragen. Wij krijgen maar niet de hand erachter of de bedragen zoals die nu genoemd zijn toereikend zijn, of juist ook veel te ruim zijn. Dus je zou dat naar twee kanten toe kunnen uitleggen. Wij zouden graag bij die organisatieontwikkeling en de gevraagde gelden een veel nadrukkelijker onderbouwing willen

zien van “wat vraagt u nou eigenlijk van ons, waarom vraagt u dat van ons, kan het niet een onsje minder en kan dat misschien niet ook in de tijd dan beter uitgezet worden met de resultaatverplichtingen die eraan vastzitten?”. Want we hebben een aantal jaren geleden al een resultaatverplichting met elkaar afgesproken en die wordt nu niet behaald, wat wij toch teleurstellend vinden als CDA.
Tot slot kom ik bij de herstart aanpak post-corona. Wij nemen kennis van dat verhaal, maar wij missen de concreetheid. Wij hadden juist, en we hebben daar ook al eerder op gehamerd in een bespreking over de inzet van het coronafonds, gevraagd om het coronafonds om te gaan vormen naar een concreet herstelfonds. Daar ligt op de korte termijn naar ons idee ook de noodzaak om met elkaar te schakelen. Juist alles wat wij hadden gehoopt missen we in het stuk zoals het nu voorligt. Het is een verhaal, het is bijna story telling, maar concreet wordt het maar niet. Juist daar waar we heel langzaam maar zeker weer wat ruimte krijgen en post-corona bijna ruiken, laat ons dat hopen, alhoewel ik vandaag hoor dat in andere landen alweer golfjes aan aan het komen zijn, maar laat ons van het beste uitgaan, juist voor de ondernemers, voor verenigingen, voor maatschappelijke voorzieningen, voor iedereen die het zo zwaar getroffen heeft, dat we weer uitzicht hebben uit die moeizame en donkere tunnel. Daarbij zou een herstelfonds juist heel erg goed kunnen helpen. Maar wat schetst onze verbazing: we gaan het vooral in heel veel woorden oppakken en in weinig daden. Wij zijn als CDA voor de daadkracht, dat bent u van ons gewend, en daar blijven we voor staan. Dat betekent dat wij ook de herstartaanpak zoals die nu wordt voorgesteld te vaag vinden en concreter zouden willen. Op dat punt liggen er ook uitdagingen voor ons als raad, om daar dan maar naar 10 juni toe misschien met concrete voorstellen te komen. Een vraag daarover aan het college is ook: waar ziet u in de post-corona-aanpak nou echt de prioriteit? Want ons wordt dat uit het stuk zoals dat nu voorligt onvoldoende duidelijk: wat moet stap 1 zijn, wat moet stap 2 zijn en hoe ziet u dat? Wat verlangt u daarin aan kaders van deze raad en wat verwacht u daarin ook van onze omgeving?
Ik denk dat ik hiermee voor de eerste termijn eigenlijk al voldoende heb gezegd, voorzitter. Ik wil het daarbij laten. Maar laat ook duidelijk zijn: voor het CDA is belastingverhoging echt het laatste instrument dat voor ons bespreekbaar is in deze discussie.
Dank u wel.

De **voorzitter**: Hartelijk dank, meneer Breugelmans.

De heer **Franssen**: Voorzitter?

De **voorzitter**: Zegt u het maar.

De heer **Franssen**: Dank u wel, voorzitter. Met een knipoog naar de heer Breugelmans: het was een amendement, een CDA/LVR-amendement, met betrekking tot het toegroeien naar die 10 euro per inwoner, dus dank dat u dat nog even aanhaalt. Mijn ordevraag is: de bespreking op 15 april is netjes uitgetypt in notulen en ik heb het verzoek dat ook met deze vergadering te laten doen. Ik meld dat alvast bij het begin, zodat het geen verrassing kan zijn. Als het een probleem is voor dit korte tijdsbestek tussen nu en 10 juni, hoor ik dat graag van de griffie, maar wij hebben die behoefte in ieder geval.

De **voorzitter**: Ik zie onze griffier vriendelijk knikken, dus volgens mij wordt het geregeld, meneer Franssen.

De heer **Franssen**: Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan kom ik bij de fractie van Demokraten Swalmen. Wie wenst daar woordvoering van?

De heer **Julicher**: Voorzitter, laat ik het heel kort houden. Wij gaan elkaar niet herhalen, we gaan ook niet proberen om zaken anders voor te stellen. Wij hebben net als iedereen op een gegeven moment deze informatie gekregen, we hebben technische vragen gesteld en we hebben gezien dat anderen tot 251 andere vragen hebben gesteld. Wij zullen het nu alleen doen met luisteren in deze eerste fase, om de opening naar de tweede periode open te houden, omdat het een zeer majeure materie is en het heel moeilijk is om hierover op dit moment een duidelijk beeld te krijgen. We gaan er op 10 juni nog eens over praten en dan zullen wij onze mening duidelijk neerzetten.

De heer **Franssen**: Voorzitter. Gezien de merkwaardige woordvoering van Demokraten Swalmen heb ik een vraag.

De **voorzitter**: Zegt u het maar.

De heer **Franssen**: Ik heb een vraag aan de heer Julicher. Als u dit zo majeur vindt, heeft u dan als Demokraten Swalmen helemaal geen mening over wat nu voorligt? Dat is vraag één. Vraag twee: hoe kijkt u als Demokraten Swalmen aan tegen hetgeen nu door dit college, maar toch uw wethouder voor financiën en uw wethouder voor personeel en organisatie, hier aan de raad is voorgelegd?

De **voorzitter**: Meneer Julicher.

De heer **Julicher**: Wij hebben wel een mening, meneer Franssen, en wij zijn van mening dat we die mening ook heel duidelijk en gefundeerd neer moeten zetten. Wij vinden ook dat er op dit moment zowel in het voortraject alsook in het huidige proces heel duidelijk gekeken wordt naar “wie is nou de schuldige?”, wij vinden het veel belangrijker voor de toekomst van Roermond dat we gaan kijken hoe we uit deze impasse komen. Er wordt wel gezegd “degene die het veroorzaakt heeft, kan die het wel oplossen?”, nou, dat is voor ons eigenlijk geen punt, want die zitten ervoor, die mensen. Wij hebben een heleboel zaken gekregen en de voorgangers, meneer Maassen, u en meneer Breugelmans, hebben een heleboel zaken neergezet. Maar als ik toch een tip van de sluier mag oplichten: wij zijn het met het herstelplan van corona, dus het overzetten van de gelden van het coronafonds naar een herstelfonds, net als u niet eens. Wij vinden dat je dat naar de algemene reserve moet doen en als iemand dan een vraag heeft om een actie te doen, dan komt er een aanvraag voor een begrotingswijziging en daar besluit de raad dan over. Dat vinden wij veel beter dan weer een fonds maken. U noemde de motie van meneer Tobben die over het coronafonds ingediend is door ons, gesteund door u met een mutatie, wij erkennen dat en wij willen dat voorkomen. Maar wij hebben op dit moment niet het beeld om alle oplossingen neer te kunnen zetten. En de tweede tip die ik kan geven: als je gaat kijken hoe de ontwikkelingen in de economie zijn, de stroom wordt duurder, de diesel is duurder, alles wordt duurder, en dan zou een gemeente als Roermond omwille van haar ondernemers en haar mensen zelf het onderspit moeten delven – ik denk dat je daar kritisch in moet zijn en jezelf in de spiegel moet aankijken. Maar ook daar hoeven wij nu geen uitspraak over te doen. Dat kúnnen wij niet, omdat je de effecten die daarover gaan ook moet inzien en zo ver zijn we nog niet.

De **voorzitter**: De heer Franssen.

De heer **Franssen**: Ik zeg de heer Julicher in elk geval dank voor de beantwoording. Eén vraag vind ik echter nog niet helemaal beantwoord. Wat vindt u dan van de plannen die het college nu aan de raad aanbiedt, en dus ook aan u, als fractie Demokraten Swalmen? En wat vindt u van het tijdsbestek waarin u geacht wordt tot besluitvorming over te gaan?

De heer **Julicher**: Het feit dat we zo'n korte woordvoering doen geeft wel aan dat wij zoekende zijn naar het juiste overzicht en dat we inderdaad de tijdsperiode heel kort vinden. Dus daar hoeven we niet moeilijk over te doen. En als u vraagt "wat vindt u van de plannen?", ja, als je in de shit zit, moet je plannen hebben om eruit te komen en dan moet je ook gaan kijken hoe het zit. Hoe de validiteit van al deze plannen nu is, moeten wij nog beoordelen. Net zo min als u kunt beoordelen wat de consequenties zijn, de heer Breugelmans gaf dat ook aan, hebben wij daar ook problemen mee. De discussie over zaken nu voeren, als we hier straks op 10 juni nog een keer zitten en voortschrijdend inzicht hebben, vinden wij op 10 juni meer opportuun dan het nu te doen. Daarom sluiten wij onze woordvoering hiermee af, omdat we geen toegevoegde waarde verder hebben. Alles wat in het voorgaande gezegd is, waarderen wij ten zeerste.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan kom ik bij de fractie van de VVD. Wie wenst daar woordvoering? De heer Zwijnenberg.

De heer **Zwijnenberg**: Voorzitter, hartelijk dank voor het woord. De inbreng van de VVD-fractie in deze vergadering bestaat uit twee onderdelen: de financiën en de organisatieontwikkeling. De organisatieontwikkeling wil ik graag benaderen vanuit twee invalshoeken, allereerst de politiek-bestuurlijke invalshoek en daarna vanuit de beleving van onze inwoners en ondernemers. Ik heb daarbij keuzes moeten maken.
De rode draad in de begrotingen 2019, 2020 en 2021 is, denk ik, niet lastig te ontdekken. Er is telkens sprake van een sluitende meerjarenbegroting, maar er is ook telkens sprake van taakstellingen voor bezuinigingen en heroverwegingen om dit mogelijk te maken. Maar er is ook een schaduwkant. Het blijkt dat de bezuinigingsdoelstellingen van de raad niet door het college worden gerealiseerd. Geen aanleiding voor grote zorgen, want er wordt hard aan gewerkt, aldus het college. En het college heeft inderdaad de wind mee, want dankzij gunstige afwijkingen en wat plussen en minnen staan de jaarresultaten niet onder druk. Tot 15 december 2020. Dan barst de bom, frontaal en volkomen onverwacht. Althans, zo lijkt het. Of toch weer niet? Een structureel tekort van maar liefst 5,5 miljoen euro dreigt. De VVD-fractie heeft bij monde van mijn collega Ernest Oele al bij de behandeling van de tussenrapportage – en dan spreek ik over de raadsvergadering van 29 oktober 2020 – met nadruk aan de orde gesteld dat de risico's van de niet gerealiseerde bezuinigingsdoelstellingen alleen al tot een meerjarig totaalbedrag leidden van maar liefst 15 miljoen euro. Maar nog altijd was de portefeuillehouder financiën niet onder de indruk. Sterker nog: hij vond zelfs dat we op de goede weg waren, en dat noem ik – toegegeven: met de wijsheid van vandaag – een bedenkelijk gebrek aan zelfreflectie.
Dat schromelijk gebrek aan zelfreflectie constateer ik opnieuw als ik naar de beantwoording van de commissievragen kijk. Het college wringt zich in allerlei bochten om de raad de spiegel voor te houden dat wij medeverantwoordelijk zijn. In veel antwoorden lees ik "De gemeenteraad wordt via de reguliere P&C-cyclus op hoofdlijnen en transparant meegenomen in het verloop van de financiële positie", of "De raad is diverse malen zowel schriftelijk als in fysieke bijeenkomsten geïnformeerd over de organisatieontwikkeling", of woorden van gelijke strekking. Maar is dat wel zo? En als dat al zo is, is er dan sprake van volledige informatie, of tijdige informatie? Zo dient 'tijdig' volgens de 'Handreiking actieve en passieve informatieplicht' uitgelegd te worden als, ik citeer: "zodra een incident, een voorval, of de uitkomst van een onderzoek bekend is". En wist u, zeg ik tegen het college, dat de raad volgens deze Handreiking direct geïnformeerd moet worden als er sprake is van, ik citeer: "een onderwerp dat aanzienlijke financiële consequenties of risico's heeft, of kan hebben"? Een nadelig meerjarenresultaat van maar liefst 5,5 miljoen euro. Ik ben benieuwd naar de reactie van het college hierop.
Ik heb een drietal vragen voor de portefeuillehouder financiën. 1. Wanneer heeft u voor het eerst inzicht gekregen in, of vermoedens gekregen over, feiten die leiden tot een mogelijk

structureel tekort van 5,5 miljoen euro, anders dan via de presentatie van het ambtelijk management aan het college op 15 december 2020? 2. Wanneer en hoe heeft u het college aangehaakt op de signalen die u hebben bereikt over de dreiging van financieel zwaar weer? 3. Waarom heeft u de raad niet geïnformeerd over de financiële situatie tijdens de raadsvergadering van 21 december 2020, bijna een week na de presentatie aan het college, of rondom de communicatie over de decembercirculaire van de rijksoverheid, of via de vaste rubriek Mededelingen in meerdere commissievergaderingen, of in de raadsvergadering van 8 april jl., toen ik u al de financiële consequenties heb voorgehouden van een drietal raadsstukken, of…, nou ja, vult u het zelf maar in?
Ik heb ook drie vragen in de richting van het college. 1. Vindt uw college nog altijd dat uw handelwijze in het verlengde ligt van de ‘Handreiking actieve en passieve informatieplicht’ en uw verplichting de raad tijdig te informeren? 2. In het raadsvoorstel ‘Klaar voor de herstart’ kiest u een aantal oplossingsrichtingen met een doorwerking tot ver na de gemeenteraadsverkiezingen van volgend jaar – ook voorgaande sprekers memoreerden dit al – , terwijl uw mandaat volgend jaar maart ophoudt. Waarom heeft u, zoals u op 15 april heeft toegezegd, de raad geen keuzemenu, een afwegingskader, of scenario’s met een verschillend tijdpad, overgelegd, of anderszins de gelegenheid geboden een proactieve inbreng te kunnen leveren om de ontstane problemen het hoofd te kunnen bieden? 3. Heeft u nog het volle vertrouwen in uw portefeuillehouder financiën, om sturing te geven aan de oplossingen die nodig zijn om te komen tot een meerjarenbegroting met structureel evenwicht? Het college-optreden op 15 april, in de digitale sessie met de raad, doet vermoeden dat dit wellicht niet het geval is.
Voorzitter, ik kom bij de organisatieontwikkeling. De ambtelijke organisatie, zo heb ik mij door mijn collega Ernest Oele laten bijpraten, staat al sinds 2015 op de agenda. Ik wil een beschrijving van de organisatieontwikkeling vanuit raadsperspectief over pakweg zes jaar niet nodeloos uitgebreid maken, dus kortheidshalve noem ik drie belangrijke markeringspunten. Allereerst de organisatievisie met de welluidende titel ‘Met lef voor Roermond’, in maart 2017 vastgesteld door het college en pas een halfjaar later met de raad gedeeld in een Tuinzaalsessie in september 2017. Ik kende deze organisatievisie niet. Dan het strategisch personeelsplan. Jawel, daar is het begrip weer. Ook hierop wordt de raad betrokken in een Tuinzaalsessie, en wel op 18 september 2018, hoewel: niet de gehele raad is van oordeel dat hier sprake is van een heus plan, of een gedegen plan. Joost mag weten wat er uiteindelijk van het strategisch personeelsplan terecht is gekomen. Als laatste markeringspunt noem ik het besluit van het college – en dat moment ligt ergens tegen het einde van 2019, denk ik – tot het in gang zetten van de huidige reorganisatie. Natuurlijk vindt het college, zo blijkt uit de antwoorden op de commissievragen, dat de raad over de organisatieontwikkeling volledig en tijdig is geïnformeerd via de reguliere planning- en controlcyclus, via jaarrekeningen, kadernota’s, buraps en begrotingen. Ook hier stel ik hardop de vraag: is dat wel zo? En wordt het college ook hier niet gehinderd door een bedroevend gebrek aan zelfreflectie? Ik zie graag een reactie van het college hierop tegemoet.
Als je de agenda’s van de commissie Bestuur en Middelen naloopt van deze bestuursperiode, om nog maar te zwijgen over die van de raad – en ik heb dat in beide gevallen gedaan –, ontkom je niet aan de constatering dat het onderwerp organisatieontwikkeling nooit zelfstandig op de agenda heeft gestaan. De tweede constatering die ik doe is dat ik een actieve herinnering heb aan enkele momenten waarop ik mij kritisch heb uitgelaten over de grote terughoudendheid waarmee het college de raad bejegent als het gaat om organisatieontwikkeling. In de Gemeentewet is vastgelegd dat het college aan de raad verantwoording schuldig is over het gevoerde bestuur en het college de raad alle inlichtingen dient te geven die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft. Hieronder valt ook de bedrijfsvoering, en meer in het bijzonder de organisatieontwikkeling. De interessante vraag is nu: heeft het college in de voorbije jaren ten opzichte van de raad gehandeld volgens deze verantwoordingsplicht? Ook hier verwacht ik een reactie van het college in eerste termijn.

Uit de overgelegde stukken kan ik niet anders afleiden dan dat de bestuurlijke aandacht voor onze ambtelijke organisatie jarenlang is verwaarloosd. Het is gebleven bij pappen en nathouden en almaar vooruitschuiven, waarbij de grootste problemen met lapmiddelen, noodverbanden en kunst- en vliegwerk, en met redelijk succes, werden opgepakt en aangepakt. Maar voorzitter, dat laatste is wat de VVD-fractie betreft eerder een verdienste van de ambtelijke organisatie dan van het college zelf. Met ambtelijke loyaliteit is heel veel op te lossen – mijn fractie heeft veel respect hiervoor –, maar naar nu blijkt niet alles. Dat de coronapandemie een belangrijke katalysator is geweest voor een passend ingrijpen, neem ik graag aan, maar de daadwerkelijke oorzaken liggen verder terug.
Mijn fractie heeft een viertal vragen aan de portefeuillehouder personeel en organisatie, waarbij wij de focus leggen op de periode na de vaststelling van de begroting 2021. Vraag 1: wanneer en hoe heeft u het inzicht gekregen dat de organisatieontwikkeling niet zonder problemen verloopt? Vraag 2: wanneer en hoe is bij u het inzicht ontstaan dat hierdoor vergaande problemen kunnen ontstaan, of ontstaan, voor het functioneren van de ambtelijke organisatie als geheel en het uitvoeren van het door de raad vastgestelde beleid in het bijzonder? Vraag 3: wanneer en hoe heeft u het college geïnformeerd over uw observaties? Vraag 4: wanneer en hoe heeft u de raad hierover geïnformeerd? Ik heb slechts één vraag aan het college. Heeft u nog het volle vertrouwen in uw portefeuillehouder personeel en organisatie, om in de ontstane situatie met kracht bestuurlijk leiding te geven aan het oplossen van de problemen rond de reorganisatie van het ambtelijk apparaat en aan de herinrichting van de werkprocessen en de administratieve procedures? Het college-optreden op 15 april, in de digitale sessie met de raad, doet vermoeden dat dit wellicht niet het geval meer is.
Ik kom ten slotte bij het maatschappelijk effect van dit alles. Voor een nadere duiding verwijs ik overigens graag naar de notitie van mijn fractie, die bij de overgelegde stukken voor deze vergadering zit. Voorzitter, het is maar een voorbeeld, een voorbeeld waarin te veel inwoners, ondernemers en instellingen, groot of klein, en ongeacht de aangelegenheid waarvoor zij zich tot de gemeente hebben gewend, zich helaas herkennen. Het gaat mij niet meteen om het voorbeeld, maar vooral om bewustwording, bewustwording van de maatschappelijke effecten van uw handelwijze, bewustwording dat er iets moét gebeuren, zeg ik tegen het college. Je bent succesvol ondernemer en zocht toen naar een nieuwe uitdaging, een nieuwe vestigingsplaats, een kansrijke plek om stevig te investeren. Je koos voor de ondernemende gemeente Roermond. Andere gemeenten in Limburg vielen toen af voor jou. Die gemeenten toonden zich minder slagvaardig, dachten in problemen en niet in oplossingen, kenden een hoge belastingdruk, en noem maar op. Roermond werd jouw stad. De tijd verstrijkt. Jaren verstrijken je bedrijf heeft zich ontwikkeld zoals je hoopte. Je jaagt als ondernemer je dromen na. Je wilt opnieuw investeren, opnieuw de werkgelegenheid uitbreiden, de aantrekkelijkheid van onze stad verbeteren, Roermond opnieuw op de kaart zetten. Je bent ook vandaag altijd als ondernemer werkzaam in de toeristisch-recreatieve branche. Je wilt fors investeren in de stedelijke Maasplassen, in Area X, watersport, recreatie, wonen op en aan het water. Je hebt een deskundig ingenieursbureau ingeschakeld, maanden geleden al, maar tegenwoordig loop je bij de gemeente Roermond tegen een muur op. Er wordt almaar geen ambtelijke projectleider voor Area X aangewezen. De prioritering van projecten en werkzaamheden lijkt wel een eeuwigdurend onderzoekstraject. Er worden geen beslissingen genomen. De raad is hierop niet aangesloten en weet nergens van. De toeristenbelasting lijkt zelfs te worden verdubbeld. En het college.., ja, het college blijft maar volharden in haar opvatting dat zij veel waarde hecht aan het realiseren van ambities op het vlak van waterrecreatie. Ja, als je blijft doen wat je deed en blijft denken zoals je dacht, blijft alles bij het oude en verandert er niets.
Voorzitter, het is maar een voorbeeld, en zo zijn er vele. Wanneer houdt dit op? Wanneer komt hieraan een einde? Wanneer worden we weer die aantrekkelijke gemeente, de trots van iedereen, die gemeente Roermond die ons toén heeft verleid om hier te komen wonen, te werken, te ondernemen en te recreëren?
Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, meneer Zwijnenberg. Dan kom ik bij D66. Wie mag ik het woord geven?

De heer **Kalthoff**: Ja, dank u wel, voorzitter. U mag mij het woord geven, de heer Kalthoff.

De **voorzitter**: Meneer Kalthoff, zegt u het maar.

De heer **Kalthoff**: Ik ben een van de laatste partijen in de rij. Er zijn al heel veel dingen gezegd, ook zinvolle dingen, maar goed….

De **voorzitter**: Meneer Kalthoff, uw microfoon valt uit!

De heer **Kalthoff**: Ik zag het, ja. Ben ik nu weer te verstaan?

De **voorzitter**: Luid en duidelijk.

De heer **Kalthoff**: Oké. Ook ik wil niet in herhaling vervallen, dus ik zal me beperken tot dingen die nog niet gezegd zijn, of die wij als D66 extra belangrijk vinden. Wij zullen ons vanavond vooral bezighouden met het stellen van verhelderende vragen. Collega's hebben het al aangegeven: het zijn veel stukken, het is veel inhoud en voor kleine fracties is het ontzettend veel werk om dit goed te doorgronden, goed te interpreteren en er vervolgens een oordeel over te vellen. Dus wij hebben er behoefte aan vanavond verhelderende vragen te stellen, om op die manier onze informatie goed te vormen, zodat we ons uiteindelijk ook een goed oordeel kunnen vormen over de stukken die voorliggen.
Ook wij willen beginnen met het proces, een stukje communicatie. Wat vindt de wethouder van de wijze waarop het proces sinds november tot nu toe is verlopen, en ook de communicatie? Daar hebben wij een vraag over. Hoe ziet de portefeuillehouder dat? Is hij tevreden over de wijze waarop het gegaan is, of had hij het misschien de volgende keer op een andere manier gedaan? Daar zijn we benieuwd naar.
Het tweede punt gaat eigenlijk over iets wat in het verlengde ligt. We hebben vorig jaar de begroting 2021 vastgesteld en daar stond in dat we op de goede weg waren. Vervolgens is een uitvoeringstoets uitgevoerd en een nadere analyse met betrekking tot de organisatie door het CMT, het zogenaamde managementteam. Informatie daarover zien we terug in de stukken en de vraag van D66 is: hoe ervaart u die informatie ten opzichte van de begroting 2021, waarin we lazen dat we op de goede weg waren?
In de vergadering van 15 april zijn zaken verteld over de organisatie, de bedrijfsvoering en ook over systemen die niet op orde waren. Wij hebben daarover een technische vraag gesteld en wij vonden de beantwoording daarop vrij algemeen. Onze vraag was eigenlijk ook: is dit beeld pas volledig ontstaan na die uitvoeringstoets? Was dat nog onvoldoende bekend bij het opstellen van de begroting 2021? Daarop zouden we graag een nadere toelichting willen hebben van de wethouder.
Ook willen wij een vertaalslag maken naar de toekomst. Daar hebben we ook een technische vraag over gesteld van: "we zien dat bepaalde taakstellingen op het gebied van personeel niet behaald worden, er moet flink geïnvesteerd worden in personeel en organisatie". In de beantwoording wordt ook aangegeven dat u aan de slag bent met plannen om deze situatie goed in kaart te brengen en tot een goed plan te komen om personeel en organisatie op een goede manier vorm te geven, maar eigenlijk zou D66 wat meer inzicht willen krijgen in in ieder geval de ideeën om deze situatie naar een verbeterd niveau te brengen. Kunt u ons al meenemen in de plannen van hoe u, zeg maar, dat traject voor u ziet, om inderdaad die verbeterslagen te maken die noodzakelijk zijn om de organisatie op orde te brengen en de uitdaging van deze tijd aan te kunnen?

Daarnaast hebben wij ook nog een opmerking als het gaat om de oplossingsrichtingen. Meerdere sprekers voor mij hebben daar al iets over gezegd. Dat gaat over de uitvoeringstoets, maar ook over de oplossingsrichtingen en de niet-oplossingsrichtingen. Ook voor ons is het best wel lastig om te lezen wat er staat. Er staan een aantal termen en wij hebben gevraagd wat daar nu eigenlijk staat. Wij kunnen op basis van een term moeilijk inschatten wat de implicaties zijn, en dan krijgen we een antwoord als: “alle oplossingsrichtingen hebben maatschappelijke consequenties”. Ja, dat begrijpen wij natuurlijk, maar wij zouden graag iets meer diepgang willen krijgen van “wat staat hier nu eigenlijk, wat is het effect van een oplossingsrichting die wel of niet gekozen wordt en van de voorliggende uitvoeringstoets?” Op 15 april werd aangegeven, wat de heer Maassen geloof ik ook heeft gezegd, dat sommige dingen later werden gedaan, niet, of vertraagd, en ook die prioritering missen we een beetje in dat stuk.
Als een van de oplossingsrichtingen is de lastendruk vermeld. Wij vragen ons af hoe het verhogen van de lasten, wat natuurlijk een instrument kan zijn, zich verhoudt tot het herstartplan corona. Er zijn natuurlijk bepaalde sectoren die nu extra hard getroffen zijn door de coronacrisis en hoe verhoudt dan een lastenverhoging bijvoorbeeld zich tot het herstartplan corona? Op dat stuk zal ik zo meteen ook wat dieper ingaan. Ook over die integrale afweging van het college zou D66 graag wat meer informatie willen hebben.
Op een gegeven moment hadden wij ook nog een technische vraag gesteld over de interactie met de stakeholders. Daarin staat: “Het is onvermijdelijk dat sluipenderwijs minder aansluiting ontstond met steeds meer toenemende bestuurlijke, politieke en maatschappelijke wensen en verwachtingen. De interactie tussen partijen vertoont gebreken.” Dat werd op 15 april gezegd en de technische vraag was: kunt u toelichten wat u daarmee bedoelt? Ook daar hebben we geen concreet antwoord op gekregen, dus ook daar zouden wij graag voorbeelden van willen horen, hoe de wethouder dat ziet.
De heer Maassen had het geloof ik ook over de taakstelling subsidie. Daarvan wordt aangegeven dat het nu niet gedaan wordt in verband met de coronacrisis. Dat begrijpen wij natuurlijk, maar gezien het bedrag en gezien ook dat het wel een van de veroorzakers is van de situatie, is het dan niet mogelijk om al op korte termijn daar onderzoek naar te doen en bijvoorbeeld op een iets langere termijn iets aan de subsidies te doen? Waarom wordt ervoor gekozen om daar nu helemaal niets aan te doen? Zo hebben wij het althans begrepen.
Een ander punt is het scenariodenken. Op 15 april werd aangegeven dat u meer scenariodenken wilde toepassen. Wat bedoelt u daarmee? Kunt u dat nader toelichten? Op zich zijn wij er altijd voorstander van om inderdaad in scenario’s na te denken over de korte, middellange en lange termijn, maar we zijn heel erg benieuwd wat het college daarmee bedoelt.
Het laatste punt waarover ik in eerste termijn iets wil zeggen is de post-piek-corona-aanpak. Wij hebben het stuk ook gelezen en wat wij eigenlijk over hebben gehouden van 15 april is dat men toen aangaf van “we moeten eigenlijk zo snel mogelijk met maatregelen komen, om zo goed mogelijk uit die post-piek-corona-tijd te komen”, en daar zijn wij als D66 ook helemaal voor. Dus wij hadden eerlijk gezegd, en dat sluit volgens mij aan bij wat het CDA zojuist ook aangaf, iets meer concrete maatregelen verwacht om inderdaad zo snel mogelijk de samenleving uit deze post-piek-corona-tijd te laten komen. Nu zien we termen terug als “gesprekssessies voeren”, “dialoogtafels”, en wij vragen ons eigenlijk af: die gesprekssessies vinden toch al plaats met het maatschappelijk middenveld? Wat is nieuw aan die gesprekstafels ten opzichte van de huidige situatie en welke maatregelen worden dan nu concreet genomen om zo goed mogelijk uit die coronacrisis te komen?
Voorzitter. D66 heeft eigenlijk nog wel meer vragen, maar die zijn ook al gesteld door de collega’s. Voor ons is dit voor de eerste termijn voldoende. Dank u wel.

De **voorzitter**: Hartelijk dank, meneer Kalthoff. Dan kom ik bij de SP, de heer Nizet.

De heer **Nizet**: Dank u wel, voorzitter. Mijn eerste vraag is eigenlijk: als je een eenvoudig, éénzetel-raadslid bent, kun je dit dan wel allemaal behappen wat je binnen een paar weken voor je voeten geworpen krijgt?
Het volgend jaar hebben we nieuwe verkiezingen. Eerder heeft een spreker al opgemerkt dat wij hier op dit moment iets bespreken waarvan we de ins en de outs niet eens kennen, en de motivaties her en der erachter, terwijl we vanaf maart – en daarin ga ik met de heer Franssen mee – waarschijnlijk te maken krijgen met 30% wijziging in de raadsleden. Dus een raar moment. Maar het kan niet anders. Daarstraks werd gezegd dat ik constructief meedenk. Fijn, meneer Maassen, dat vind ik ook wel, want uiteindelijk vind ik ook we dat samen moeten proberen op te lossen. Die hele zaak moet samen worden opgelost. Maar hoé samen? Dat is het verschil. Ik ben dan ook dankbaar dat ik als eenvoudig raadslid gebruik heb kunnen maken van de goede vragen van mijn collega's. Maar ik vond soms de antwoorden vaag, open deuren en uitwijkend.
Hadden wij dit allemaal moeten voorzien? Meerdere sprekers hebben gezegd, en zelfs het college gaf dat aan in de beantwoordingen, dat het allemaal al in de P&C-cyclus naar voren was gekomen en dat dat super-transparant was. Ik geloof niet dat ze het woord 'super' hebben gebruikt, maar zo moest het wel overkomen. Maar in de eerste plaats gaat het over iets heel gecompliceerds en iedere keer had ik als simpele econoom het idee dat het door accountants terecht was bevonden, maar uiteindelijk moet toch eigenlijk al veel eerder duidelijk zijn geweest dat je miljoenen tekort komt. Ik heb al heel vaak gezegd dat we creatief boekhoudkundige zaken moeten toepassen, met name in het kader van reserves, om het uiteindelijk dan toch wel weer op het einde in een evenwichtige begroting te laten eindigen. De route daarnaartoe is voor mij niet duidelijk. Ik vraag me dan ook echt af wat er doelbewust is achtergehouden, zodat het plaatje er mooier uitzag dan het in wezen misschien wel was.
Op de lange termijn moeten wij inderdaad veel meer inzicht verwerven. Korte termijn corona, ja, ik ga mee met diegenen die zeggen "dat herstel moet concreter", en daar kan ik nog aan toevoegen dat ik vind dat je dat soort zaken niet tegelijkertijd moet doen met kleine ondernemers op de kast jagen door verhogingen van belastingen, en dan niet met een klein procentje, maar soms met 10%. Met het voorstel dat de heer Franssen daarstraks deed ben ik het dan ook volledig eens. Ik zou niets liever willen dan samen met hen, maar ook met andere partijen, stapsgewijze tot een beter inzicht, maar uiteindelijk ook tot betere oplossingen te komen.
Ik had ook ergens de indruk, gelukkig hebben een paar anderen dat ook gezegd, en daar wil ik best ook wel een antwoord op, dat het net lijkt alsof corona overal uiteindelijk de diepere oorzaak van is, met name van het échec, het debacle, of de chaos, zelfs in zaken waarvan ik denk "ja, als je met reorganiseren bezig bent, het personeelsbeleid wordt helemaal omgekeerd, je gaat van een verticaal naar een horizontaal systeem over", dan vraag ik me wel af: heeft dat horizontale systeem dan ook wel efficiencyvoordelen? Want waarom doe je het anders?
O ja, accountantsverklaringen. Ik ging er altijd netjes van uit dat, als dat goed werd nagekeken en wanneer dat rechtmatig werd bevonden, het dan prima is. Maar ik ben toch bang dat dit soort zaken toch ook accountancy uiteindelijk een beetje rood zal doen aanlopen.
De SP zal natuurlijk bij alles, en dat zijn jullie van mij gewend, letten op kleinschaligheid, dat dat niet verloren gaat in die oplossingsvoorstellen, die eigenlijk ook nog beter onderbouwd moeten worden. Ik vind nog steeds, en dat geldt ook voor de landelijke politiek, dat de veroorzakers van de chaos niet diegenen moeten zijn die de chaos oplossen. Nee, dat moeten we dan ook maar raadsbreed doen, want zo constructief ben ik wel, dat ik denk "ja, dat moeten we dan echt samen doen". Maar dat moet je dan ook willen.
Verder vond ik dat er veel te veel opsommingen zaten, veel te veel kwantiteiten waar je niks mee kon. Dat hebben al meerderen gezegd. En de motivatie erachter, de verduidelijking, heb ik geregeld gemist. Maar ja, dat moet wel als je binnen een paar weken iets moet bedenken waar het college en de ambtenarij in hun kielzog, en ook daar is al heel veel in gesneden, veel langer de tijd voor hebben gehad. Ik sta ervan te kijken hoe de heer Zwijnenberg van de VVD-fractie

met twee leden er zo'n prachtig verhaal van weet te brouwen. Maar goed, laat ik het hier maar bij laten, want anders ga ik toch weer in herhalingen vervallen.
Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, meneer Nizet. Dan kom ik bij de heer Coenen van de Stadspartij Roermond…. Meneer Coenen, zegt u het maar!

De heer **Kalthoff**: Ik hoor alleen een vogeltje!

De **voorzitter**: Meneer Coenen, u heeft net uw microfoon uitgezet.

De heer **Nizet**: Ik heb toch geen rare dingen gezegd waardoor de zaak op tilt sloeg!?

De heer **Coenen**: Dat zou heel goed kunnen!

De **voorzitter**: Ah, meneer Coenen! Ga uw gang.

De heer **Coenen**: Om binnen de tijd te blijven die mij is gegund, zal ik het zo proberen neer te zetten dat ik op basis van mijn verstand, mijn ervaring en logische vragen en helaas soms onverstandige antwoorden, mijn verhaal doe.
Wij hebben te maken met een fors probleem en de vraag is wanneer dit probleem bekend is. Er zijn verschillende sprekers die dit aan de orde hebben gesteld. In ieder geval heeft de nieuwe ambtelijke leiding – nieuwe bezems vegen schoon – ergens vanaf september tot en met april zaken voorgehouden, inzichten, analyses gepleegd en heeft dat gedeeld met het college. In de heel korte tijd waarin dit ontzettend grote probleem van én de financiën én de organisatie aan het licht komt, gaan wij niet beslissen in het belang van alle burgers, ondernemers en instellingen van "dit gaan we wel kiezen en dat gaan we niet kiezen". Nu is politiek natuurlijk wel het maken van keuzes, en dat hoor ik ook terug in de woordvoering van verschillende fractievoorzitters. Maar sinds wij een kerntakendiscussie hebben meegemaakt – daar is aan gerefereerd door de heer Franssen – hadden wij zoiets van: wij laten ons niet onder druk zetten. Zo heb ik ooit een keer in een grote zaal in het oude CWI-gebouw de moeite genomen om meteen op te stappen toen een adviseur aangaf "jullie moeten zus en zo kiezen, en iets anders is niet mogelijk". We laten ons nergens toe dwingen, en zeker niet als het gaat om dit soort grote problemen. Daar is veel meer tijd voor nodig. En natuurlijk, de echte klok loopt door als het gaat om maatregelen op korte termijn; of wij nou wel of niet beslissen, zullen er beslissingen moeten worden genomen. Hopelijk doet het college dat nog steeds.
Als het gaat om het bekend zijn met de problemen: er is op verschillende manieren naar gevraagd door verschillende fracties en daar komen warrige antwoorden uit, gaf ik al aan. De geijkte antwoorden zijn: in de planning- en controlcyclus, de jaarrekening, begroting. Nee, heel warrige verhalen. Dus wij hebben regelmatig moeten varen in de mist en daar ook commentaar op geleverd. En als het gaat om 8 april, kan ik mij ook heugen dat ik samen met de heer Franssen heb gezegd naar de wethouder financiën: wat weet jij al en wat kun je al meer kwijt? Nou ja, in feite wist het complete college gedurende een halfjaar hoe groot de problemen waren. Als ik de presentatie van het managementteam erbij haal, zeggen zij: op dit moment is het dweilen met de kraan open en wij hebben geen wegingskader voor het maken van keuzes. Wat wij hier met z'n allen doen, is allemaal zeggen wat we belangrijk vinden, en ieder voor zich heeft daar z'n eigen ideeën bij en eigen speerpunten, en natuurlijk wil een ambtelijke leiding weten, eigenlijk van het college: waar kiezen we nou wel of niet voor? Het was volgens mij de heer Zwijnenberg die zei dat heel veel zaken vooruit zijn geschoven. Zo proef ik dat ook. Zo hebben we dat ook gezegd vooral op het punt van de organisatieontwikkeling. Vanaf 2015/16 was duidelijk dat de organisatie niet was toegesneden op de taken en doelen die wij wilden bereiken. Dat heeft zes jaar geduurd. Ik weet uit ervaring dat het opzetten van een organisatie,

of het veranderen, soms drie tot vier jaar duurt, maar hier wordt gesproken over eerst de basis op orde, dan twee jaar weerbaar en dan wendbaar en die tijd hebben we natuurlijk niet altijd. In de tussentijd zijn er burgers, ondernemers, instellingen die aan de slag willen en hopelijk krijgen die daarvoor de juiste mensen over de vloer, of kunnen ze daarmee in gesprek, zodat dat ook gerealiseerd kan worden. Dat is de grootste zorg die we hebben met veel andere fractievoorzitters.

Herstart aanpak corona. Er wordt een voorstel gedaan om een herstelfonds te realiseren. Of dat eerst via de algemene reserve, zoals gebruikelijk, of een herstelfonds moet, daar zullen we het binnenkort, denk ik, over hebben. Maar dan op de middellange en lange termijn die impactanalyse waarover gesproken is, de oplossingsrichtingen en de uitvoeringstoets – ik gebruik ze nu alleen maar als woord, ik ga ze niet nog een keer herhalen –, die maken hoe groot het probleem is, waar de oplossingen gevonden kunnen worden en die zijn voor ons nog niet helder met elkaar besproken, of in ieder geval veel te kort voorgehouden in deze termijn, om daar nu al iets over te zeggen – door verschillende mensen toegegeven. Samen met Dirk Franssen zijn wij het erover eens dat we met die besluiten, zoals die nu worden voorgehouden onder het raadsbesluit, zeker niet zullen instemmen. Voor kennisgeving aannemen doen we alles, dat is punt 2 of 3, maar op zo'n korte termijn gaan wij niet de impact voor heel veel burgers, ondernemers, organisaties neerzetten, terwijl je niet weet waar je over praat. Dat doen we per definitie niet.

Een gemis aan daadkracht, ja, dat gevoel heb ik ook heel sterk. Volgens mij moet de vorige organisatieleiding al geweten hebben wat er wel of niet mankeert. Ik heb het idee dat in heel veel zaken niet gekozen is en dat daarmee de hete aardappels zijn vooruitgeschoven. Dat kon je een tijdje doen, tot er een nieuwe ambtelijk manager kwam, die dacht "met deze organisatie en dit personeel ga ik dat niet oplossen". Dat is keurig voorgehouden en dat ligt hier nu ook voor. Daar waardeer ik haar ook voor. De vraag is nu: met welk organisatiemodel doe je dat? Tegenwoordig zie je daar om de zoveel jaar weer een nieuwe keuze in gemaakt. Voor mij is de vraag of het horizontaal model met clustermanagers, programmamanagers, kan werken, maar het is veel te kort dag om te zeggen dat het niét werkt. Er zijn in ieder geval mismatches. De vraag die burgers, ondernemers en organisaties hebben, en wij ook, kan blijkbaar niet bediend worden met de organisatie zoals die nu op poten staat, en dat is heel ernstig. Wie daarvoor verantwoordelijk is, is net zoiets als het lijk vinden in een boek: niks zo lastig als dat. Maar door de vragen die zijn gesteld proberen we toch te achterhalen wie dat is. Het gaat mij dan niet om de whodunit-vraag, nog niet, en hopelijk komt dat wel naar voren, maar dan zullen daar consequenties aan verbonden moeten worden.

Nou ja, het is een politiek probleem, geeft ook de gemeentesecretaris aan, en dat is het. Wij zullen straks met een zorgvuldig proces, zoals ook de LVR dat voorstelt, moeten besluiten, en dan zijn daar voor menige fractie vervelende consequenties aan te verbinden. Niet iedere fractie zal daarmee haar politieke speerpunten ingewisseld zien, en dat is volgens mij ook de analyse van het feit dat heel veel problemen van verschillende portefeuillehouders vooruit zijn geschoven en dat daar niet echte keuzen in zijn gemaakt. Die zelfreflectie, zoals die naar het college zeker hoort te gaan, moeten we onszelf natuurlijk ook stellen. Net zoals bij de Toeslagenaffaire zijn we soms ook zelf schuld, omdat we van alles willen wat niet te realiseren valt. Maar dan had daar wel iemand gemotiveerd, onderbouwd, van moeten zeggen: om die en die reden gebeurt dat niet. Dus daar hoop ik straks wel, zoals dat ook is voorgehouden door de gemeentesecretaris, veel meer inzicht in te krijgen, van: als je dít kiest, krijg je dát niet en als je niet vertraagt, dan kan het wel of niet. Maar hopelijk blijven onze burgers wel in een mooie gemeente wonen die daadkrachtig zaken oppakt, en dat ligt nu effetjes op z'n gat, al een paar jaar. Dat durf ik best zo te stellen en het blijkt ook uit verschillende voorbeelden. De heer Zwijnenberg noemde er één en ik zal er ook één noemen: een recreatieondernemer die geconfronteerd wordt met een verdubbeling van toeristenbelasting, van 160 naar 330 euro. Als dat de gevolgen bijvoorbeeld zijn, of voor de parkeerbelasting, of als het fietsen straks belast

wordt, dan betekent dat nogal wat. Dat soort inzichten wil ik zien aan de hand van zaken die ons worden voorgehouden.
Ik kan er verder nog veel bij gaan bedenken, maar dat ga ik zeker niet doen. Ik ga wel even mijn lijstje af, of ik de belangrijkste zaken heb genoemd. Waar wij voor staan, zal in de afgelopen jaren zeker duidelijk zijn geweest, en anders komt dat nog in tweede termijn aan bod. Maar die keuzes gaan we vandaag niet maken en waarschijnlijk 10 juni ook niet. Er moet nog heel wat water door de Maas voordat we daar gegronde keuzes in kunnen maken. Als je jezelf serieus neemt, laat je je niet in een paar weken wringen in dit keurslijf, waar het college maanden, nee: jaren, de kans heeft gehad om daar de juiste beslissingen in te nemen.
Daar laat ik het in eerste termijn bij, in hoop dat ik deze keer veel duidelijker antwoorden krijg van het college.
Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel, meneer Coenen. Dan ga ik tot slot, want ik begrijp dat de fractie van DENK niet aanwezig is vandaag, op dit moment in ieder geval niet, naar de heer Leenheer.

De heer **Leenheer**: Dank u, voorzitter. Als laatste aan het woord komen betekent natuurlijk dat je de kans loopt dat de dingen die je wilde zeggen reeds gezegd zijn. Dat is bij mij nu ook zo. Ik heb niet de behoefte om, zoals mevrouw Dolmans het ooit verwoordde, er nog eens mijn plasje overheen te doen. Ik kan me dan ook geheel aansluiten bij de woorden van de heer Julicher, net de aanvulling echter dat ik, net als de heer Zwijnenberg het verwoordde, mij afvraag in hoeverre de raad tijdig en volledig is geïnformeerd. Wij hebben immers een aantal keren in de krant dingen moeten lezen, om daarna pas als raadslid geïnformeerd te worden. Ook het tekort dat wij nu bespreken is een voorbeeld van laat, of te laat, geïnformeerd worden. Zo'n groot dreigend gat kon toch niet onopgemerkt blijven! En om de terechte vraag van de heer Franssen alvast voor te zijn: nee, ik kan mij niet zomaar neerleggen bij de opgaven en oplossingsrichtingen zoals die in bijlage 2 genoemd zijn. De lasten direct, maar ook indirect, bij de burgers neerleggen is mijns inziens not done, zeker niet voordat je eerst in eigen vlees hebt gesneden. Dus kritisch naar de in de bijlage 3 genoemde punten, zaken die buiten schot blijven, lijkt mij ook aan de orde, zeker als Roermond zich niet van de kaart wil laten zetten.
Ten slotte ben ik geschrokken van een aantal punten die volgens bijlage 4 niet worden opgepakt in 2021, zeker waar het veiligheid en handhaving betreft. Kortom, er ligt nog een hele lijst met punten die tegen het licht gehouden moeten worden voordat er keuzes gemaakt kunnen worden. Daar wil ik het bij laten.

De **voorzitter**: Dank u. Daarmee zijn wij aan het einde van de eerste termijn van de commissie gekomen. Ik heb begrepen dat de heer Schreurs namens het college het woord zal voeren.

Wethouder **Schreurs**: Dat klopt helemaal, voorzitter, maar ik zou u willen vragen de vergadering eerst een kwartier te schorsen. Ik heb twee uur lang zitten luisteren naar alle bijdragen vanuit de commissie en ik heb er behoefte aan daarop zelf even te reflecteren, om daarna hopelijk te kunnen antwoorden op alle vragen die gesteld zijn.

De **voorzitter**: Uiteraard ga ik die schorsing toestaan. We schorsen tot kwart over negen (21.02 uur).

Schorsing

De **voorzitter**: De vergadering is heropend (21.20). Het woord is aan de portefeuillehouder.

Wethouder **Schreurs**: Dank u, voorzitter. Twee uur lang zijn er vragen gesteld, dus het vergde even tijd om daarop te reflecteren en te kijken hoe ik de vragenstellers een goed antwoord zou

kunnen geven. Het is een ingewikkeld stuk en door uw raad was gevraagd alle informatie te verstrekken die we hebben. Dat hebben we open en transparant gedaan. Als ik dan de stukken zie, constateer ik ook dat het er heel veel zijn en dat het voor een raadslid, maar voor iedereen die niet iedere dag met de materie bezig is, moeilijk is om die te doorgronden. Voordat ik op de verschillende vragen inga, wil ik even stellen dat het probleem is ontstaan doordat de taakstelling op de organisatie en de taakstelling op de subsidies niet gehaald zijn. Op de vraag hoe dat ontstaan is, kom ik dadelijk wel terug, maar het gaat om rond 5 miljoen euro en het college heeft vervolgens voorstellen gedaan voor de manier waarop dat zou kunnen worden aangepakt. Als we de kranten lezen en het nieuws volgen, zien we dat in Nederland alle gemeenten in de problemen zitten qua financiën. Het heeft allemaal verschillende oorzaken, maar het enige wat een gemeente kan doen is snoeien in de taakstelling, in de dienstverlening, of de belastingen verhogen. Dat zijn de twee knoppen waaraan een gemeente kan draaien. Het college heeft dat gedaan en is met een voorstel gekomen.
Het lijkt me goed vanavond, en ook op 10 juni, met elkaar te bekijken hoe we tot een begroting kunnen komen voor de gemeente Roermond die structureel in evenwicht is. Dat hebben we ook in het coalitieakkoord met elkaar afgesproken. Ik weet dat we ook bij de begrotingsbehandelingen steeds met elkaar gesproken hebben in de zin van “incidenteel zit het nog wel redelijk goed bij de gemeenteraad Roermond, met af en toe wat dips erin, maar structureel zitten we toch in een moeilijke situatie”. Ik kom daar dadelijk ook nog wel op terug. In zoverre zie je dat het structureel begrotingstekort nu vanwege het niet kunnen uitvoeren van de taakstellingen verder negatief gaat de komende jaren.
Door enkele sprekers is verwezen naar de verkiezingen die het volgend jaar plaatsvinden, met de vraag of we nu niet over ons graf heen regeren. Ik denk dat ieder college, ook dit college, de plicht heeft een begroting aan de raad voor te leggen die structureel in evenwicht is en waarmee een toekomstig college ook uit de voeten kan. Ik vind het wel fair business om het zo te doen. Dat is niet over je graf heen regeren, maar iets overdragen aan je opvolgers waarmee zij uit de voeten kunnen.
De heer Maassen heeft een vraag gesteld over de algemene reserve. Wij hebben voorgesteld de algemene reserve op te hogen naar 12 miljoen euro. Dat is een voorlopige berekening. Bij de voorbereiding van de begroting 2022 zal door de ambtelijke organisatie nog eens goed worden doorgerekend of dat het bedrag moet zijn, maar op dit moment wordt in die richting gedacht. Het bedrag van 10 miljoen in het sociaal domein is niet over. We hadden een reserve sociaal domein die in het raadskader heel breed was gezet voor alle zaken die met het sociaal domein, inclusief de uitkeringen, te maken hadden. Tot en met dit jaar kunnen wij met toestemming van Gedeputeerde Staten 3 miljoen per jaar uit de reserve halen als we tekorten hebben, maar in de midterm review en de laatste cijfers die we krijgen zien we ook dat het sociaal domein redelijk in evenwicht komt. We weten echter allemaal dat het sociaal domein een open-eindefinanciering is. Als er vragen komen, moeten we die honoreren en daar zijn kosten aan verbonden. Dat kan betekenen dat je als gevolg van hogere uitgaven in het sociaal domein bij een jaarrekening negatief uitkomt. Dat gaat dan ten laste van de algemene reserve, dus moet die algemene reserve breder, forser zijn. Ze moet niet 9 miljoen zijn, niet 6 miljoen, maar 12 miljoen, en misschien nog meer, afhankelijk van wat eruit komt. We hebben een budget van 200 miljoen op jaarbasis en als er een keer een negatief resultaat komt, moet dat gedekt kunnen worden uit die reserve.
De heer Maassen heeft ook over de ambities en de uitvoeringstoets gesproken. Wat dat betreft wil ik u even mee in de tijd nemen. In september 2020 maken wij de begroting op en die leggen we aan uw raad voor. Op 1 juli is het nieuwe management aangetreden, op 1 september de gemeentesecretaris, en toen waren we compleet. Dat management heeft voor zichzelf, in overleg met het college, gezegd: wat in die begroting allemaal staat, daar zullen we toch eens heel kritisch met de organisatie naar moeten kijken, of we dat ook allemaal kunnen uitvoeren, is de ambitie niet meer dan het uitvoeringsniveau dat wij hebben? Het tweede wat het management gedaan heeft, is per opgave een clusterplan maken, om te kijken: wat gaan we

het komend jaar doen? Dat zijn allemaal zaken om die organisatie op orde te krijgen en planmatig te kunnen werken. In de periode van september tot en met december heeft het management een presentatie aan het college gegeven, die in een doorkijk aantoonde dat er zwaar weer aankwam. Vervolgens is de uitvoeringstoets uitgevoerd en zijn er clusterplannen gemaakt. Het college heeft in die periode besloten eerst na te gaan wat precies de oorzaak was en wat de oplossingsrichtingen en de mogelijkheden zouden zijn. Daar hebben we tijd in gestoken, omdat we u een duidelijk beeld wilden geven van de problemen en van de oplossingen die daarvoor waren bedacht. Dat u daarbij voor de langere termijn vragen stelt, lijkt me logisch, want u wordt er voor het eerst mee geconfronteerd, terwijl het college er al enkele maanden mee bezig is.
De heer Maassen heeft ook over het herstelplan gesproken. Het stuk dat erbij ligt is duidelijk een processtuk en daarin valt te lezen dat de raad daarin ook een duidelijke rol krijgt. Het college is daarover nu de eerste gesprekken aan het voeren en van de impactanalyse waaraan gerefereerd is, is pas deze week de definitieve versie gereed gekomen; de eerdere versie was een concept. Het college heeft die deze week gekregen en zal er a.s. dinsdag over praten. Uiteraard wordt die ook beschikbaar gesteld aan uw raad. Wat dat betreft denk ik dat daarover geen onduidelijkheid mag bestaan.
Meerdere sprekers hebben het raadsbesluit aangehaald dat bij het voorstel ligt, luidende: “1. de oplossingsrichtingen voor een meerjarig sluitende begroting vast te stellen; 2. in te stemmen met het wijzigen van de begroting met betrekking tot de mutaties voor begrotingsjaar 2021 zoals opgenomen in bijlage 1a bij dit raadsvoorstel”. Meerdere sprekers heb ik horen zeggen dat ze daar kennis van willen nemen, maar geen besluit willen nemen. Ik denk echter dat het goed is om over 2021 wel een besluit te nemen, en wel om het college fiat te verlenen om verder te kunnen.
De heer Maassen heeft ook opgemerkt dat een en ander parallel loopt aan de kadernota. Ja, dat klopt. Door de planning, en u heeft zelf ook terecht gevraagd om wat meer tijd om de stukken te kunnen bestuderen, zie je dat 10 juni dicht bij 8 juli zit, zodat het eigenlijk wat bij elkaar drukt. Waar natuurlijk haast bij is, denk ik – bij u als raad en bij ons als college –, is dat we bij dat herstelplan, of herstartplan, met elkaar gauw de contouren moeten uittekenen. In het processtuk staan toch al kaders benoemd, daar staat ook de rol van de raad in benoemd, daar staat dat het college vóór het zomerreces daarover met u in gesprek wil gaan, dus wat dat betreft is uw rol daar duidelijk in neergelegd.
Bij de begrotingswijziging per onderdeel mist u een duidelijk toelichting, en dat geldt ook voor de uitvoeringstoets en voor meerdere zaken. Ja, daar kan ik op dit moment niet een-twee-drie een antwoord op geven, maar waar er zaken ontbreken, of u informatie mist om een duidelijke afweging te kunnen maken en duidelijke besluiten te kunnen nemen, moeten wij als college er gewoon voor zorgen dat u die informatie krijgt, en daar kunnen we dan nog een procesafspraak over maken, op welke termijn u die gegevens dan krijgt, voor zover wij ze ook beschikbaar hebben. Want een uitvoeringstoets is natuurlijk een toets die gemaakt is binnen de organisatie op basis van de beschikbare capaciteit, en al die plannen en al die opdrachten en al die ambities die er liggen, dus dat is wat lastig.
De heer Maassen heeft ook nog een vraag gesteld over KLC en het grondbeleid. Op 8 april is daarover door de raad een inhoudelijk besluit genomen en vandaag ligt in deze commissie de begrotingswijziging voor, waarin inderdaad wordt voorgesteld die gelden vrij te geven.
De heer Maassen vraagt ook naar het bedrag van 643.000 euro voor bedrijfsvoering in de jaarrekening. We weten allemaal dat het vanaf de jaarrekening 2017, de controle daarop en het rekenkamerrapport, op een aantal punten schortte in de organisatie, met name in de bedrijfsvoering, waar de basis niet op orde was. Dat hebben we geprobeerd te repareren gedurende een jaar of drie. De kosten gaan hier voor de baat uit, dus als wij dadelijk de basis op orde hebben, kunnen we met minder capaciteit hetzelfde, of een beter, resultaat bereiken. Maar doordat je in een achterstandssituatie zit – geef dat maar grif toe –, heb je nu een extra investering nodig om zo dadelijk te kunnen profiteren daarvan. In zoverre hebben we daar met

elkaar ook profijt van. Ik wil hierbij ook een duidelijk signaal afgeven. De organisatie is, en dat heb ik eerder ook al een keer in uw raad gezegd, al jaren niet aan de orde geweest, is niet besproken en er zijn geen wijzigingen doorgevoerd. We hebben jaren gewerkt zoals we werkten en dat is niet meer van deze tijd. U weet zelf dat de inwoners een andere houding vragen, een andere rol, van de gemeente en daar moet je wel op acteren. Wij hebben dat nu gedaan. In 2019 hebben we dat besluit genomen, in 2020 hebben we met instemming van de OR dat besluit geëffectueerd en zijn we met de invulling van de functies begonnen. Toen corona aanstaande was, hebben we met elkaar nog de discussie gevoerd van “moeten we dat nu doen?”. Toen hebben we gezegd: dat moeten we nu doen vanwege het feit dat we een heleboel functies, ook managementfuncties, interim hadden ingevuld, we hebben nu eenmaal die keuze gemaakt en nu moeten we ook doorzetten. Ondanks corona hebben we op 1 juli in dat management alle nieuwe functies gevuld en ook afscheid genomen van functies die er waren, op een heel nette en zorgvuldige manier conform het sociaal statuut. Ik vind het wel getuigen van lef om dat in die periode te doen. Als ik met het management praat, wordt me ook verteld van: als je zo’n grote organisatiewijziging doorvoert in coronatijd, is dat een extra handicap. Waarom? Je moet heel veel overleg hebben, liefst fysiek, je moeten met mensen kunnen praten en je moet mensen kunnen zien hoe ze reageren op die vernieuwingen, enz. We weten allemaal dat veranderingen voor iedereen best lastig zijn, zeker cultuurveranderingen, en dan moet je met mensen praten. Door de hele dag via een schermpje met elkaar te communiceren, zie je geen lichaamstaal, geen teken of iemand het ook allemaal snapt, of het is overgekomen of niet. Met die handicap hebben we moeten leven en ondanks dat alles zetten we elke dag nieuwe stappen om planmatig de organisatie beter te maken, of wendbaar en weerbaar, hoe het ook moge heten. In deze tijd met al die ontwikkelingen nog zo’n organisatiewijziging doorvoeren, vergt een heleboel. En nu zegt het management: die opdracht kunnen we op dit moment niet uitvoeren. Daarbij komt dat het management constateert, en wij ook, dat wij in plaats van 1 miljoen aan opleidingskosten voor personeel al jaren 500.000 euro hebben staan. We hebben het altijd over de kwaliteit van de medewerkers. Nou, met dit voorstel willen we investeren in de kwaliteit van de medewerkers, om die inderdaad kwalitatief op het juiste niveau te krijgen en hen te faciliteren, zodat ze hun werk ook goed kunnen doen. Ik heb van enkele sprekers gehoord dat er wat klachten zijn, omdat het te langzaam zou gaan, de dienstverlening, enz. Nou, daar willen we aan werken, zodat de klachten een stuk minder worden.
De heer Maassen had ook een kleine opmerking over het Limburgse niveau dat wordt nagestreefd, dat we daarbij geen onderscheid maken tussen woningen en niet-woningen. Dat is een kwestie van uitwerking. Er is een voorstel gedaan voor hoe dat opgelost kan worden. In november stellen wij bij de begroting de belastingverordeningen met de tarieven vast en daar hoort een raadsbesluit bij.
De heer Maassen heeft het ook nog gehad over die1,7 miljoen bezuiniging op subsidie die niet is doorgegaan vanwege corona. Inderdaad is destijds door ons gesteld dat we 10% op die 17 miljoen die we jaarlijks aan subsidie geven zouden kunnen bezuinigen. Dat zou je kunnen doen via de kaasschaafmethode van 10%, dat is al een keer gebeurd, maar wij denken dat, als je in subsidies gaat bezuinigen, je moet kijken wat het maatschappelijk rendement is dat je met subsidies wilt bereiken. Rücksichtslos 10% op alle subsidies bezuinigen lijkt ons geen goede zaak. We moeten met elkaar de goede afweging kunnen maken van: hoe gaan we die bezuiniging doorvoeren en welke effecten heeft dat voor de samenleving van Roermond? Ook als je daar met de organisaties over gaat praten, moet je daarmee ook fysiek aan tafel kunnen zitten en niet via schermpjes communiceren.
De heer Maassen vroeg of het college de mening deelt van het CMT, en dan doelt hij op de presentatie in december. Ja, daar is ook op geantwoord. Kijk, als je een gemeente wilt vergelijken met een bedrijf, dan zie je dat een bedrijf vaak een, twee, drie, maximaal vijf producten heeft, terwijl wij er 450 hebben, van klein naar groot, met veel impact en weinig impact; dat varieert van het verstrekken van een rijbewijs tot het wijzigen van een bestemmingsplan, et cetera. Een ander groot verschil is dat de samenleving meer vraagt van

de overheid. De overheid zal daar op op een juiste manier moeten reageren. Wij willen dat ook, maar dat vraagt tijd en energie.
De heer Franssen van de LVR heeft een opsomming gegeven van de septembercirculaire in 2019, de decembercirculaire, de kaderbrief, de circulaire in september 2020, enz., waarin alles, zoals hij zei, nog rooskleurig was. Ik herinner eraan dat ook de begroting 2021 rooskleurig was, inclusief de taakstellingen voor subsidies en organisatieontwikkeling. Dat is niet haalbaar gebleken. Als die taakstellingen wel gehaald waren, was het beeld goed geweest.
U refereerde ook nog even aan 15 april, met de wethouders Smitsmans en Pleyte, en waar was wethouder Schreurs? Nou, dat wil ik wel even toelichten. In collegiaal verband maak je werkafspraken over wie zich in eerste instantie wat intensiever met bepaalde zaken die moeilijk liggen bemoeit. In dit geval waren dat de collega's Smitsmans en Pleyte. Ik was op de achterhand helemaal op de hoogte en ik was ook aanwezig op 15 april, maar als twee collega's zich intensief met de processen bezighouden en daarvoor met oplossingsrichtingen komen die het college volledig onderschrijft, dan vind ik ook dat die twee collega's de eer toekomt om dat aan uw raad te presenteren. Mooier kunnen we het niet maken, en ook niet minder mooi. Dat is gewoon de situatie en ik denk dat we dat met elkaar gewoon rustig kunnen en moeten delen.

De heer **Franssen**: Voorzitter, interruptie…

De **voorzitter**: Zeker, zegt u het maar.

De heer **Franssen**: Ik heb twee concrete vragen naar aanleiding van deze laatste specifieke woordvoering; op de rest kom ik uiteraard dadelijk terug, maar nu heb ik er even behoefte aan op twee punten. Waarom is dan vanavond ineens wel de portefeuillehouder financiën en de portefeuillehouder personeel en organisatie de eerste namens het college en waarom was dat op 15 april niet het geval? Wat is het verschil tussen 15 april en vandaag? Dat is vraag één. Vraag twee. U zegt, meneer Schreurs, en ik spreek u nu persoonlijk aan, dat u op 15 april aanwezig was. Ik heb echter informatie dat u tussen vijf voor zeven en vijf over zeven, en dat is geen grapje, dus tussen 18.55 en 19.05 uur, fietsend op de Roerkade bent gesignaleerd op die avond in april. Hoe kunt u nu zeggen dat u aanwezig was?

Wethouder **Schreurs**: Nou, ik heb meerdere getuigen die gezien hebben dat ik vanaf kwart voor zeven in kamer 090 in het stadhuis was. Dus doet u degene die u dat verhaal heeft verteld maar de groeten en vertel hem maar dat hij een keer naar Specsavers moet gaan om een nieuwe bril te kopen! Meer kan ik er niet van maken. Ik meen inmiddels duidelijk te hebben gemaakt waarom ik op die avond niet het woord heb gevoerd. Als twee collega's zich daar even wat intensiever mee willen bemoeien, samen met de directie, dan vind ik – en dat is collegialiteit van mijn kant – dat zij de eer hebben om het aan u te presenteren. Er ontstaat nu een beeldvorming waarvan ik me afvraag: waar hebben we het over? Omdat het vanavond hoofdzakelijk over financiën en personeel gaat, is het logisch dat ik vanavond de woordvoerder ben.

De heer **Franssen**: Voorzitter…

De **voorzitter**: Ja, meneer Franssen, zeg het maar.

De heer **Franssen**: De suggestie die u hebt gedaan met betrekking tot een commerciële brillenorganisatie, waarvan ik de naam niet zal noemen, zal ik doorgeven, maar ik vond toch dat ik het even moest vragen.
Op mijn tweede vraag heeft de wethouder niet gereageerd, vandaar dat ik het nog een keer vraag. Wat is nu het verschil tussen 15 april, waar wel mevrouw Smitsmans en wethouder Pleyte voor de troepen stonden, en de dag van vandaag, waarop u dat doet? U was toch op 15

april ook eindverantwoordelijk voor financiën en personeel en organisatie, net zoals vandaag? Waarom stond u daar dan niet op 15 april? U bent toch de primaire wethouder daarvoor en niet mevrouw Smitsmans of de heer Pleyte? Wat is het verschil tussen 15 april en vandaag?

Wethouder **Schreurs**: Als we hadden geweten dat het zoveel wind zou doen opwaaien, hadden we misschien aan de voorkant een andere keuze gemaakt, maar ik vind het eigenlijk niet de moeite waard om hier nog meer woorden aan te wijden. Ik heb u verteld wat de reden was en meer kan ik er niet van maken.

De heer **Franssen**: Daar neem ik kennis van, voorzitter. Ik vind dit een schandalig antwoord en kom er in tweede termijn wel op terug.

De **voorzitter**: Daar heeft u een tweede termijn voor. De portefeuillehouder.

Wethouder **Schreurs**: De heer Franssen heeft veel over het proces gesproken en over de manier waarop het in het verleden ging. Verder hebt u gezegd dat wij er anderhalf jaar de tijd voor hebben gehad en u maar zes weken. Ik heb in het begin al gezegd dat ik kan invoelen dat het voor raadsleden heel moeilijk is om zo'n complexe materie met zoveel informatie tot zich te nemen. Eerder heb ik geprobeerd het even terug te halen tot de essentie: waar zit het tekort, wat is het probleem en welke oplossing hebben we gekozen? Dat leggen wij via de commissie aan de raad voor en u hebt als raad het eindoordeel, zoals altijd.
U doet nog een procesvoorstel over gezamenlijk kijken naar de begroting op korte termijn en op lange termijn. De dialoog met de raad hebt u aangestipt. Nou, daar neem ik kennis van.

De heer **Franssen**: Voorzitter!

De **voorzitter**: Meneer Franssen. U mag interrumperen.

De heer **Franssen**: Ja, het wordt nu toch een beetje vervelend. Ik blijf nog erg rustig en vriendelijk, maar dat zal dadelijk veranderen, als dit soort antwoorden blijven komen. Ik verwacht van het college een serieus antwoord op mijn procesvoorstel. Daar heb ik recht op. Met zo'n antwoord als "daar neem ik kennis van" kunt u direct in mijn tweede termijn van andere dingen kennisnemen, dat geef ik u een briefje!

De **voorzitter**: De portefeuillehouder.

Wethouder **Schreurs**: Meneer Franssen, u heeft in uw eerste termijn een inbreng geleverd en daar reageer ik op namens het college. Wij zijn nog niet zo ver om u daarin te volgen, dat is eigenlijk het antwoord. Dat mag toch wel, dat, als u met een procesvoorstel komt, wij zeggen dat wij nog niet zo ver zijn dat we dat volledig kunnen omarmen? Dat is toch ook een antwoord? In tweede termijn kunnen we daar met elkaar een gesprek over hebben, maar dit is in eerste termijn het antwoord dat ik u geef.

De heer **Franssen**: Voorzitter…

De **voorzitter**: U werd aangesproken.

De heer **Franssen**: Dank u, voorzitter. Wat u nu zegt is al iets meer duiding, wat nog niet wil zeggen dat ik er tevreden mee ben, maar het is iets meer duiding dan wat u net zei met "ik neem er kennis van". Ik spoor u aan om wat betere antwoorden te gaan geven, en direct, zodat ik niet iedere keer hoef te interrumperen, want dan wordt het heel vervelend en dat wil ik liever niet.

De **voorzitter**: De portefeuillehouder.

Wethouder **Schreurs**: Dat wil ik ook niet, meneer Franssen, en ik probeer ook uw vragen zo serieus en duidelijk mogelijk te beantwoorden.
U heeft ook nog gerefereerd aan de jaarrekening die u vandaag heeft ontvangen, en de resultaatbestemming, enz., maar ik denk dat het goed is om die discussie in de gecombineerde commissievergadering in juni met elkaar te voeren en ook in juli, bij de behandeling van de jaarrekening. Wat u daar ziet, is een voorstel dat het college aan uw raad doet en dat behandeld wordt via de reguliere processen.
Verder hebt u gevraagd, en die vraag is door meerdere leden gesteld: is er nog vertrouwen in de wethouder en in de collegeleden? Ik wil hem wat anders formuleren: is er nog vertrouwen in wethouder Schreurs, of heeft wethouder Schreurs nog vertrouwen in zichzelf dat hij dit schip kan keren? Ja, dat heeft wethouder Schreurs. En de vraag of het college nog vertrouwen heeft in wethouder Schreurs leid ik graag door naar de voorzitter van het college.
U gebruikt termen als ‘chaos’, ‘schandalig’ enz. Het zijn niet mijn woorden, meneer Franssen. Het is hier geen chaos, er is een probleem waar we de hele dag mee bezig zijn, met de ambtelijke organisatie, het management en medewerkers. En net als de VVD heb ik heel veel positiefs gehoord over wat die ambtenaren doen. Maar we zitten wel in een situatie waarin we met elkaar, raad, college en ambtelijke organisatie, moeten werken aan de toekomst van die mooie stad Roermond. Daar moeten we met elkaar onze energie in stoppen en we moeten niet met elkaar blijven discussiëren over de vraag wie er gelijk heeft en wie ongelijk. Als wij u vertellen dat we een probleem hebben dat serieus is en waarvan wij denken dat we, als we dat nu goed aanpakken, dat in de toekomst voor Roermond beter op een rij hebben staan, minder uitgaven hoeven te doen en meer rendement gaan halen, dan hoop ik dat de raad, als hij daarvan overtuigd is, volledig daarin mee kan gaan. Dat is waar we met z’n allen toch voor staan. In ieder geval sta ik er voor en ik ga ervan uit dat u ook er voor staat, dat we ieder uur van de dag voor de stad werken en voor haar inwoners.
U hebt ook iets gezegd over “over het graf heen regeren”. Ik heb daar eerder al iets over gezegd, maar ik wil het toch even wat nader duiden. U als raad moet dadelijk in november een begroting vaststellen die gaat over de jaren 2022 tot 2025. Die gaat ook over de periode maart 2022 heen, maar wij hebben ook de plicht om in het kader van de goedkeuring van de begroting een sluitende begroting aan te bieden. Dus als je ziet dat dat nu niet lukt, dan heb je wel de plicht als college van B&W en als raad om te kijken hoe je die begroting sluitend krijgt. Ik denk dat we de laatste jaren heel goed bezig zijn met het benoemen van alle zaken, het nemen van besluiten die noodzakelijk zijn, het wegwerken van achterstallig onderhoud, de begroting te laten voldoen aan het Besluit begrotingsvoorschriften et cetera, wat inderdaad heel veel geld kost. In april is nog een voorstel door uw raad vastgesteld over het onderhoudsplan vastgoed, dat ook weer 450.000 euro kost, maar daardoor voldoen we wel aan de BBV-normen en we zorgen ook voor een structureel evenwicht in de begroting. Dat soort zaken moeten wij met elkaar, u als raad en wij als college, oplossen. Ik wil ook nog wel even refereren aan de Oranjerie en aan de huisvesting onderwijs waar het vorig jaar besluiten over zijn genomen. Het zijn hele zware besluiten die ook impact hebben op de financiële situatie van Roermond. Een ander voorbeeld is dat we het vorig jaar in de begroting 1 miljoen voor autonome ontwikkeling hebben moeten opnemen, voor onderhoud, voor openbare ruimte, omdat die contracten afliepen. Die contracten waren gesloten in een tijd van recessie en nu worden ze gesloten in een tijd van hoogconjunctuur en dus hoger uitvallen. Dat zit allemaal in de begroting. Dat hebben we met elkaar toch allemaal opgevangen. Een stadje van 58.000 inwoners heeft dat toch maar mooi voor elkaar gekregen. Op twee punten hebben we dan nog even een probleem: organisatie en subsidie. Ik maak het daardoor echt niet klein, maar ik wil wel even aangeven dat dat het is waar we met elkaar over moeten praten en samen moeten kijken hoe we dat oplossen.

Een concrete vraag van de heer Franssen luidde of de provincie juridisch en wettelijk een rol heeft gehad. De provincie kijkt met alle stukken mee van Roermond. Die heeft de stukken die u heeft ook al lang. U weet dat we dit jaar in Midden-Limburg in een verdiepingsonderzoek van de provincie zitten. Of dat allemaal nog doorgaat nu het college van GS niet compleet is, weet ik niet, maar de stukken en het onderzoek door de ambtenaren van de provincie zijn gedaan en daar zal ik, als het college van GS weer compleet is, wel een keer een gesprek met de toezichthoudende gedeputeerde over hebben.

De **voorzitter**: Meneer Franssen, u heeft een verhelderende vraag?

De heer **Franssen**: Ja, voorzitter, over een heel kort woordje dat de wethouder gebruikte. Hij zei “de stukken die u heeft, heeft de provincie ook al lang”. Hoe lang al?

Wethouder **Schreurs**: Nee, excuus voor dat woord. Ze krijgen die op het moment dat u ze hebt, want dan zijn ze openbaar. De provincie kijkt gewoon mee en er zijn ook gesprekken tussen de ambtenaren financiën en provinciale ambtenaren om te kijken hoe Roermond zich langjarig financieel ontwikkelt. Dat is een heel normale situatie.

De heer **Franssen**: Voorzitter, als u me toestaat…

De **voorzitter**: Ja, dat sta ik toe.

De heer **Franssen**: Heeft de provincie de stukken nu eerder gekregen of niet, en had ze die al lang, of niet?

Wethouder **Schreurs**: Nee, meneer Franssen, laten we niet proberen elkaar op woorden te vangen. U krijgt ze als eerste en dan krijgt de provincie ze. Het is niet zo dat wij de provincie eerder stukken toesturen. Zo zitten we niet in elkaar.

De heer **Franssen**: Ik sla aan omdat u zelf die woorden gebruikte.

De **voorzitter**: Portefeuillehouder, vervolgt u uw betoog.

Wethouder **Schreurs**: De tweede vraag van de heer Franssen was: is de accountant hierbij betrokken? Nee. De accountant gaat over de controle en niet over de begroting. Wat de accountant wel doet, en dat zult u ook in de jaarrekening zien, is dat hij de vraag stelt hoe wij de vastgoedfunctie vullen. Daarover hebben wij op 8 april een besluit genomen en dat besluit wil hij zien bij de jaarrekening. Hij vraagt ook of wij een taxatie hebben van Godsweerdersingel 10, maar hij vraagt niet hoe wij een budgettair probleem gaan oplossen. Dat ziet hij wel als hij straks de stukken 2021 controleert.
De heer Franssen is heel diep ingegaan op de organisatie. Ambtelijk zijn wij bezig, het management en de organisatie, om te kijken hoe wij beter de burgers en het bedrijfsleven van een advies kunnen voorzien en kunnen helpen. Dat dat op onderdelen niet altijd goed gaat, dat er wel eens problemen zijn, zie en hoor ik ook, maar er wordt wel aan gewerkt om dat te verbeteren, te veranderen. Het college heeft een organisatiewijze vastgesteld, maar dat wil niet zeggen dat die ten eeuwigen dage overeind blijft. Als gezien wordt dat op onderdelen de organisatie niet optimaal kan functioneren vanwege de structuur, of wat ook, dan zal daar in overleg met het college ook een aanpassing op plaatsvinden. Dat is de winst die we op dit moment met elkaar hebben: dat we gewoon iedere dag kijken waar het goed gaat, waar niet en waar we kunnen bijsturen. Ik krijg zelf ook buikpijn als ik hoor dat de dienstverlening wat hapert en dan vraag ik me af hoe dat kan en hoe het beter kan. Maar wij willen ook in control zijn. Het management praat iedere drie maanden met de clustermanagers over de P&C-cyclus. Die

willen we gewoon verbeteren, zodat wij als college eerder in charge zijn, eerder informatie hebben over hoe het zich ontwikkelt en ook u eerder kunnen informeren over ontwikkelingen die mogelijk negatief, of positief, zijn. Het zijn zaken waar de hele dag aan gewerkt wordt, en dat gebeurt op dit moment planmatig en niet ad hoc. Ik zie nu al dat het vruchten afwerpt. Het duurt alleen wat langer, als gevolg van blijkbaar toch de processen die we tot nu toe gebruikten. Om dat allemaal in een nieuw jasje te vangen en goed te doen, heeft meer tijd en energie nodig. En wat ook belangrijk is, is dat mensen niet zonder meer inwisselbaar zijn. Als je op één plek een vacature krijgt en op een andere plek iemand over is, wil dat niet zeggen – en dat zal de heer Franssen weten als geen ander – dat je die zomaar kunt inschakelen. Dat zijn allemaal vraagstukken waar het management de hele dag mee bezig is.
Gevraagd is of BMC wel de juiste keuze is. Wij denken van wel en wij zien er voordelen in. Wij hebben er inderdaad voor gekozen dat de clustermanager zich alleen met het proces bezighoudt, maar uiteraard moet hij ook volledig weten wat er binnen zijn club gebeurt, want je bent geen manager van een koekjesfabriek. Belangrijk is wel dat de HR-functie goed wordt ingevuld, dat de P&C-cyclus goed wordt ingevuld, dat er verantwoording is voor de begroting en verantwoording voor de jaarrekening. Dat soort zaken moet bij de clustermanager goed geborgd zijn. Als dat zo is, hebben we ook een betere organisatie en krijgen we ook veel sneller de stukken op tafel. Ik ben heel content met wat er gebeurt, met wat ik te horen krijg en wat ik zie. Net als u weet ik hoe het werkt bij de overheid. Ik zie hoe de ontwikkelingen zijn en ik ben heel blij met wat er nu gebeurt. Kan het sneller? Ja, ik zou het sneller willen, maar nee: het moet zorgvuldig gebeuren. Mensen moet je meenemen in dat nieuwe traject en mensen moeten het gevoel krijgen dat ze werken voor een publieke zaak. In dit geval is het de burger voor wie je werkt en daarvoor is een goede dienstverlening vereist.
De heer Breugelmans heeft ook opmerkingen over het proces gemaakt, noemde het ongelukkig, enz., en de P&C-cyclus. Ik denk dat ik daar al voldoende op ingegaan ben. Wij hebben het als college op deze manier ingestoken. Wij meenden dat dit de manier was om een goede analyse te geven, die vanavond met u te bespreken en vervolgens op 10 juni een besluit te nemen. In tweede termijn wil ik graag van u horen of u dat te kort vindt.
U vroeg waarom het college voor deze weg heeft gekozen. Als de coronapiek voorbij is, willen wij heel snel kunnen handelen. Daar is die herstart voor bedoeld en daarvan heb ik zojuist gezegd dat wij daarover graag met u willen praten. U hebt daarin een duidelijke rol, zoals ook in het stuk staat.
U zegt dat de raad niet de tijd is gegund. Ik heb daar begrip voor, de reactie van meerdere sprekers gehoord hebbend. De tijd is inderdaad vrij kort geweest om dit complexe stuk tot u te nemen.
Met u hebben meerdere sprekers gezegd dat het moeilijk is de consequenties te doorgronden en dat begrijp ik ook wel. Wellicht moeten we daarin nog wat verheldering geven, als dat kan, maar dit zijn de keuzes die de organisatie aan ons heeft voorgelegd en daarover hebben we uitvoerig met de organisatie gespard. Uiteindelijk hebben we geconcludeerd dat dit het is, omdat er niet meer capaciteit is in de organisatie, maar dan willen we ook dat dat gebeurt. Met de organisatie is overigens ook afgesproken dat er enige flexibiliteit zal worden betracht. Ook daarover zullen we het met elkaar moeten hebben.
Evenementen 220.000 euro, ja, een keuze van het college. U refereert zelf aan uw amendement van een paar jaar geleden om hier tien euro per inwoner voor te bestemmen. Op dit moment is inderdaad de situatie dat het kan. Hoe dat op de lange termijn is, op zichzelf een terechte vraag, weet ik ook niet. Ik heb geen glazen bol en kan niet voorspellen hoe dat zich zal ontwikkelen.
U geeft zelf ook aan: evenwicht in de begroting, welk evenwicht? Een voorbeeld is inderdaad ruimte en economie minder ten faveure van andere zaken, enz. U mist daar wat de balans tussen de verschillende werkvelden en als je er zo naar kijkt, ja, dan heeft u daar wel een punt.
U stelt een tegenbegroting. Daar had de heer Franssen het ook over. Nou ja dat hoor ik dan wel.

U heeft het bij de uitvoeringstoets over onvoldoende toelichting en onvoldoende herkenning. Over de organisatieontwikkeling had u ook een aantal zaken. Ik denk dat ik daar vrij uitvoerig op ben ingegaan. En u zegt dat belastingverhoging voor uw fractie de laatste knop is waaraan gedraaid mag worden.
De heer Julicher heeft gezegd dat hij de discussie van vanavond afwacht en in de raadsvergadering van 10 juni het standpunt van Demokraten Swalmen zal weergeven.
De heer Zwijnenberg heeft gezegd geen rode draad te kunnen ontdekken. We zitten toch al jaren, en dat is geen verwijt aan wie dan ook, met de constatering dat we onze begrotingen steeds met kunst- en vliegwerk sluitend weten te krijgen. Dat is natuurlijk enerzijds knap, aan de andere kant is het de vraag hoe lang je dat volhoudt. Twee jaar geleden hadden we te maken met een taakstelling van 8 miljoen, waarvan we structureel ruim 3 miljoen hebben gehaald. Dan zie je dat die andere taakstellingen niet gehaald worden.
U gaat ook een tijdlijn zetten, meneer Zwijnenberg: 15 december barst de bom en u refereert nog aan de tussenrapportage op 29 oktober. Ik denk dat het heel goed is om van mijn kant nog een keer te zeggen waar ik het zojuist over had. Op 1 juli komt het nieuwe management, in september hebben we een begrotingsvoorbereiding, die brengen we in november in de raad, het management gaat zich oriënteren van “wat tref ik hier allemaal aan, wat moet er veranderd worden, wat loopt goed, wat loopt minder goed?”, en komt dan inderdaad met het idee van: geacht college, we hebben veel te veel opdrachten in de begroting zitten, dat kunnen we nooit uitvoeren. We kunnen twee dingen doen: beginnen met uitvoering en achteraf aan de raad berichten dat wij dat niet halen, wat eigenlijk ook in het verleden door ons werd gedaan, of we kunnen aan de voorkant zeggen “dat en dat gaan we niet halen”. Toen heeft het college gezegd: nou, dan geven we de voorkeur aan die laatste methode. Daar vandaan is de uitvoeringstoets opgesteld en ondertussen zijn we inderdaad met die planmatige aanpak bezig, plus het maken van plannen, de P&C-cyclus, daar verantwoordingen voor laten opstellen door de managers, et cetera. Maar dat staat allemaal nog in de kinderschoenen. Het moet zijn vervolg krijgen en dan zal het een steeds beter product worden. Ik ga ervan uit dat uiteindelijk het management de kwartaalrapportage opstelt, dat wij daar kennis van nemen en u daarover in de vorm die u als raad nodig heeft informeren. Hopelijk krijgen we dan niet meer de situaties zoals we ze nu hebben en kunnen we u via de P&C-cyclus wijzen op de zaken die minder goed gaan, of waar meevallers zitten.
Waarom heeft u de raad op 21 december niet geïnformeerd? We hadden een paar dagen daarvoor een presentatie gekregen, en daar moet je je nog even inwerken van “wat betekent dat?”, enz. We zijn daar in januari sterk mee aan de slag gegaan en hebben als college gemeend, en dat is gewoon een oprechte keuze die we gemaakt hebben: we moeten zelf eerst een goed beeld met het management hebben van “wat is er precies aan de hand, wat zijn de problemen, wat zijn de oplossingsrichtingen?”, en dan gaan we met dat stuk naar de raad. Dat is een keuze die wij gemaakt hebben. Hadden wij gezegd in januari of februari “we hebben vijf miljoen tekort” en niet verteld hoe we daarmee omgaan, was dat beter geweest? Dat is een keuze die je als college maakt.
U vraagt ook: hebt u de ‘Handreiking actieve en passieve informatieplicht’ gevolgd? Ik denk dat we die gevolgd hebben. Als u zegt dat we dat niet hebben gedaan, dan kunnen we daarover gaan bekvechten, maar wij denken dat we u steeds op de hoogte hebben gehouden van de situatie waar we voor kwamen te staan. Nu leggen wij dat in stukken die openbaar zijn bij u neer en dat is het momentum om daar ook in de openbaarheid met elkaar over te praten.

De heer **Zwijnenberg**: Voorzitter…

De **voorzitter**: Meneer Zwijnenberg.

De heer **Zwijnenberg**: Ik beschouw deze commissievergadering als een voorbereiding op de raadsvergadering. In de raadsvergadering wil ik het verhandelde tijdens deze

commissievergadering niet overdoen, maar in dat kader verwacht ik wel van de wethouder dat hij met deze commissie tracht enige diepgang in zijn beantwoording te verkrijgen. Ik constateer dat het alleen maar algemeenheden zijn en dat ik zelfs antwoorden krijg op vragen die ik niet heb gesteld.
Voorzitter. De planning- en controlcyclus is geen excesregeling. U kunt wel steeds op die formele stukken wachten, maar als er iets aan de hand is, en dat zegt ook de actieve en passieve informatieplicht-handreiking, dan behoort u veel sneller de raad te informeren.
Voorzitter. Ik wil met de wethouder teruggaan naar de collegevergadering van 15 december 2020. Wist u, vraag ik de wethouder, en dat is een verbijzondering op mijn eerdere vragen, wat er ging komen die dag? Was er voorafgaande aan die collegevergadering met u overleg geweest over de inhoud van die presentatie, of moet ik het zo begrijpen, want zo doet u het voorkomen, dat voor u de boodschap vanuit het CMT geheel nieuw is geweest en dat u bij wijze van spreken van uw stoel bent gevallen in de collegeruimte van de informatie die u toen overgelegd kreeg? Met andere woorden, voorzitter: ik wil nauwgezet weten wanneer u als portefeuillehouder financiën bent geïnformeerd over de staat van onze financiën, buiten de planning- en controlcyclus om. De ernst van de situatie rechtvaardigde zonder meer om u daarover te informeren, maar ik hoor het graag van u.

De **voorzitter**: Portefeuillehouder.

Wethouder **Schreurs**: Uiteraard is het zo, meneer Zwijnenberg, dat, als stukken aan het college gerapporteerd worden die onder mijn verantwoordelijkheid vallen, ik van tevoren overleg heb met degene die het product presenteert aan het college. Dat is geen weken van tevoren, maar meestal een of twee dagen voor de collegevergadering dat we het daarover hebben. Dat is feitelijk de situatie. Ik kan u niet precies vertellen wanneer ik geïnformeerd ben, op 14 december, 13 december, of wanneer dan ook. Dat kan ik u echt niet zeggen, daar maak ik ook geen notitie van.

De heer **Zwijnenberg**: Ik begrijp dat u geen notities maakt, maar uw antwoord begrijp ik niet. Ik kan me namelijk voorstellen dat u, toen u voor de eerste keer over dit meerjarige, forse tekort werd geïnformeerd, ook vragen heeft gesteld en dat u ook de ambtelijke medewerkers terug hebt gestuurd de organisatie in, met het verzoek om de vraagpunten die u overkomen waren van een antwoord te voorzien. Ik kan mij nauwelijks voorstellen dat u twee dagen van tevoren door de ambtelijke organisatie geïnformeerd bent. Ja, twee dagen van tevoren heeft u waarschijnlijk de PowerPointpresentatie gezien en wist u wat er letterlijk gezegd ging worden, maar ik kan mij niet voorstellen dat de inhoudelijke informatie u pas twee, drie dagen voor de collegevergadering heeft bereikt. Wilt u de raad eens meenemen in hoe dat proces verloopt? Heeft u portefeuillehoudersoverleg gehad, wanneer is dat ongeveer geweest? Is dat geweest, heel concreet – want daar gaat het mijn fractie om –, vanaf het moment dat de begroting door de raad is vastgesteld, is het daarvóór geweest? Kunt u dat eens verder preciseren?

De **voorzitter**: Portefeuillehouder.

Wethouder **Schreurs**: Meneer Zwijnenberg, ik heb wekelijks overleg met de directeur bedrijfsvoering en met de secretaris. Concreet: voor de begrotingsbehandeling is er geen overleg over geweest. Ik heb zojuist geschetst wat het nieuwe management gedaan heeft. Het is begonnen met zich een beeld te vormen van de organisatie, van wat goed gaat en wat niet goed gaat en na de begrotingsbehandeling is met name door de directeur bedrijfsvoering gezegd “daar staat wel heel veel in, wethouder, we moeten toch eens kijken of we dat allemaal kunnen uitvoeren binnen de mogelijkheden die we hebben”. En toen is gezegd: nou, dan laten we een uitvoeringstoets maken. Zo gaat dat proces. In eerste instantie hadden we een bezuiniging ingeboekt van 2 miljoen vanaf 2022 en als dat uiteindelijk niet haalbaar blijkt te zijn,

word je daar natuurlijk over bijgesproken en op een gegeven moment zeg je dan: nou, het lijkt me goed dat je nu, volgende week of zo, een presentatie aan het college geeft waarin je dat ook meeneemt en vertelt, zodat alle collegeleden op de hoogte zijn van de situatie. Ik hou wat dat betreft niks voor mezelf. Als ik een signaal binnen krijg dat positief is, breng ik het in het college, wat negatief is breng ik ook in het college, en zo gaat dit ook. Zo lopen die processen. Daarna hebben we kerstreces gehad en in januari zijn we ermee verder gegaan. Toen is het college een paar maanden in gesprek geweest met de ambtelijke organisatie om te kijken hoe we die zaak zouden oplossen. Meer kan ik er niet van maken.

De **voorzitter**: Meneer Zwijnenberg.

De heer **Zwijnenberg**: Voorzitter. Voor alle duidelijkheid: was de wethouder op de hoogte van het structurele meerjarentekort van 5,5 miljoen vóór of ná de vaststelling van de begroting 2021? Dat is mijn eerste vraag. Mijn tweede vraag is de volgende. De wethouder spreekt zichzelf een beetje tegen. Zojuist begreep ik uit de beantwoording van vragen van collega's dat het nieuwe management had zorggedragen voor de uitvoeringstoets, maar uit uw woorden van zojuist maak ik op dat u zélf opdracht heeft gegeven voor het doen van een uitvoeringstoets, nadat u ná de begrotingsbehandeling door de directeur bedrijfsvoering was benaderd met de vraag of we dit allemaal wel kunnen 'handlen' met elkaar.

De **voorzitter**: Meneer Zwijnenberg, ik wil u er nu wel op attenderen dat u ook nog een tweede termijn heeft. Portefeuillehouder.

Wethouder **Schreurs**: Dit lijkt wel een woordenspel, voorzitter. In de gesprekken die ik heb met de directeur bedrijfsvoering heeft hij op een gegeven moment gezegd: wat nu in de begroting is vastgesteld, Frans, is heel moeilijk uitvoerbaar, ik stel voor een uitvoeringstoets te doen. Nou, dat overlegt hij met het bestuur, met het college, en dan wordt er een uitvoeringstoets gedaan en gekeken in overleg met het bestuur, medewerkers en ook de wethouders zijn er allemaal voor hun eigen portefeuille bij betrokken. Zo werkt dat proces. Als ik dat vóór de begrotingsbehandeling had geweten, geachte heer Zwijnenberg, had ik dat zeker gemeld, maar tot en met de begrotingsbehandeling, inclusief de taakstellingen – want daar gaat het om, dat moeten we ons realiseren –, was de begroting sluitend. Vanavond hebben we het erover dat twee taakstellingen niet gehaald worden en die veroorzaken een tekort van 5 miljoen. Daar gaat het om.
Met uw goedvinden ga ik verder, voorzitter. De heer Zwijnenberg noemde de organisatievisie 'Met lef voor Roermond', enz., en daar had hij ook weer een tijdlijn. Ik wil daarbij aanvullen dat hij september 2020 vergeet, waarin we een Tuinzaalsessie hebben gehad waarin het nieuwe management de aanwezige raadsleden heeft geïnformeerd over wat de organisatiewijziging inhield, hoe men daarmee wilde omgaan, et cetera. Ik denk dat het ook een belangrijk moment is om hier te memoreren, dat dat ook gebeurd is. In zoverre zijn we dan helemaal volledig.
We hebben inderdaad ook nog wat sessies gehad binnen het fractievoorzittersoverleg, maar dat was vertrouwelijk en daar zal de burgemeester vandaag wellicht ook nog even op ingaan.
Volgens de heer Zwijnenberg zouden de problemen lang met lapmiddelen zijn opgepakt. Ik vind 'lapmiddelen' niet het juiste woord. Ik heb vaker in de raad, ook bij de begrotingsbehandeling, gezegd dat wij structurele middelen vaak met incidenteel geld deden dekken.
Begrotingstechnisch kan dat, want als je een structurele uitgave drie jaar in de begroting opneemt is hij incidenteel, maar het gevolg daarvan is dat uiteindelijk, na drie jaar, iedereen zal zeggen "ja, dat doen we al drie jaar" en dan is hij in één keer structureel. In onze systematiek werd het dan in één keer een autonome ontwikkeling. Daar hebben wij als college ook voorstellen over gedaan, dus wat dat betreft geen verwijt aan de raad, enz., maar ik wil even voor alle helderheid aangeven dat dat wel eens zo gebeurde, en dat heeft dan consequenties,

want als je het structureel moet gaan opnemen geeft het wel een belasting op je budget, je begrotingssaldo.

De **voorzitter**: Meneer Franssen, en ook voor u: we hebben nog een tweede termijn.

De heer **Franssen**: Ik heb een hele korte vraag. Kan de portefeuillehouder, nu hij het heeft over autonome ontwikkelingen, aangeven welke fractie in de afgelopen vier jaar begrotingsbehandelingen keer op keer op het fenomeen autonome ontwikkelingen en nieuwe beleidsvoornemens geduwd heeft, daarom tegen de begroting gestemd heeft en waarom u daar dan willens en wetens niet naar geluisterd heeft? Weet u welke fractie dat is, meneer Schreurs?

De **voorzitter**: Portefeuillehouder.

Wethouder **Schreurs**: Dat is een retorische vraag, meneer Franssen, want het antwoord is: de LVR.

De heer **Franssen**: Dank u. Ik weet voldoende voor de tweede termijn.

De **voorzitter**: Portefeuillehouder, vervolgt u uw betoog.

Wethouder **Schreurs**: U heeft nog een voorbeeld genoemd van medewerkers die de gemeente Roermond gaan verlaten, met alle gevolgen van dien. We hebben deze week het sociaal jaarverslag van de gemeente Roermond 2020 vastgesteld en dat gaat met een brief naar u toe. Daarin ziet u dat in de gemeente Roermond een heel normaal beleid is, een heel normale situatie, van in-, door- en uitstroom. In het sociaal jaarverslag wordt dat ook toegelicht. Dat mensen na elf jaar de keuze maken om in een andere gemeente weer een uitdaging te vinden, vind ik persoonlijk heel prima. In die vacature komt weer een nieuwe medewerker die met nieuw elan en andere kennis iets bijdraagt aan de organisatie. Daar moeten we blij mee zijn. We hebben er niks aan als in de organisatie mensen veertig jaar in dezelfde functie blijven functioneren, met alle respect. Het is niet zo, en dat ziet u ook in het jaarverslag, dat hier een uitloop van mensen is. Het is gewoon een heel normaal proces.
U doelt ook nog op een aantal projecten die vastlopen. Ja, dat zien wij ook en daar zit waarschijnlijk het probleem dat we op dit moment op onderdelen onvoldoende menskracht hebben. Dat houdt ook ons bezig. Daar moet een keuze in worden gemaakt, door het college, door de raad en door de ambtelijke organisatie, maar dat is wel lastig, keuzes maken in een mensenleven. Dat is het moeilijkste wat er is. Naast cultuurverandering is keuzes maken het moeilijkste wat in de overheidsorganisatie aan de hand is.
De vragen van de heer Kalthoff meen ik in het voorgaande al grotendeels beantwoord te hebben.
Hoe ervaart u de informatie op 15 april over de bedrijfsvoeringssystemen? Ja, ik denk dat wij met elkaar constateren, dat is ook meerdere keren in de raad besproken, dat wij inderdaad qua processen, qua systemen, qua bedrijfsvoering onder de maat presteren. Het is knap, daar heb ik vandaag nog complimenten over gemaakt aan de menen van de organisatie, dat vandaag de jaarrekening 2020, precies op tijd, zoals afgesproken, is verschenen. A.s. maandag zal daarop ambtelijk nog een technische toelichting worden gegeven, als u daar interesse in heeft. In zoverre proberen we ook u van dienst te zijn, om uw werk zo makkelijk mogelijk te maken.
De andere vragen heb ik allemaal beantwoord. Ik zou in herhaling vervallen als ik de heer Nizet nog zou beantwoorden, maar als een vraag die voor u heel specifiek is, en dat geldt ook voor de heer Coenen, in het voorgaande niet voorbij is gekomen, trek dan even aan de bel in de tweede termijn, zodat ik er nog concreet op kan ingaan.

Voorzitter. In eerste termijn wil ik het hierbij laten. Ik wacht graag de reacties van de sprekers in tweede termijn af. Het lijkt me goed dat de voorzitter van het college, de burgemeester, nu ook nog even het woord krijgt.

De **voorzitter**: Ik begreep al uit uw woordvoering dat dat de bedoeling was en ik zal daarvoor de gelegenheid geven. Burgemeester.

De **burgemeester**: Fijn dat ik even het woord krijg, voorzitter.
Door een aantal leden van de gemeenteraad is de vraag gesteld of het college er vertrouwen in heeft dat deze portefeuillehouder zijn werkzaamheden kan blijven verrichten. Het moet mij van het hart dat ik dat bijna een onfatsoenlijke vraag vind vanavond en ik zal u uitleggen waarom. Natuurlijk is het zo dat wij dat vinden, anders zou wethouder Schreurs hier vanavond niet staan, want hij spreekt namens het college. Dat is een ongeschreven en een geschreven regel. Als daar anders over gedacht zou worden, zou u dat ook horen.
Waarom vind ik het nou zo vervelend dat dat vanavond zo gevraagd wordt? Ten eerste is de vraag niet aan de orde, omdat het college kennelijk al een keuze gemaakt heeft, maar ten tweede ook omdat het een wissel trekt op onze verhoudingen. De wethouder kan zich niet verdedigen voor wat het hele college vindt, hij heeft zelf al wel iets gevonden over zijn eigen positie, maar op het punt waar wij met elkaar in dit gesprek staan maakt deze vraag de zaak onnodig complex. U hoort een wethouder heel hard werken namens het hele college, om u mee te nemen en deelgenoot te maken van de zorgen die het college vanaf december met u heeft gedeeld, en dat, meneer Franssen niet in een geheim en geniepig overleg, maar in een door de fractievoorzitters zelf ingesteld terugkerend vertrouwelijk fractievoorzittersoverleg. Dat fractievoorzittersoverleg is een figuur die in bijna alle gemeenten in Nederland bestaat. Ik weet dat hier een idee bestaat dat dat niet zo is, maar het is echt zo, al wordt het soms seniorenconvent genoemd. Dat is bedoeld opdat je elkaar in vertrouwen – en dat woord ‘vertrouwen’ verzoek u vast te houden…

De heer **Van Rey**: Dat gaat niet over de inhoud, het seniorenconvent!

De **voorzitter**: Ik geloof dat ik een interruptieverzoek zie van de heer Franssen…

De **burgemeester**: Ik wil graag even mijn zinnen afmaken en dan kan de heer Franssen reageren.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat we de heer Franssen zijn vraag laten stellen en dat we zaken die niet via mij verlopen even laten voor wat ze zijn. Mijnheer Franssen, ik ga u de ruimte geven.

De heer **Franssen**: Dank u wel. Dat noem ik nog eens een duale voorzitter, compliment! Een heel eenvoudige vraag aan de voorzitter van het college: waarom betitelt u mijn woordvoering als zijnde dat ik een onfatsoenlijke vraag stel? De wethouder voor financiën en voor personeel en organisatie heeft dat zelf veroorzaakt door op 15 april weg te duiken en niet zelf het verhaal te brengen, maar dat door collega Smitsmans en collega Pleyte te laten doen, en er vandaag wél zelf te komen staan. Dat is dus geen onfatsoenlijke vraag, die vraag heeft hij zelf veroorzaakt en dan is het niets meer en niets minder dan mijn recht, mijn plicht zelfs, om die vraag te stellen. Zo eenvoudig is dat.

De **voorzitter**: Burgemeester, vervolgt u uw betoog.

De **burgemeester**: Ik ga even terug naar het geheim en het geniep, want daar was ik eigenlijk. Dat vertrouwelijke fractievoorzittersoverleg bestond niet in Roermond en daar hebben we met elkaar van gezegd dat dat van tijd tot tijd moet kunnen. Dat is juist bedoeld om ook signalen met

elkaar te kunnen delen, zonder dat je al meteen precies weet waarover en waaraan, maar wel om elkaar mee te kunnen nemen in bepaalde ontwikkelingen. Wat daar is gezegd is dat de organisatieontwikkeling, die door ons in gang was gezet omdat we met elkaar van mening waren – en ik meen ook dat een grote meerderheid in de raad dat deelde – dat een organisatieontwikkeling nodig was, om die toekomstbestendig te maken voor de bewoners van onze stad. Dat is waarom we hem zijn begonnen. Die organisatieontwikkeling, en dat is met u in december besproken, niet meer en niet minder, bracht nieuwe inzichten met zich mee die we vooraf in mindere mate, of niet, hadden. Daarmee zou je kunnen zeggen dat dat een enorme tegenvaller is. U kent mij als een optimist, en ik snap dat het financieel pijn doet, maar ik vind het een meevaller, want het geeft ons inzicht in wat nodig is om te zorgen dat wij de slag met de toekomst niet verliezen. Het is hard nodig dat we die slag maken. Dat is u verteld in dat niet geniepige en ook niet achterbakse of geheime, maar vertrouwelijk overleg. Het woord ‘vertrouwelijk’ is ook precies de vraag geweest: heeft het college vertrouwen in deze wethouder? U heeft de wethouder horen uitleggen waarom niet hij, maar collega Pleyte en collega Smitsmans het woord hebben gedaan en dat dat een werkvorm is geweest waarin het college zich kon vinden. Daarmee is er ook niet meer en niet minder over te zeggen dan er vandaag over te zeggen valt. Waar ik nu voor pleit, is dat we met elkaar ook die kant niet opgaan. Natuurlijk moet u feiten kunnen controleren, dat is uw goed recht en dat moet u ook kunnen doen, maar dat kan ook zonder dat we meteen dreigen vertrouwenskwesties te stellen. We leven in een tijd waarin dat in het bestuur veel gebeurt, maar tot nu toe heb ik de oplossingen van al die snel getrokken conclusies nog niet gezien, en we leven in een tijd waarin we dat juist heel hard nodig hebben. Ik hoop ook dat, als u zegt dat u samen voor deze oplossing staat, waar de heer Maassen van GroenLinks mee begon – en dan snap ik heus dat u daar vanuit verschillende optieken naar kijkt –, maar ik hoop dat u dat wel vasthoudt met elkaar.
Dank u wel.

De **voorzitter**: De heer Franssen.

De heer **Franssen**: Dank u wel, voorzitter. Nee, ik kies er niet voor om nu te interrumperen. Ik doe dat bij nader inzien in mijn tweede termijn .

De **voorzitter**: Genoteerd. Portefeuillehouder, was u aan het einde van uw betoog?

Wethouder **Schreurs**: Jawel, voorzitter. Dank u wel.

De **voorzitter**: Burgemeester, was ook aan het einde van uw betoog?

De **burgemeester**: Ja, maar ik kijk even naar portefeuillehouder Schreurs, of het nog de bedoeling is dat ik iets over het herstartfonds zeg, over het proces.

Wethouder **Schreurs**: Ik heb er het een en ander over gezegd, maar als u daar nog een aanvulling op heeft, graag.

De **burgemeester**: In het stuk dat we namens het college aan u toe hebben gestuurd is de route gekozen van niet vooraf een lijvig stuk met wanneer, wat en hoe en wat er allemaal voor visies en criteria nodig waren. Er is een onderscheid gemaakt tussen de korte, de middellange en de lange termijn. Voor de korte termijn hebben we dat herstartfonds nodig om überhaupt aan de slag te kunnen met de herstart van de stad. Daarbij hebben we gezegd dat we met elkaar in overleg gaan. U heeft daar ook wethouder Schreurs iets over horen zeggen. Maar daarmee is nog niet exact gedefinieerd wat uw rol in het hele proces zou moeten zijn. De impactanalyse die nu is afgerond bespreken wij a.s. dinsdag in het college. Die willen wij ook heel graag met u

delen, dat staat ook in het stuk dat u heeft gehad. Dat zou een eerste begin kunnen zijn, maar ik vind ook dat u als raad zeker een positie moet hebben, dat vindt het college ook, in de terugkoppeling over “hoe ziet die korte termijn eruit, wat gebeurt er, leggen we daar verantwoording over af?” Volgens mij moeten we die dialoog ook aangaan en dat is wat we ook in het college beoogd hebben aan u over te brengen.

De **voorzitter**: Meneer Franssen.

De heer **Franssen**: Nou snap ik het niet meer! Ik dacht dat mevrouw Smitsmans portefeuillehouder coronafonds was. Is dat nu de burgemeester geworden?

De **burgemeester**: Wethouder Smitsmans is portefeuillehouder coronafonds. Het proces van de herstart – en dat is iets anders dan het bewaken van het budget – is door het college bij de burgemeester belegd als coördinerend portefeuillehouder, waarbij ik niet de politieke verantwoordelijkheden overneem, maar in ieder geval zorg voor de afstemming van het proces.

De heer **Franssen**: Nou, dat lijkt me lekker ingewikkeld! O, sorry, de microfoon stond nog aan! Ik kom er dadelijk wel op terug.

De **voorzitter**: Het is u deze keer vergeven, meneer Franssen, maar laten we dat niet te vaak doen.
Hiermee komen we, als ik het goed heb, aan het einde van de eerste termijn. Ik constateer dat het half elf is. Het is uiteraard aan u hoeveel tijd u wilt gebruiken voor een commissievergadering, maar ik wil u er toch even op wijzen. We gaan over naar de tweede termijn.

De heer **Breugelmans**: Voorzitter…

De **voorzitter**: Meneer Breugelmans.

De heer **Breugelmans**: Ik heb eigenlijk behoefte aan een korte break. Zullen we eens afspreken tien minuten?

De **voorzitter**: Een schorsing van tien minuten. Ik vind dat uitstekend, maar ik zie dat de heer Franssen erop wil reageren.

De heer **Franssen**: Ja, voorzitter, een prima voorstel van de heer Breugelmans, maar ik vind dat we daar dan wel de consequentie aan moeten verbinden dat we vanavond wel deze gezamenlijke commissievergadering afmaken en niet nog een extra avond moeten terugkomen.

De **voorzitter**: Meneer Franssen, ik kan u vertellen dat agendapunten waaraan begonnen is volgens het reglement gewoon moeten worden afgemaakt. We hebben maar één agendapunt en dat maken we vandaag af.

De heer **Franssen**: Dank u voor die bevestiging, voorzitter.

De heer **Breugelmans**: Ik ben voor drie termijnen!

De **voorzitter**: U bent voor drie termijnen? Daar moeten we het dan nog maar eens over hebben.

De heer **Franssen**: Kunnen we dan ook moties indienen, meneer Breugelmans?

De **voorzitter**: Alstublieft, heren! Ik schors de vergadering voor tien minuten (22.32 uur).

Schorsing

De **voorzitter**: De vergadering is heropend (22.42). In tweede termijn houd ik dezelfde spreekvolgorde aan als in eerste termijn. Ik start dus weer bij de heer Maassen.

De heer **Maassen**: Dank u wel, voorzitter. Ik heb bewust niet geïnterrumpeerd in de vorige ronde. Ik heb een paar dingen opgeschreven en zonder waardeoordeel wil ik toch even een paar feiten neerleggen. Eén ervan is dat de uitvoeringstoets al stond aangekondigd in de begroting 2021. Dat is één puntje dat ik nog wil toevoegen. En over het hele rijtje over tijdig informeren is het inderdaad zo dat op 25 januari de fractievoorzitters bij elkaar zijn geroepen, waar onderen de voorzitter van de raad en de gemeentesecretaris hebben aangekondigd dat er problemen waren binnen de organisatie, de systemen, en ook – want ik heb daar aantekeningen van – als het gaat over de taakstelling van het personeel. Dus dat ook nog even een paar dingen daarbij.
Dadelijk kom ik nog even terug op de vraag waarom er een schorsing nodig was, die de heer Breugelmans heeft aangevraagd; dank daarvoor. Laat ik daar trouwens meteen maar mee starten. Het is zo dat wij willen voorstellen – dat is ook namens de coalitiepartijen, en wij hopen ook dat dat aansluit op de voorstellen zoals de heer Franssen die aangeeft, en waar anderen wel de gelegenheid hadden om daarop te reageren –, om de onderwerpen die in het raadsvoorstel staan te splitsen. Er is één onderwerp dat we voor kennisgeving aannemen, al hebben we daar wel wat over te vragen. Dat is één. Het onderwerp over de oplossingsrichtingen vast te stellen, om dat parallel te laten lopen met de cyclus van de kadernota, dus de P&C-cyclus van de kadernota en de begroting, dus die niet op 10 juni vast te stellen en met elkaar daarover verder met het college in overleg te gaan. Dan zijn er ook onderwerpen die voor 2021 besloten moeten gaan worden. Dat zouden het herstelplan corona kunnen zijn en de begrotingswijziging, en ook daarover wel met elkaar in overleg te gaan en te kijken of we wellicht dat voor 10 juni rijp kunnen krijgen voor de vergadering, of misschien eventueel een klein uitstel daarvoor, maar ook daarover in overleg te gaan. Dus te knippen in zalen voor de korte termijn en te proberen die voor het zomerreces, 10 juni mogelijk, aan de orde te krijgen. En […3:18:46..] richting 10 juni vast te stellen, maar parallel te laten lopen en ook mee te nemen in de P&C-cyclus. Ik kijk even naar de collega's of ik het juist verwoord heb, anders kunnen ze misschien een aanvulling geven.

De **voorzitter**: Dat kunnen ze dan in hun eigen termijn doen, meneer Maassen.

De heer **Maassen**: Goed, dan ga ik even naar de tweede termijn voor de woordvoering. Ook GroenLinks is natuurlijk geschrokken van de problematieken die er zijn. Ik heb die al aangegeven aan het begin en dat is niet, zoals de wethouder eigenlijk benadrukte, alleen het begrotingstekort, dat is ook die algemene reserve, dat is personeel, organisatie en bedrijfsvoering, en als we het hebben over personeel, hebben we het over kwantiteit, kwaliteit, de systemen en de planning, het werkpakket dat we neerleggen. Dat zijn de zaken waar de zorgen over zijn.
Maar in datgene wat het college heeft ondernemen zitten natuurlijk ook goede dingen, want als men het op dezelfde manier had aangepakt als de vorige jaren, dan was het resultaat van de uitvoeringstoets pas bekend geworden bij de jaarrekening. Dus het feit dat die uitvoeringstoets is aangekondigd, uitgevoerd en nu al kenbaar is gemaakt is een stap vooruit. De uitkomst is zeer vervelend, maar het is wel een stap die vooruit is gezet. Je kunt zeggen dat het over je graf heen regeren is, maar je kunt het ook anders vertalen en zeggen dat het college toch het

initiatief heeft genomen om in ieder geval plannen neer te leggen voor de verdere toekomst, en natuurlijk ook met de bedoeling om een sluitende begroting te krijgen. Die intentie wil ik in ieder geval waarderen. Het klinkt wel allemaal naar kommer en kwel, en nogmaals: we moeten daar zeer kritisch op zijn, maar er gaan natuurlijk ook heel veel dingen goed. We weten dat we dat in deze raad niet doen, maar ik heb bij jaarrekeningen ook iedere keer hele lijsten genoemd, en daar blijf ik achter staan, waar we trots op zijn. En ja, ik roep dan toch ook even het sociaal domein, een groot zorgpunt toen we al die taken kregen. Dat is keurig op orde gebracht en mede daardoor kan het algemene-reserveprobleem aangepakt worden. Dat is 'in the grip', en niet alleen met minder kosten, maar ook nog met beter resultaat. Dat wil ik er toch even naast zetten en zo kan ik meerdere voorbeelden aangeven.
Wat GroenLinks betreft liggen de zorgen dus misschien nog het minste voor de euro's. Inderdaad, die taakstelling is niet gehaald, maar binnen die taakstelling zit het personele en het organisatorische verhaal en daar vind je wel een oplossing voor. Of je nou bij onderwerp X bezuinigt, of bij het ander, of eventueel een lastenverhoging of niet, dat krijg je wel rond op de een of andere manier, maar die organisatie, en dat is ook wat ik de wethouder gevraagd heb, en met 'organisatie' bedoel ik ook de bedrijfsvoering en de werklast die wij daar neerleggen: hoe denkt u dit te realiseren? En dat is natuurlijk niet alleen met een scholingsbudget. Kijk, de euro's, daar staat een hele analyse, we hebben allerlei papieren, ook die oplossingsrichting bestaat alleen uit euro's en een paar regels, maar daar haal ik wel het verhaal uit, dat je zegt "oké, het zijn die twee onderwerpen en zo zou je het kunnen oplossen. Maar van het personele en het organisatorische probleem wil ik ook graag een analyse zien en een oplossingsplan. In het afgelopen jaar hebben we ons niet op de stoel gezet van de wethouder, het werd terecht gezegd nadat het een paar keer gepoogd was, en ik vind ook dat dat niet hoort. Toen hebben we die taakstelling van 2,5 miljoen, zoals ik al zei: versus de huidige uitgave is dat een verschil van 4 miljoen, geaccepteerd in november, dat dat gehaald zou worden. Nu ligt er een verhaal met weer een investering en uiteindelijk een reductie van 1 miljoen, met weer een 'gap' van 3 miljoen. Legt u nou eens uit wat er dan gaat gebeuren om dat wel te realiseren. Welk plan, welk verhaal, heeft u daarbij? En dat is niet wendbaar en scholing, nee: ik wil weten hoé u daar komt en wat de eindsituatie is, anders ben ik bang, met de goede bedoelingen om niet over het graf heen te regeren, dat, wie er dan ook is over een of twee jaar, we mogelijk met hetzelfde probleem zitten. Daar komt bij, en dat heb ik u ook gevraagd, niet alleen om die kosten te reduceren voor het personeel, we willen natuurlijk ook weten wat dat personeel met die omvang en met die nieuwe kwaliteit dan wel aan kan. Dat is die andere kant en daar wil ik aandacht voor, naast de euro's. Want we hebben het bijna alleen maar over de euro's in de begroting en weet-ik-wat-allemaal-meer, ik wil die andere kant, dat werkpakket en de uren én de kwaliteit van de uren én de cultuur én het systeem én de planningsvaardigheid die daarin zit. De analyse is: klopt het dat daar een groot probleem zit, wat is die eindsituatie en hoe gaan we dat [..3:24:50..]. dat is hetgeen wat we willen weten, zoals dat bij het sociaal domein uitgelegd is. Daar hebben we geen oordeel over, maar daar lag wel een plan onder: dat was met een stuk innovatie, dat was met langjarige afspraken met leveranciers, et cetera, et cetera, en dat was ook tijdig ter verantwoording.
De vragen die we gesteld hebben waren soms misschien wat details, maar met alle respect, portefeuillehouder: u heeft een aantal zaken beantwoord op vragen die ik niet gesteld heb en van de vragen die ik wel gesteld hebt u er zeven of acht niet beantwoord. Ik herhaal ze nog een keer. En A: een aantal van die vragen hadden er sowieso moeten liggen. Als er een begrotingswijziging ligt, verwacht ik sowieso een toelichting. Als ik dat in de technische vragen stel, en dan [..3:25:46..], vind ik dat onvoldoende. Als ik ze dan in de eerste termijn stel en er ook nog geen antwoord op heb, dan stel ik het nog eens in de tweede termijn, dan is het de derde keer dat ik het vraag. Ik herhaal het nog één keer.
Met die begrotingswijziging, zeker voor de majeure punten, wil ik gewoon een toelichting. Twee. De 2 miljoen in die begrotingswijziging, daar zou vijf ton uit een onderuitputting zijn, dat hebben we op 8 april besproken. Waar staat die vijf ton?

Ik heb u niet gevraagd, waar u het antwoord op gegeven heeft: waarom is die zesenhalve ton voor de bedrijfsvoering in de begrotingswijziging? Dat heb ik met mijn eerste vraag al gesteld. Maar waarom dekt u dat uit de jaarrekening? Dat was mijn vraag.
Voor de uitvoeringstoets, want dat is zó belangrijk, honderd onderwerpen, waar we iets niet, of niet geheel gaan doen. Dat wil ik graag weten. Daar hebben we opdracht voor gegeven, daar staan moties in. Ik wil dus weten of die motie uitgevoerd gaat worden, of later uitgevoerd gaat worden, of wat dan ook. Dus nog een keer: 'niet' kan een antwoord zijn, 'minder' kan een antwoord zijn, 'later' of 'anders'. En dat staat in die bijlage voor 20 onderwerpjes genoemd, maar ik wil het ook weten voor alle andere onderwerpen die in die uitvoeringstoets staan.
Nog een vraag. Wat in december aangegeven is, die uren die niet gebaseerd zijn op wettelijke taken, of wat in de begroting staat. Dan houdt het in één keer op. U deelt die analyse en als antwoord staat dat dat niet verder onderzocht is. Dan zou het antwoord bijvoorbeeld kunnen zijn "dat gaan we verder onderzoeken en wie weet is daar ruimte". Wie weet is voor die 10 of 20 fte waar het om gaat een prima reden te vinden waarom de mensen dat doen, maar het kan toch niet zijn dat dat in één keer wegvalt? Die vraag heb ik gesteld.
Dan kom ik bij het herstelplan, waar ik gevraagd heb: welke thema's, welke tafels, waar gaat het dan om? Voor het herstelplan wil ik een voorstel doen, want wat ons betreft is het wel van belang dat we snel met partijen, maar zoals ik zei: ook op onderwerpen waar misschien geen partijen zijn, in ieder geval na gaan denken om daar snel ondersteuning te gaan geven. Ik denk dat iedereen in de raad dat wil en ik zou me voor kunnen stellen, maar misschien is dat iets voor 10 juni, dat we dat misschien in tranches doen, dat dat gesplitst wordt als er overleg wordt, en wat mij betreft gaan we morgen overleggen. Natuurlijk zijn we al in overleg, want veel van die tafels bestaan al, maar probeer ook een tafel te bedenken voor onderwerpen die misschien ook nog [..3:29:01..], dat je dan zegt: we hebben voor de korte termijn direct iets nodig, dat we daar een 'x'-budget voor beschikbaar stellen. En als dan, ik noem maar wat, voor het zomerreces met die impactanalyse duidelijkheid is wat men op korte termijn nodig had, daar het college ook de ruimte te geven om daar direct actie op te ondernemen en te verantwoorden, en die zaken voor de middellange en de lange termijn dan op dat moment aan te geven en eventueel misschien de rest van het budget te geven.

De **voorzitter**: Meneer Franssen heeft een verhelderende vraag.

De heer **Franssen**: Dank u, voorzitter, inderdaad een interruptie. Ik hoor de heer Maassen in stevige bewoordingen zeggen dat hij tot vier keer toe vragen moet herhalen aan deze portefeuillehouder. Ik kan u zeggen: het komt bij de LVR-fractie vaker voor dat wij vragen moeten herhalen omdat wij geen antwoorden krijgen. Maar de vraag die ik aan de heer Maassen heb: wanneer trekt u daar nu eens de conclusie uit? Want deze portefeuillehouder presteert het keer op keer om op deze manier te handelen. Heeft u dan nog vertrouwen? De voorzitter van het college doet een bepaalde uitspraak, maar dat is niet uw verantwoordelijkheid, wij hebben als raad een eigen verantwoordelijkheid. Hoe kijkt u daartegen aan?

De heer **Maassen**: Nou, daar kan ik heel helder in zijn. Ik heb aan het begin al verteld dat ik vragen stel in deze commissie. Dat is hetgeen wat ik doe. Politieke conclusies of wat dan ook niet. Ik heb ook een stuk nuancering aangebracht, ik hoop dat u dat ook ziet. Ik heb natuurlijk ook veel meer dingen die ik al vind, die ik niet gevraagd heb. Ik noem maar even wat: de organisatiewijziging is al doorgevoerd. Dus ik ga daar geen antwoord op geven. Ik wil nu de vragen beantwoord hebben die wij belangrijk vinden en op 10 juni hebben we weer verder overleg. Maar ik wil eerst op deze vragen een goed en adequaat antwoord hebben.

De **voorzitter**: Vervolgt u uw betoog.

De heer **Maassen**: Nou, ik was er zo'n beetje met dat voorstel over het herstelplan. Ik heb nog een paar aantekeningen naar aanleiding van de opmerking. Ja, misschien dan toch ook een stukje conclusie. Ik heb het gevoel dat, als in september/december het college duidelijk is geworden wat de problematiek was, men op z'n minst de intentie heeft gehad, en ook daadwerkelijk al gehandeld heeft met informeren. Ik wees al op de bijeenkomst van januari. Maar je kunt je natuurlijk afvragen: als dat inderdaad bekend is geweest en misschien wel tijdig heeft geïnformeerd, is natuurlijk die problematiek die al veel langer speelt heel lang verborgen gebleven. Dus het gaat niet alleen over het tijdig informeren en wanneer de wethouder op de hoogte was, maar als die problematiek pas zo laat ontdekt is, dat zou een andere conclusie zijn, kun je je afvragen wat ernstiger is. Want hadden we dat al een jaar eerder geweten, dan hadden we wellicht anders gehandeld.
Ik denk dat ik de belangrijkste zaken genoemd heb. Ja, dit is het van mijn kant. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Franssen van de LVR.

De heer **Franssen**: Dank u wel, voorzitter. Laat ik even beginnen met de informatieverschaffing, en dan reageer ik ook direct op de woordvoering van de voorzitter van het college en net van de heer Maassen. Het kan allemaal wel zo zijn, en natuurlijk is dat zo, want ik heb er zelf bij gezeten in januari, maart en april bij die vertrouwelijke besprekingen, maar daar is het geen enkele keer over de inhoud gegaan, over een orde van grootte van bedragen. Daar is het allemaal niet over gegaan. Het ging over het proces. We hebben zelfs moeten ruziën om te komen tot deze behandelwijze, want eerst hadden we maar drie weken de tijd. Op mijn voorstel, dat gelukkig op draagvlak kon rekenen van andere fracties, is het uiteindelijk geworden wat het nu is, dus dan moeten we bij de gratie Gods dadelijk het college nog dankbaar zijn dat we zes weken de tijd hebben. Dus die informatieverschaffing, en dat zeg ik ook tegen de voorzitter van het college, is gewoon niet goed. Andere fracties hebben daar ook over gesproken. Dat hoort niet in de vertrouwelijkheid, wél in de vertrouwelijkheid over het proces, dat is prima, maar als daar niet wat stevige noten gekraakt waren, hadden wij niet in het totale proces zes weken de tijd gehad en hadden we het met drie weken moeten doen. Er is in die bijeenkomsten met niet één woord over de inhoud en de omvang van deze problematiek gesproken. Dus die informatieverschaffing, voorzitter, ja, ik snap dat sommige mensen daar een andere draai aan geven, maar dat is toch iets beneden de waarheid zoals die hier gepresenteerd wordt. Voorzitter. Ik heb helemaal niet de behoefte om op vele vlakken in te gaan, want ik zei het zojuist al, en dat deed ik natuurlijk bewust in een interruptie bij collega Maassen: het is voor de LVR-fractie niet de eerste keer dat wij fatsoenlijk voorbereid in een debat komen, dat wij in het debat verhelderende vragen stellen omdat we naar aanleiding van de schriftelijke vragenronde nog wel wat vragen hebben, je moet zelfs zeven keer of zo interrumperen bij deze wethouder, en vervolgens krijg je nog geen antwoord op je vragen. Dat is diep-triest. En dan zegt de portefeuillehouder ook nog, ik heb het letterlijk opgeschreven: er liggen hier vanavond maar twee problemen voor, namelijk de organisatie en de financiën. Ja, voorzitter, maar dat is toch juist de portefeuille van deze wethouder! Dat is toch uw portefeuille, u bent daar toch verantwoordelijk voor? En ja, dan komt u aan met een presentatie uit september 2019. Hiér, die heb ik bij me, voorzitter, zó goed zijn wij voorbereid. Zal ik u zeggen wat daarin stond? Daar stonden ook al bedragen in. Echter, in de begroting 2020 zijn ze niet geland, in de begroting 2021 zijn ze niet geland en met betrekking tot de vraag over de uitvoeringstoets verwijs ik naar vraag 96: daar zijn ze ook niet in geland. Het is allemaal leuk en aardig, voorzitter, maar deze wethouder geeft er op geen enkele manier blijk van dat hij de zaak onder controle heeft. En dan zegt hij ook nog "geen chaos". Is het geen chaos? Binnen een jaar voor de verkiezingen stelt dit college voor om de lasten met meer dan 10% structureel te verhogen. Noemt u dat geen chaos? U heeft het over lef tonen. Noemt u dat lef tonen, negen maanden voor de verkiezingen de belastingen met meer dan 10% verhogen in uw eigen voorstel? Is dat lef? Nou, dan heeft de

LVR-fractie in ieder geval een heel andere beleving van lef tonen en chaos. Voorzitter. Het is allemaal leuk dat gedraai, maar we schieten er helemaal niks mee op.
Voorzitter. Ik heb in mijn eerste termijn een voorstel gedaan. De heer Maassen was toen niet in de gelegenheid om daarop te reageren, want hij was vóór mij aan de beurt, en nu hoor ik de heer Maassen eigenlijk min of meer hetzelfde zeggen als wat ik gezegd heb en hij zegt dat hij dat namens de coalitie doet. Dat is natuurlijk allemaal heel leuk, maar ik herhaal nogmaals het eigen voorstel dat ik namens de LVR-fractie heb ingebracht en ik zal nogmaals voor de duidelijkheid even stellen dat dat ons voorstel is. Als we elkaar daar uiteindelijk in vinden, vind ik dat prima, maar wij gaan over ons eigen voorstel, wij gaan niet over het voorstel dat de heer Maassen doet namens de coalitie, maar als we daar elkaar in vinden is dat prima. De LVR-fractie heeft gezegd: kennis nemen nu van deze hele brij, kijken wat we op de korte termijn kunnen doen voor 2021, en daar moeten we misschien tussen nu en 10 juni voor bij elkaar komen, om te kijken wat daar nodig is voor de stad Roermond. Voor de middellange en de lange termijn is er vervolgens geen enkele noodzaak om daar op 10 juni een besluit over te nemen. De kadernota is al lang klaar, maar die krijgen wij pas volgende week, of over twee weken. Ik heb daar vragen over gesteld en dan krijg ik nikszeggende antwoorden, want juist die kadernota, zoals de heer Breugelmans dat ook zegt: het was goed geweest om dat met elkaar nu in verband te kunnen brengen, maar dat kunnen we niet, want we hebben de stukken nog niet, terwijl die kadernota in concept al lang klaar is. Degene die zegt dat dat niet zo is, liegt, heel simpel, zo is dat. Dus die kadernota nemen we wat ons betreft ook voor kennisgeving aan. En dan ga ik nog een stap verder. Dat is nieuw en dat breng ik nu in deze tweede termijn in namens de LVR-fractie. Wij hebben hier een grote uitdaging te gaan voor de stad Roermond om de organisatie en de financiële huishouding weer op orde te krijgen. We moeten ons de vraag stellen of we dan tussen nu en november, als we dan samen het traject gaan doorlopen, en vervolgens is het nog maar drie maanden voor de verkiezingen, of we niet tussen nu en maart 2022 het huidige coalitieakkoord moeten bevriezen en samen duaal, met 31 raadsleden, gaan optrekken om te kijken hoe we deze crisis te lijf te kunnen gaan. Want je kunt natuurlijk niet aan de ene kant gaan zoeken, samen met 31 raadsleden, naar oplossingen in negen maanden tijd en vervolgens net doen alsof de wereld niet doordraait en maar gewoon allerlei nieuwe beleidsvoornemens en initiatieven gaan laten doorgaan. Dat kan natuurlijk niet, want dan draai je de inwoners een rad voor ogen. Dan ben je niet geloofwaardig. Dus, voorzitter: korte termijn, lange termijn uit elkaar trekken en laten we dan het gesprek aangaan over hoe dat zou moeten en wat ons betreft een goede screening van de stukken die wij nu gekregen hebben en waarvan we in zes weken iets moeten vinden. En misschien heeft de raad vanuit zijn eigen bevoegdheden dan wel de behoefte om zich daarvoor extern bij te laten bijstaan, zodat we goede discussies krijgen. En dan mag het college daarbij zitten, ja, maar wij zijn als raad aan zet en niet het college.
Als laatste, en dan sluit ik af, ga ik even in op een paar bijlagen. Ik heb dat bewust in de eerste termijn niet gedaan, want ik wilde eerst de stellingen brengen zoals de LVR-fractie het ziet, maar gezien het minimum kwaliteitsniveau van de beantwoording van deze wethouder doe ik het nu. Ja, voorzitter, hoe kan het zo zijn dat wij in de begrotingswijziging voorstellen hebben opgenomen, terwijl we de jaarrekening nog niet kennen? Ik verwijs naar bijlage 1a.
Voorzitter. Bijlage 2, daar heeft de wethouder niet op gereageerd. Ik heb gevraagd naar de taakstellingen personeel in relatie tot de inkomstenverhogingen voor de burgers. Daar heeft de wethouder niet op gereageerd.
Voorzitter. Bijlage 3. Ik heb overigens als eerste het ambtelijk apparaat een compliment gemaakt dat zij, zonder in hun eigen toko, zeg maar, beschermend op te treden over budgetten, voor meer dan 10 miljoen voorstellen doen waarbij ook nog de helft allemaal pm-posten zijn, dus misschien wordt dat wel 15 miljoen. Dat betekent dat er dus veel te kiezen is. Laat ons dan ook gaan kiezen. Maar ik heb ook de vraag gesteld aan de wethouder: waarom heeft u daar allemaal niet voor gekozen en kiest u er wel voor om de belastingen voor de inwoners en de

ondernemers met meer dan 10% structureel te verhogen? Daar heb ik geen antwoord op gekregen van deze wethouder. Nul.
Voorzitter. Ik ga naar bijlage 4a, de uitvoeringstoets. Wat is dat voor een schamel lijstje? Er staan zaken op van 15 uur, singelring fase 3 Kapellerlaan reconstructie, maar daar gaat het mij niet om. Het gaat mij erom dat het wordt genoemd 'uitvoeringstoets, zaken die in 2021 niet worden opgemaakt', en dan zit er een verschil tussen 15 uur en zelfs 10 uur, de laagste besteding [..3:41:21..] Voorzitter, hoe kunnen wij daar keuzes uit maken? Wat is de duiding, wat zit hier achter? Wat dat betreft sluit ik me aan bij de vraag van de heer Maassen: hoe moeten we hier keuzes maken terwijl we niet weten wat hierachter zit?
Voorzitter. Ik ga naar bijlage 4b, de projectenlijst. Gaan we nou werkelijk stoppen met RoerDelta fase 3? Wat is dat voor iets geks? En dat is maar één voorbeeld. De stationsomgeving: gaan we stoppen? Designer Outlet, accountmanagement, gaan we dat stoppen? Het is de grootste banenmotor in de omgeving. Alleen al om in overleg te zijn over de verkeersproblemen, zou ik zeggen, moet je dat accountmanagement blijvend laten doorgaan. V&D herontwikkeling, gaan we daarmee stoppen? Wat zijn dat allemaal voor gekke zaken? De LVR-fractie wil, om in die negen maanden goede keuzes te kunnen maken, goed geïnformeerd worden. Waarom kiest het college hiervoor?
Voorzitter, ik haal een stokpaardje van stal waar de LVR-fractie al vaker op gewezen heeft: de lijst van grootschalige prioriteringen en investeringen. Ik zeg maar "de lijst van 50 miljoen", de grote infrastructurele werken. Al bij de behandeling in 2019 heeft de LVR-fractie gevraagd "is dit wel realistisch wat wij ons hier voornemen?". En als ik dan bijlage 9 bekijk, de ambtelijke presentatie aan het college, dan staat daar heel mooi op sheet 7 of 8 – er staat geen nummer op –: "De investeringsagenda. De planning laat voor de jaren '21 tot '23 voor 44 miljoen aan werk zien. Daarnaast wordt er voor 16,5 miljoen aan nieuwe investeringen gepland." Dat is bij elkaar 60 miljoen. Voorzitter, dat is toch niet reëel? Dat krijgen we met toch met elkaar niet geregeld? En dan kom ik even op voor de ambtelijke organisatie, want dat zijn hardwerkende mensen. Dat krijgen die mensen toch niet allemaal uitgevoerd in drie jaar tijd voor 60 miljoen!? Dat is onmogelijk. Wij vroegen dat in 2019 al en wat ik nu wil weten: is daar ook naar gekeken bij die heroverwegingen? Ik maak me misschien niet populair, maar we moeten wel realistisch zijn. In de Kastelenbuurt zijn nu in de uitvoering wat problemen. Vooral doorgaan met dat project afronden, maar we hebben de komende vijf jaar nog meer grote infrastructurele projecten. Misschien moeten we sommige wel allemaal een jaartje doorschuiven, of twee jaartjes. Dat is geen leuke boodschap, dat weet ik, maar we hebben wel een financiële crisis op te lossen en wat ons betreft ga je eerst daarnaar kijken voordat je de lasten voor de inwoners en ondernemers meer dan 10% structureel verhoogt.
Laatste punt over de bijlagen, voorzitter, en dan kom ik tot een afronding. In dezelfde bijlage 9 staat in optie 4 dat het college besluiten genomen heeft zonder dekking. Ik heb die bedragen eens bij elkaar opgeteld: dat is voor 3,5 miljoen euro! Wie is daar verantwoordelijk voor? Ik wil dat weten. Waarom neemt het college besluiten zonder dekking voor in totaal 3,5 miljoen euro? Is dat soms ook de verantwoordelijkheid van de portefeuillehouder personeel en organisatie, of is dat de nieuwe portefeuillehouder corona, de burgemeester, wat eerst nog de portefeuillehouder coronafonds mevrouw Smitsmans was, of is dat portefeuillehouder Evers, of de portefeuillehouder Waajen, of het voltallige college? Het is op deze manier natuurlijk een beetje belachelijk gemaakt, maar het is toch van de zotte dat het college voor 3,5 miljoen besluiten neemt zonder dekking. Het staat gewoon in bijlage 9 op de vierde sheet, voor degene die dat nog niet gezien had.
Voorzitter, ik ga afronden. De LVR-fractie heeft een procesvoorstel gedaan. Ik heb zojuist de reactie van de heer Maassen gehoord. Ik had in eerste termijn gevraagd aan alle collega-fracties om te reageren op het procesvoorstel zoals ik dat gedaan heb. Daar hebben er enkelen op gereageerd, maar nog niet iedereen. De SP en de SPR hebben wel gereageerd. Ik hoop dat de VVD, Demokraten Swalmen en D66 daar ook nog op reageren. De heer Breugelmans heeft eigenlijk al gereageerd, want die zat op een zelfde lijn, dus dat is fijn om te horen. En voorzitter,

laat ik daar heel duidelijk in zijn: de LVR wil nadenken en opkomen, wat ons betreft 24 uur per dag, voor de belangen van Roermond, wel op een fatsoenlijke manier en niet in zes weken tijd. Daarom hebben wij dat voorstel gedaan. Wij willen de schouders eronder zetten om het goede te doen voor onze stad en de toekomst, maar dan wel op een manier waar we ook toekomst in zien en niet in zes weken tijd hamertje-tik doen en de raad mag ‘ja’ of ‘ja’ zeggen.
Voorzitter. Ik kijk uit naar het debat van 10 juni en ik ben benieuwd wat er in de tussentijd nog allemaal gebeurt, maar wat ons betreft komt op 10 juni zeker ook aan de orde: en wie moet dat dan allemaal gaan uitvoeren en wie is verantwoordelijk voor deze chaos? Want, wethouder Schreurs, ik zeg tegen u: ja, het is chaos. U kunt dat ontkennen of niet, maar het is chaos.

De **voorzitter**: Dank u wel, meneer Franssen. Dan kom ik bij het CDA, de heer Breugelmans.

De heer **Breugelmans**: Voorzitter. Er is veel gezegd en er worden grote woorden gesproken, de hele avond eigenlijk al. Ook dat behoeft nuance, maar het bevestigt ook nog een keer dat uit de veelheid van documenten die we met elkaar gedeeld hebben aan de ene kant veel vragen voortkomen, maar aan de andere kant ook veel van ons vermogen vraagt als raadsleden. Ook in dit debat merk je dat de interpretatie van de informatie heel verschillend kan zijn, dat dat ook wel een beetje ligt aan het perspectief van waaruit je kijkt en hoe je in het politieke debat zit. Dat maakt eigenlijk tevens wel het voorstel van de heer Franssen en daarna het voorstel van de heer Maassen namens de coalitiepartijen, om toch te kijken op de korte termijn en de middellange en lange termijn mee te nemen in de aanloop naar de begroting een zorgvuldig proces, naar mijn idee een proces dat we samen met raad en college lopen, maar daar verschil ik dan iets in de nuance van de heer Franssen, en daarin spreek ik dan ook het vertrouwen uit dat naar mijn idee, als we dat samen lopen, we daar verder in komen, dat we dat traject op een goede manier uitzetten. Dat betekent ook dat we voor die korte termijn, zoals de heer Franssen dat net zei, maar ook de heer Maassen, met elkaar, en dan kijk ik even naar de fractievoorzitters, op zeer korte termijn misschien een procesafspraak moeten maken en dat we ook eerlijk moeten zijn of 10 juni dan wel een haalbare kaart is, of dat dat misschien dan twee weken later moet zijn. Maar nogmaals: ik vond in het voorstel van de heer Franssen in eerste termijn in elk geval al voldoende aanleiding om daar in mijn termijn op te reageren en ik ben blij dat andere partijen in elk geval ook inzien dat we toch wat meer informatie en achtergrond nodig hebben. Dat geldt zeker ook voor de keuzes op de korte termijn, want willen we echt de begrotingswijzigingen voor de korte termijn met elkaar doen, dan moeten we de consequenties van die keuzes goed overzien. En – ik herhaal dat toch –: voor de CDA-fractie blijft het belangrijk om daar ook evenwichtige afspraken te maken. Daarin is het post-corona-verhaal, en de concreetheid daarvan en betekenis daarvan, voor alle Roermondenaren-, wij hebben ook in ons betoog vorig jaar bij de begrotingsbehandeling al gezegd “er moet een perspectief zijn voor iedereen”, en dat betekent dat daar ook in feite de maatregelen op geënt moeten zijn en de wijze waarop we dat moeten gaan laten landen in concrete termen. Ik hoorde de wethouder daar in de beantwoording van zeggen “ja, maar wij doen een procesvoorstel en dat is juist dat we u daarin meenemen”, nou, mij werd dat uit dat stuk niet helemaal duidelijk. U hebt het me nu verteld, en dat verduidelijkt dat dan misschien, maar toen ik het stuk las, en ik heb het toch twee, drie keer gelezen, werd me niet duidelijk dat het een procesvoorstel was. Ik vond het eigenlijk veel wol en weinig concreet…

De **voorzitter**: Meneer Breugelmans, volgens mij wil de heer Franssen u een verhelderende vraag stellen.

De heer **Franssen**: Nou, ik wil de heer Breugelmans niet onderbreken in zijn vlammende betoog, ik kan best nog tien seconden wachten hoor.

De **voorzitter**: Ik vind het allemaal prima.

De heer **Breugelmans**: Nou, vraag het nu maar.

De heer **Franssen**: Twee punten. Ik heb de heer Breugelmans in eerste termijn ook al goed beluisterd en ik heb hem toen horen zeggen dat hij aandacht vraagt voor het ruimtelijke domein en ook de economie, want we moeten ook weer met de stad vooruit. Nou, het zal geen verassing zijn dat u daar de LVR-fractie volledig aan uw zijde vindt, sterker nog: dat kan voor ons niet veel genoeg zijn. Maar bent u dan ook bereid om even iets verder die horizon neer te leggen, dat we nu moeten kijken om de juiste keuzes voor de stad Roermond te maken en dat dat wel eens zou kunnen betekenen dat er andere doelstellingen, die wellicht vier jaar geleden gestart zijn, dat we dan nu moeten zeggen “ja, sorry, we moeten nu een andere keuze maken om financieel en organisatorisch de zaken weer op de rit te krijgen”? Bent u ook bereid om er op die manier naar te kijken? En u hebt gelijk: op enig moment met het college samen, maar we moeten als raad ook zelf wat doen.

De heer **Breugelmans**: Meneer Franssen, ik kan u geruststellen. Het hele voorstel dat hier ligt, en wat het college eigenlijk al doet, is eigenlijk al een herziening op ambities die ook in het coalitieprogramma staan. Het niet halen van de taakstelling op subsidies, zal ik zeggen, staat gewoon verwoord in het coalitieprogramma, maar daar wordt nu ook van afgeweken. Dus ik denk dat, als we het met elkaar hebben over het beste voor Roermond, het college naar mijn idee ook met dit voorstel al getracht heeft dat te doen. Dat ze daar niet volledig in geslaagd zijn, maar ook een uitnodiging naar ons als raad leggen om die discussie met elkaar aan te gaan, dat is wat ik ook bedoelde met “ik hoor ook heel veel grote woorden, waarvan ik het eigenlijk jammer vind dat ze gebruikt worden”, want ik denk dat we aan de andere kant ook de uitnodiging moeten oppakken, en de handschoen moeten oppakken, om dat juist te doen. Dat deel ik met u en daar staat voor mij in elk geval in die zin alles open, dat we met elkaar juist ook binnen de lijntjes moeten kleuren van wat financieel mogelijk en haalbaar is. Het coalitieakkoord als zodanig staat natuurlijk voor het CDA altijd overeind, maar het CDA heeft er een heleboel punten in gebracht die ook nog niet gerealiseerd zijn en die we heel graag zouden willen, maar we zullen met twee voeten op de grond moeten blijven staan. Heel veel nieuwe dingen kunnen niet meer, dus we zullen in de dingen die we misschien al geforecast hadden juist keuzes moeten maken, en daar zullen we misschien ook pijnpunten moeten slikken, niet alleen als CDA, maar misschien ook andere partijen. Dus daar moeten we met elkaar over in dialoog, volgens mij raadsbreed, en ook samen met het college. Ik zie dat eigenlijk heel graag in een proces echt naar de begroting. Ik vind ook, en dat is een nuancering van de opmerking van de heer Maassen over wat wij met elkaar besproken hadden in de coalitie, misschien toch dat ik denk dat de kadernota daar een hele mooie start voor kan zijn, maar dat dat inderdaad, als het helemaal klaar en afgerond is, op z’n merites moet worden ingeschat. U zegt dan al gelijk “we nemen het voor kennisgeving aan”, ik ken dat document nog niet, dat moet ik nog zien, maar dat moeten we dan goed wegen in relatie tot het proces dat wij met elkaar als raad met het college willen gaan lopen naar de begroting, in het kader van die nuancering van die oplossingsrichting. Dus als u daar ook in meegaat, dan vinden we elkaar volgens mij best wel op dat pad in dat proces naar die begroting ’22.
Ik wil ook nog wel aangeven dat Roermond natuurlijk, en ik heb dat ook al eerder gezegd: ik denk dat Roermond een stad is met een hoog voorzieningenniveau, ik denk dat er in Roermond nog altijd heel erg veel gebeurt. U geeft ook terecht aan, meneer Franssen: misschien wel veel te ambitieus, ook in het investeringsprogramma, veel en veel te veel. Daar overvraag je misschien de organisatie aan de voorkant ook mee. We hebben met elkaar ook in het verleden nogal een aantal grote keuzes gemaakt die misschien nu ook vragen, en ook het CDA heeft al eerder gezegd “moeten we niet temporiseren?”, maar dat je daar in de tempo’s misschien ook wat aan kunt brengen. Dat zijn allemaal onderdelen van de dialoog die we met elkaar moeten gaan voeren naar die oplossingsrichtingen toe. Dus ik heb er, als ik u hoor spreken, als ik de

heer Maassen hoor spreken, maar ook eigenlijk als ik het college hoor spreken, heb ik er alle vertrouwen in dat we dat met elkaar op een gezonde, op een respectvolle en vooral ook zorgvuldige wijze zouden kunnen doen. Ik vond in dat opzicht uw eerste termijn ook constructief en ik hoop dat we op die weg verder kunnen gaan en dat het een uitnodiging voor de collega's is om dat zo op te pakken.
Ik wil nog een paar dingen zeggen over de beantwoording van onze opmerkingen. Ik heb het over evenwichtigheid in de begroting gehad, meneer Franssen zei dat net al, over die domeinen. Ik heb daar eigenlijk geen verdere reactie op gehad. Misschien is dat ook moeilijk. Ik hoorde de wethouder wel zeggen "misschien is dat ook wel zo, dat er een onevenwichtigheid in zit". Ik ben dan heel erg nieuwsgierig waar u als portefeuillehouder die onevenwichtigheid ziet zitten, want dan kunnen we dat al gelijk meenemen in de dialoog ook voor de korte termijn, want daar heeft Roermond direct wat aan…

De **voorzitter**: Meneer Breugelmans, ik ben aan het wachten tot u een punt achter een zin zet, maar u gebruikt alleen maar komma's, want de heer Franssen had al een tijdje een handje. Meneer Franssen.

De heer **Franssen**: Dank u wel, voorzitter. Ik hoop dat de heer Breugelmans het mij niet kwalijk neemt dat de LVR-fractie natuurlijk niet het coalitieakkoord als leidraad gebruikt. Maar wij vinden wel dat we met ons 31'en over die horizon heen moeten kijken. Daarmee wil ik niet zeggen dat er geen goede punten in het coalitieakkoord zitten, ik wil wel gelijk zeggen dat wij natuurlijk niks te maken hebben met het hele coalitieakkoord. Maar, en dat is de boodschap die ik heb afgegeven: de LVR-fractie wil denken in het belang van Roermond. Maar dan zeg ik er ook bij: dan moeten de andere partijen dat ook willen, en dat is ook een beetje geven en nemen. Als dat de toon is, dan wil de LVR-fractie daar graag in mee, maar dat betekent ook dat er ook naar onze kant gekeken moet worden, wat wij inbrengen. Dan is er met ons te praten, en daar kent u ons voor.
Punt twee, want ik had twee punten: u zegt dat u die kadernota nog niet kent. Ik ook niet, maar ik kan u wel vertellen dat het college hem wel kent, en daar zit het 'm nou net: wij hebben een informatieachterstand. Daarom zei ik dat we die straks voor kennisgeving aannemen en dan kunnen we met de documenten van nu, en de documenten van de kadernota die we nog niet kennen, samen met de raad gaan toewerken richting november. Vandaar het procesvoorstel, want wij kennen die documenten nog niet.

De **voorzitter**: De heer Breugelmans.

De heer **Breugelmans**: Meneer Franssen heeft volgens mij mijn woorden van zonet goed verstaan en volgens mij was mijn uitnodiging heel open en flexibel, waarbij ik duidelijk ben geweest over de uitgangspunten die voor het CDA daarin gelden. Dat voor andere partijen andere uitgangspunten gelden, moge duidelijk zijn. Ik heb ook gezegd dat het van iedereen water bij de wijn vraagt. Dat we het met z'n allen goed voorhebben met Roermond, daar ben ik van overtuigd. Ik heb niet iemand hier horen zeggen dat hij het niet goed voorheeft met Roermond, ook het college niet. Dus ik wil die suggestie ook een beetje van me af werpen. Dat moet altijd, bij alles wat we doen, de insteek zijn en blijven.
Ik had het even over die evenwichtigheid. Mijn vraag aan de heer Schreurs is dan: hoe ziet u dat dan en op welke punten zou er iets meer evenwicht en balans in die begroting kunnen zitten, zoals u dat dan ziet in de discussies die u al wat ruimhartiger en breder hebt gevoerd? Want juist die breedte in de discussie, die de heer Franssen en de heer Maassen vragen, vraagt ook het CDA heel nadrukkelijk.
Wat betreft de post-corona-aanpak: die is natuurlijk heel erg noodzakelijk. Laat ons met elkaar ook kijken hoe we die op korte termijn echt handen een voeten kunnen geven in concrete termen. Ik vraag toch echt ook aan het college, want daar heb ik ook geen antwoord op

gekregen: wat zou nou stap 1, stap 2 en stap 3 moeten zijn? Dat heb ik in mijn eerste termijn ook zo gezegd en dat heb ik echt in de beantwoording ook gemist. En ja, goed, daar ligt ook een uitnodiging aan de collega's, dat we met elkaar ook heel duidelijk kijken van: waar ligt de primaire noodzaak en waar liggen secundaire zaken? Want dan kun je met elkaar ook echt slagen maken.
Voor deze termijn wil ik het daarbij laten, voorzitter, waarbij ik de uitnodiging aan het college ook neerleg om het procesvoorstel zoals deze raad dat nu doet, te omarmen, juist ook in het belang van onze stad, van onze inwoners en in het belang van de verbinding die nodig is om de uitdaging die er nu ligt ook echt in gezamenlijkheid op te pakken.
Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, meneer Breugelmans. Dan kom ik bij Demokraten Swalmen, de heer Julicher.

De heer **Julicher**: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben de eerste termijn voorbij laten gaan, en dat gemotiveerd. Wij hebben toen van heel veel collega's en ook van de portefeuillehouder en van de voorzitter allerlei informatie gehad. We zijn nu in de tweede termijn en horen weer van alles. Als je gaat kijken wie hier allemaal gereageerd hebben en wat wij daar als Demokraten van opsteken, dan mag ik in ieder geval aangeven dat een van de langst zittende leden van deze raad, de heer Coenen, mij getriggerd heeft met zijn opmerking dat je ook in de spiegel moet kijken en dat je niet alleen als raad naar die spiegel moet kijken, maar ook als college en dat je moet proberen op die manier alles recht te houden. Daarnaast heb ik de heer Maassen horen zeggen: "ja, als ik het geweten had, had ik anders gereageerd". Zo heeft de heer Balkenende dat ook gezegd: "met de kennis van nu had ik destijds andere besluiten genomen". Dat is wel heel makkelijk. We zijn in deze vergadering op zoek naar Barbertje, we zijn ontzettend alpha-gericht van: nee, het was mijn idee, of het was een idee van een ander. Laat ik vooropstellen dat ik het idee van de heer Franssen net zo goed vond als dat van de heer Maassen en vice versa, want ik denk dat we dit probleem niet individueel als partij kunnen oplossen, maar ik denk juist dat we met z'n allen samen moeten gaan kijken naar een oplossing. De discussie die zich net ontspon tussen de heer Breugelmans en de heer Franssen over gezamenlijkheid, onderstreep ik volledig. Het is niet iets wat je nu moet doen en zeggen van "ja, we gaan het allemaal maar weer als oppositie/coalitie doen". Jongens, laten we nou eens voor de burger samen, eenduidig, eendrachtig, aan de gang gaan en gaan kijken of we daar dan een oplossing voor kunnen vinden. En laat ik maar even vooropstellen, meneer Franssen: alle goede ideeën van iedereen, daar wil ik goed naar luisteren, zodat we daar voor iedereen het beste uit halen. En ja, 'whodunit?', meneer Coenen heeft die vraag gesteld, dat mag je rustig uitspreken, dat mag je ook doen. Het gaat gewoon in dit geval veel verder. We moeten een oplossing vinden die een basis is voor de toekomst en daar willen wij ook een bijdrage aan leveren. Dus wij steunen het voorstel van LVR, van GroenLinks, van het CDA, om samen hieraan te gaan werken, de splitsing te maken tussen korte en lange termijn en de lange termijn te laten invloeien in de begroting en de meerjarenbegroting, zodat we voor de volgende club die er komt na de verkiezingen, en we weten allemaal niet wie dat zijn, want de kiezer bepaalt, een basis hebben en geen lijken uit de kast hoeven te halen. Dat is eigenlijk gewoon de bedoeling.

De **voorzitter**: Dank u wel, meneer Julicher. Dan gaan we naar de VVD, de heer Zwijnenberg.

De heer **Zwijnenberg**: Voorzitter, dank u wel. We zijn eigenlijk gevangenen in een systeem, en wel in twee opzichten. Vanavond hebben we, denk ik, voor het eerst te maken met een vergadering die ons doet beseffen dat we digitaal overleggen. We ervaren vanavond ook de beperkingen van digitaal overleggen. We zijn ook in een tweede opzicht gevangen in een systeem. Vorige week heb ik al met een knipoog gesproken over een demissionaire status van

het college, maar dat is in juridisch opzicht niet haalbaar. Zo is het ook niet haalbaar om een coalitieakkoord zomaar te bevriezen en ik denk dat het, als je kijkt naar de aard en de omvang van de problematiek, en de gegeven tijdsperiode tot het bewuste moment, ook niet realiseerbaar is, en in dat opzicht onderschrijf ik de woorden van de heer Breugelmans, om voor de totstandkoming van de kadernota nog met elkaar aan tafel te gaan. Het lijkt mij daarom een goede suggestie, en daarmee pak ik het coalitie- en het LVR-voorstel bij elkaar, om in ieder geval als opmaat voor de begroting 2022 met elkaar van gedachten te wisselen over de vraag hoe we verder gaan met de uitvoeringstoets en de keuzes. Ik herinner ook aan een stukje traditie in gemeenteland als het gaat om een verkiezingsjaar: in het algemeen kies je dan ook voor een zogeheten beleidsarme begroting. Ik denk dat een dergelijke opstelling hier ook aan verbonden kan worden, daar waar we spreken over het overschrijden van de datum van de verkiezingen. Voorzitter, en dan kunnen we wellicht de techniek van de 1ste begrotingswijziging nog toepassen, om nog wat tijd te winnen om met elkaar tot in ieder geval een sluitende begroting 2022 te komen. We kunnen dan wat mij betreft aan het volgende college de jaren die daarna komen overlaten. Zag ik net een interruptie van de heer Fransen?

De heer **Franssen**: Ja, maar ik wachtte op de voorzitter!

De **voorzitter**: Meneer Franssen, zegt u het maar.

De heer **Franssen**: Ik heb inderdaad gesproken over het bevriezen van het coalitieakkoord. Dat is natuurlijk heel ferm, maar waar het mij om gaat, precies zoals u het zegt: we zitten richting die verkiezingen, dat is niet heilig, maar we zitten ook met een crisis en met een probleem. Als je vanuit dat perspectief kijkt, en als iedereen zich daarvoor openstelt, dat je zegt “tot aan de verkiezingen en het begrotingsjaar 2022 maken we een sluitende begroting”, dan zou dat ertoe kunnen leiden dat alle partijen, zowel coalitie als oppositie, ergens water bij de wijn doen. De coalitie zegt dan “ja, die ambities kunnen we niet halen” en de oppositie moet dan zeggen “dat gaan we niet eisen”. Nou, en als je elkaar daar ergens vindt, heb je een neutraal punt tot aan de verkiezingen, en vandaar kun je verder kijken. Zo is het bedoeld. Mijn vraag aan u, meneer Zwijnenberg, is dan: hoe ziet u dat in het teken van uw eigen woordvoering zojuist en bent u dan ook bereid om op die manier daarnaar te kijken?

De heer **Zwijnenberg**: Ja, voorzitter, ik denk dat dat heel duidelijk uit mijn woorden voortvloeit. Ik vind het belangrijk dat er een open dialoog is tussen de fracties. Ik heb 15 april al om een handreiking gevraagd, ook vanuit de collegepartijen in de richting van de oppositie, en als we daar allemaal open en transparant in zitten, zie ik daar zonder meer mogelijkheden voor. Sterker nog: ik zou ook graag een pleidooi willen houden om hier ook vooral de inwoners bij te betrekken, de ondernemers bij te betrekken, instellingen die in Roermond gevestigd zijn – kijk naar de bijdrage van Wonen-Zuid in de volkshuisvestingsdialoog onlangs. We hebben dan de tijd, als we de begroting 2022 inderdaad als uitgangspunt nemen, om niet alleen met elkaar op zoek te gaan naar een modus, maar ook om draagvlak te vinden voor die modus in onze samenleving.
Voorzitter. De eerste termijn heb ik gebruikt om met name in te gaan op de vraag hoe het zo ver heeft kunnen komen. Het is in feite de aanloop geweest tot 15 december en dat leidt uiteindelijk ook in de raadsvergadering tot het beantwoorden van de politieke vraag of we met de personen die het probleem hebben veroorzaakt ook het probleem daadwerkelijk kunnen oplossen. In die zin wil ik graag nog reflecteren op de bijdragen van de leden van het college.
Allereerst constateer ik dat de wethouder bevestigt dat niet alle schriftelijke vragen adequaat zijn beantwoord. Ik zou van hem dan ook graag de toezegging willen ontvangen – en ik denk dat ik dan spreek namens de voltallige commissie – om daar waar de beantwoording niet adequaat is geweest in ieder geval alsnog voor een aanvullend antwoord zorg te dragen. De wethouder ging zelfs zo ver dat hij daar een proces voor zou willen inrichten, zodat wellicht ook

nog daar waar fracties zich als het gaat om de beantwoording verongelijkt voelen, nog tot het college kunnen wenden met een enkele aanvullende vraag. Mijn vraag is of de wethouder bereid is om dat toe te zeggen.
Op een aantal punten heb ik aan het college om zelfreflectie gevraagd. Ik vraag me af of die zelfreflectie bij de wethouder voldoende in beeld is gekomen. Als we het hebben over de aandacht voor de organisatie, is de wethouder dan van mening dat het college op dit punt te laat in beweging is gekomen? Met de wetenschap van vandaag, dat zeg ik er ook meteen bij. Heeft het college op dit punt gefaald? Ik vind het eigenlijk een beetje een verkeerde woordkeuze dat de wethouder zich een pluim op de hoed speldt met de opmerking dat hij in coronatijd het lef heeft om aan de slag te gaan met de organisatie. Voorzitter, ik denk dat het anders is geweest. Ik denk dat er al besluitvorming lag om aan de slag te gaan met de organisatie en dat corona op dit punt ons is overkomen.
Voorzitter. Als we het hebben over de uitvoeringstoets, denk ik ook dat er een steviger bewustzijn bij het college zou mogen zijn dat de raad dichter bij de oplossing wil gaan zitten. Ik denk dat het onvermijdelijk is dat we meer en nadrukkelijker kijken naar het maatschappelijk effect van de uitvoeringstoets. Ik hoop dan ook dat de wethouder namens het college de suggestie van de raad op dit vlak gaat overnemen.
Voorzitter. Het moet mij van het hart dat ik de opmerking van de burgemeester zojuist over een onfatsoenlijke woordkeuze, niet deel. Ik breng graag in herinnering de toelichting die de wethouders Smitsmans en Pleyte hebben gegeven toen zij ons op 15 april deelgenoot maakten van het een en ander. Die toelichting kwam op het volgende neer: wethouder Schreurs is te druk bezig met de kadernota en met de jaarstukken, niets minder en niets meer. Dat brengt mij ertoe te veronderstellen dat wethouder Pleyte en wethouder Smitsmans dit traject hebben getrokken. Als je dat als raadslid constateert, vind ik dat je geen knip voor de neus waard bent als je niet de vraag stelt hoe het zit met het draagvlak voor de wethouder financiën en de wethouder personeel en organisatie. Ik vind het jammer – laat ik dat ook zeggen – dat u dat als een onfatsoenlijke woordkeuze invult. Ik denk dat het goed is dat het college hierover vanavond duidelijkheid verschaft.
Als ik naar de bijdrage van wethouder Schreurs kijk, moet ik zeggen dat ik een wat andere bijdrage had verwacht. Ik had hier een wethouder verwacht die heel stevig een aantal statements had neergezet op het vlak van financiën en op het vlak van personeel en organisatie. Het personeel is het belangrijkste kapitaal dat wij als gemeentelijke overheid in ons midden hebben. Wanneer de wethouder dan gebruikmaakt van gevleugelde woorden als ‘keuzes maken is het lastigste wat er is”, dan denk ik: ja, dat is zo. En als de wethouder dan zegt “het zou moeten kunnen zijn”, nee: ik vind dat we duidelijk moeten zijn. Dan moet er niet alleen sprake zijn van een ‘kunnen’, maar ook van een ‘moeten’. Dus de wethouder mag wat mij betreft best wat nadrukkelijker op de bres springen voor de verantwoordelijkheden die hij vertegenwoordigt in zijn portefeuille.

De **voorzitter**: Meneer Zwijnenberg, ik ga u even kort onderbreken, want er is een rare storing. Volgens mij heeft mevrouw Van der Stelt inmiddels heel handig een omweggetje gevonden waardoor u zojuist niet in beeld was. Het lijkt nu opgelost. Ik zag nog een handje van iemand, maar ik kan niet zien van wie. Ik hoor dat het de burgemeester is?

De **burgemeester**: Ja, dat was van mij, voorzitter. Ik wil even reageren op de opmerking van de heer Zwijnenberg over het woord ‘onfatsoenlijk’ dat ik in eerste termijn heb gebezigd. Dat woord heb ik inderdaad gebruikt, maar hij heeft dat uit de context gehaald en dan wordt het wel een beetje ingewikkeld. Gevraagd was naar het vertrouwen van het college, en dat is in mijn optiek onfatsoenlijk, omdat het college, als dat vertrouwen er niet was, daarin een andere weg zou hebben gekozen. Dat is alles wat ik hierop nog wil aanvullen.
Dank u wel.

De **voorzitter**: Meneer Zwijnenberg, vervolgt u uw betoog.

De heer **Zwijnenberg**: Ik constateer dat de burgemeester zichzelf herhaalt. Wat dat betreft is er voor mij geen aanleiding om terug te komen op de woordkeuze die ik zojuist heb gebezigd. Wat betekent dit nu voor de toekomst? Ik denk dat dat een belangrijke vraag is: wat gaan wij tijdens de raadsvergadering van 10 juni met elkaar bespreken? Ik ga er geen voorzet voor geven, ik ga ervan uit dat daarover in de komende weken in ieder geval duidelijkheid ontstaat. Met de aanvullende informatie op de groene flap kan ik u zeggen dat ik mij voldoende voorbereid acht voor de gedachtewisseling tijdens de raadsvergadering.
Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan kom ik bij de heer Kalthoff van D66.

De heer **Kalthoff**: Dank je wel, voorzitter. D66 wilde deze vergadering eigenlijk vooral gebruiken om technische vragen te stellen, althans verhelderende vragen naar aanleiding van de antwoorden die we hebben gekregen op vragen die we al gesteld hadden. Kijkend naar de manier waarop de discussie zich heeft ontwikkeld, wil ik nu ook graag iets dieper ingaan op een stukje oordeel.
Wij vinden het erg belangrijk, dat vinden we altijd en nu ook, dat we als Roermond zo goed mogelijk uit de crisis komen. Dan gaat het om de ondernemers, om de inwoners, om de bezoekers, noem maar op. Dat is eigenlijk het uitgangspunt dat wij centraal stellen. Daarnaast vinden we het ook ontzettend belangrijk dat de organisatie, de gemeente Roermond, een goede basis kent om dat op een goede manier ten uitvoer te kunnen leggen. Vanuit die uitgangspunten bekijken wij alles wat er gebeurt. Wij vinden het belangrijk, zeker ten tijde van een coronacrisis, een economische crisis, dat er rust en stabiliteit is. Dat is voor de inwoners belangrijk, dat is voor ondernemers belangrijk en dat is bijvoorbeeld ook voor de ambtelijke organisatie belangrijk, met allemaal heel belangrijke spelers in dit speelveld. Daarom zijn rust en stabiliteit heel belangrijk. Wij vinden het ook belangrijk dat er een gedragen en verantwoord beleid ligt, waarmee ook toekomstige coalities op een goede manier het werk dat door deze coalitie is ingezet uitvoering kunnen geven. Dat zijn allemaal dingen die wij heel belangrijk vinden en wij zullen er iedere dag voor blijven gaan om dat te verwezenlijken. Vanuit dat oogpunt ondersteunen wij ook de oproep die vanuit verschillende fracties vanavond is gekomen – de heer Maassen namens de coalitie, maar ook de heer Franssen en de heer Zwijnenberg, meerdere personen, hebben daar uitspraken over gedaan – en zijn ook wij voor een breed draagvlak om deze situatie op te lossen.
Wij vinden het belangrijk dat we vooral even kijken naar de korte termijn, dus dat slaat helemaal aan bij het procesvoorstel. Wat wij wel van wezenlijk belang vinden, en daar zal ik zo meteen op terugkomen, is dat we meer informatie krijgen, om ook daadwerkelijk op korte termijn, maar ook op langere termijn en middellange termijn, bepaalde besluiten te kunnen nemen. Die informatie is op dit moment voor D66 onvoldoende.
Ook D66 is trots op heel veel dingen die we de afgelopen jaren bereikt hebben, ook ten tijde van corona, met een coronafonds, maar ook inhoudelijke speerpunten die we de afgelopen jaren behaald hebben. Ook die complimenten mogen gemaakt worden. In allerlei studies, onlangs nog van [..4:18:24..], zien we dat de gemeentefinanciën in heel Nederland onder druk staan. Nogmaals: in Roermond zijn er ook andere oorzaken, maar ook dat soort zaken mogen allemaal genoemd worden. Zowel externe factoren als interne factoren bepalen de situatie zoals die nu is en vanuit dat perspectief moeten we volgens D66 met rust en stabiliteit een gedragen en verantwoord beleid neerzetten voor de toekomst.
Zojuist heeft de wethouder iets verteld over wat ik maar even de paragraaf personeel en organisatie noem. We hebben gesproken over de uitvoeringstoets, we hebben gesproken over de analyse van het managementteam, en als ik de wethouder goed heb begrepen blijkt de opgave groter te zijn dan men in eerste instantie had verwacht. Ik wil graag meer concreet en

met specifieke voorbeelden van de wethouder horen hoe dat te verklaren is en hoe hij er zelf op reflecteert dat het de afgelopen jaren zo ontstaan is. Voorts, en daarmee sluit ik me aan bij de woorden van de heer Maassen, willen wij meer concrete informatie over de plannen: hoe u die de komende tijd op een goede manier vorm gaat geven, zodat we inderdaad een stabiele organisatie krijgen die met de uitdagingen waarvoor we staan en waarover we vanavond uitgebreid gesproken hebben, aan de slag kan gaan. Kunt u daar concrete voorbeelden van noemen?
Ook ten aanzien van de begrotingswijziging willen we graag een nadere toelichting op wat daar nou staat, want pas dan kunnen wij ons een oordeel vormen over de vraag of wat in de begrotingswijziging staat voor D66 goed is.
Het volgende punt betreft de herstart. In eerste termijn heb ik daar al vragen over gesteld, maar helaas heb ik op die vragen, en ook op andere vragen, geen reactie van de wethouder gekregen. Op 15 april is gezegd dat we zo snel mogelijk aan de slag moeten gaan om Roermond zo goed mogelijk door deze coronacrisis te laten komen. Daar staat D66 volledig achter. We moeten er niet pas vandaag mee aan de slag gaan, dat had eigenlijk gisteren al gemoeten. Nogmaals: de gemeente Roermond doet al veel dingen op dat gebied, maar D66 verwacht meer concrete maatregelen. Er worden termen gebruikt als een impactanalyse, gesprekstafels en dialoogsessies, maar voor ons is nog steeds niet helemaal duidelijk wat daar nou mee bedoeld wordt en met welke concrete maatregelen wij op korte termijn aan de slag gaan om Roermond, onze mooie stad, uit deze crisis te laten komen. Dus ook daar willen we nog een nadere toelichting op van de burgemeester in dit geval.
Over de langere termijn heb ik de wethouder horen zeggen dat het af en toe moeilijk is om keuzes te maken. Zoals de heer Zwijnenberg aangaf, is het wel uw verantwoordelijkheid en uw rol als college om keuzes te maken. Dat is inherent aan de publieke taak waar we met z'n allen voor staan.
In eerste termijn heb ik een aantal vragen gesteld die gewoon niet beantwoord zijn. Een van de oplossingsrichtingen is het verhogen van de lastendruk. Hoe verhoudt zich dat tot de herstart die we willen maken als samenleving? Het scenariodenken werd op 15 april genoemd. D66 is altijd voorstander geweest van scenariodenken. Hoe ziet u dat voor u? Kunt u dat toelichten, en welke rol de raad daarin heeft?
Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, meneer Kalthoff. Ik heb inmiddels begrepen dat de kat Maxi de hofleverancier was van de technische storing. Hij biedt daarvoor zijn excuses aan. De heer Nizet heeft de vergadering inmiddels verlaten. Daarmee kom ik bij de heer Coenen van de Stadspartij Roermond.

De heer **Coenen**: Dank je wel. Ik was inmiddels bijna afgehaakt en dat ligt een beetje aan de manier waarop, 'in het geniep' mag je niet zeggen, maar zoals in het fractievoorzittersoverleg en het presidium wordt omgegaan met de spreekvolgorde, de spreektijd en de politieke spelletjes, waarin GroenLinks en CDA tegenover LVR ontiegelijk veel ruimte qua interpretaties nemen – dank je wel, voorzitter, dat zij u bekend.
Ik wil u één ding voorhouden, en dat mag hopelijk even zonder interruptie. "Keuzes maken is het lastigste wat er is". Die had ik voor mezelf gemarkeerd, portefeuillehouder financiën. Daarvoor voeren we politiek. Niks lastiger dan dat. Als je de goede informatie hebt en je hebt een bepaald aantal plannen, dan sta je daarvoor. Alleen gaf ik al aan dat dat ontiegelijk lastig is geweest, want iedereen moest op een of andere manier bediend worden, of de aardappel moest worden vooruitgeschoven. Het is te danken aan deze gemeentesecretaris dat hij in ieder geval, misschien ook gelet op de grootte van de problemen, met een presentatie kwam die helder maakte hoe de organisatie erbij stond. Niemand kan mij echter wijsmaken dat we dit vanaf 2015/'16 niet versneld hadden kunnen oppakken. Dat is niet alleen door mij gezegd, dat hebben veel anderen ook gezegd. Ik heb daar echt ontiegelijk veel temporisering of

uitstelgedrag gezien en dat maakt dat we er nu zo voor staan. Iedereen kan daarvan vinden wat hij wil, maar zo vinden wij dat.
Nu wil ik u toch één ding voorhouden. Waren we in eerste instantie bezig met de soep op te dienen, de soep wordt blijkbaar niet meer zo heet gegeten als hij wordt opgediend. Ik moest denken aan een boek – dat ga ik op dit late tijdstip toch vertellen – en dat gaat over tegels lichten. Een journalistenprijs. Alle schurken moeten weg, en dat was in het kader van de Toeslagenaffaire. Daarin wordt gesteld: “Zo’n schurkenspeurtocht geeft niet altijd het beste inzicht in hoe de wereld werkt. In plaats van de vraag ‘welke onverlaat heeft dit op zijn geweten?’, is het soms zinvoller de omgekeerde vraag te stellen “wat als er nu geen schurk is die hiervoor verantwoordelijk is, wat als de meeste mensen te goeder trouw waren en dit toch gruwelijk is misgelopen, wat als dit geen complot is, maar een klucht?’.” Zo ervaar ik deze avond voor een groot gedeelte ook
Nu terug naar de inhoud. Open en transparant. De een zegt “ik heb niet concreet genoeg antwoord gekregen”, de ander zegt “ik stel vier keer de vraag, ik heb het antwoord nog niet gekregen”. Wij werden als kleine fracties weggezet van: “nou ja, meneer Nizet had geloof ik ook een vraag, maar die heb ik al beantwoord”, en de andere fracties kwamen überhaupt niet aan bod. Dat is het respect waarmee je hier bediend wordt. Dat wil ik toch maar even gezegd hebben. Als ze je kunnen gebruiken om je in het belang van de stad – maar daar heb ik geen enkele andere fractie voor nodig, want dat doe ik altijd – ergens voor mee te krijgen, word je op het laatste moment, vandaag dus, gevraagd om aan draagvlak mee te doen. Natuurlijk doen we daaraan mee, maar dan wel in een dusdanige vorm dat we ons woord kunnen doen op een fatsoenlijk moment en met voldoende tijd. Als dat 10 juni weer niet gebeurt, gaan we uit een ander vaatje tappen. Dat is geen dreiging, maar dan ga ik het op een andere manier neerzetten, zodat de burgers kunnen zien hoe met deze klucht wordt omgegaan.
Nu terug. Heb ik nog een inhoudelijke opmerking? Jazeker. Bij alle maatregelen en oplossingsrichtingen wil ik op een soortgelijke manier worden bediend als bijvoorbeeld bij de kerntakendiscussie. Toen werden we inderdaad meegenomen in “wat betekent het als je het één wel of niet doet, of getemporiseerd dingen doet?”. Het was Rijnconsult die dat toen deed. Daar ben ik toen trouwens in twee minuten weggelopen, omdat dat niet op een fatsoenlijke manier werd voorgezet. De enkeling die daar met mij in de raad zat weet dat nog.
Met betrekking tot het raadsbesluit, de knip die wordt voorgehouden: het is niet meer dan logisch en serieus om er überhaupt kennis van te nemen, dat is punt 2, en zaken die op korte termijn moeten, dat doe je thuis ook, kun je niet uit gaan stellen, maar ga je beslissen. Dat doe ik niet alleen, dat doe ik samen met mijn vrouw. Dus die twee punten, wie het ook heeft gezegd: niet meer dan logisch, heel serieus, gewoon doen. Het kan ook niet op 10 juni. Dat heb ik vanmiddag ook tegen de heer Maassen gezegd, toen het ging om dat draagvlak, om daaraan mee te doen. Toen heb ik gezegd dat je dat waarschijnlijk niet binnen die twee weken tot 10 juni haalt. Dat is niet geniepig, dat zeg ik nu ook in het openbaar. Het vraagt waarschijnlijk meer tijd. Het ligt er alleen maar aan hoe dat in de tussentijd fatsoenlijk wordt beantwoord, of er een fatsoenlijke toelichting ligt onder die begrotingswijziging. Want anders moeten we daarvan weer opnieuw zeggen “daar kunnen we niks mee”.
En middellange en lange termijn, zo gaat dat bij mij thuis ook, wat dat betreft kun je met boerenverstand heel ver komen, in de politiek ook: dan kunnen we de rest in de periode tot aan de begrotingsbeschouwingen met een externe advisering of begeleiding goed doen. Dat zijn dan wel weer extra kosten, maar als we dat intern niet kunnen, dan moet het maar zo. Er zijn regelmatig vragen gesteld over een impactanalyse. Door wie is die gehouden? Door deze secretaris op z’n minst en misschien ook wel door voorgangers die we niet wisten. En de vraag is: zou de accountant dat kunnen doen? En dan krijg je zo’n antwoord: voor de accountant zijn jullie, beste raad, opdrachtgever. Met andere woorden: als je hem die vraag niet stelt, krijg je het antwoord niet. Dus die vraag zouden we misschien ook aan een adviseur/accountant kunnen stellen.

De provincie: kijkt die alleen maar mee op provinciaal toezicht in de zien van “ik moet nog langer met die wethouder door”, of zou die inderdaad wat breder adviezen kunnen geven? En natuurlijk, daar moet ik de heer Zwijnenberg weer gelijk in geven, als het gaat om wie dit indrukwekkende proces moet gaan neerzetten, dan zou het goed zijn om buiten deze 31 wijze mensen ook burgers, stakeholders, erbij te betrekken. Dat is niet om na te apen, maar dat zeg ik al zo lang ik in deze raad zit: er zijn soms veel meer deskundigen en ervaren mensen die ons iets kunnen vertellen en die wel keuzes kunnen/durven maken dan wij hier.
Het sociaal domein is op orde, werd gezegd, naar ik meen door de heer Maassen. Het raadskader sociaal domein gaan we vanaf 2022 opnieuw vaststellen. Wat ik dan wil weten, is niet alleen of alle mensen tot nu toe de zorg hebben gekregen die ze nodig hadden, maar ook of ze die straks ook zullen krijgen. Dat soort antwoorden wil ik kunnen afleiden uit het proces dat we de komende tijd gaan doen. Dat bepaalt ook hoe we met die reserves wel of niet omgaan en of we dan ook voldoende geld hebben. En dan doe ik maar de voorzet, net zoals de heer Breugelmans over ruimte en economie z’n eigen wethouder effetjes een ondersteuning geeft en zegt “wat mij betreft belastingverhoging als laatste”, dat was mijn voorzetje. Ik wil in dat kader van tevoren weten of mensen ook straks voldoende zorg krijgen, dus werk daar vooral aan, zou ik zeggen.
Verder is het, denk ik, een hele goede zaak dat dit managementteam in ieder geval planmatig zaken aan wil halen en via de geijkte P&C-cyclus, die al eeuwenlang bestaat, maar die soms wel of niet goed inhoudelijk wordt gevuld, hoop ik dan dat we kwartaalsgewijs, zoals dat wordt voorgesteld, fatsoenlijk te horen krijgen waarom iets wel of niet gedaan wordt, of waarom iets later wordt neergezet. Dat gaat in het bedrijfsleven zo, maar in de politiek helaas niet. En dan moet ik toch denken aan de helaas overleden directeur ABP, die me ooit vertelde, toen hij met Kaiser optrok: “Ik sta ervan te kijken wat zo’n raad biedt. Wij als ABP kunnen over een aantal zaken ontiegelijk veel en goed dingen doen, maar jullie weten zoveel van ‘tig’ verschillende zaken.” Ja, dat klopt, we zijn geen koekjesfabriek, zei meneer Schreurs. Dat is zo. Maar in deze ambtelijke organisatie en in deze context moeten er beslissingen worden genomen met goed voorgehouden en complete informatie, en daar heeft het soms aan ontbroken. En dat maakt onder andere dat we nu op dit punt staan, niemand kan me wijsmaken dat we niet op dit punt staan, en gelukkig staan we op dit punt. En laten we in het verkiezingsjaar nou niet proberen elkaar vliegen af te vangen, maar in het belang van de burgers proberen de goede dingen te doen. Dat staat bij ons voorop.
Dank je wel en gezond op.

De **voorzitter**: Dank u wel, meneer Coenen. Dan kom ik bij de laatste spreker van deze commissie in eerste termijn, de heer Leenheer.

De heer **Leenheer**: De twééde termijn voorzitter.

De **voorzitter**: Uiteraard!

De heer **Leenheer**: Dank u. Ik heb geen behoefte aan extra spreektijd nu. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan kom ik bij de beantwoording in tweede termijn – ik zal het nu goed zeggen! – van het college.

Wethouder **Schreurs**: Voorzitter, mag ik even twee minuten schorsen?

De **voorzitter**: Dat mag. Ik schors de vergadering (00.00 uur).

Schorsing

De **voorzitter**: De vergadering is heropend (00.02 uur). Het woord is aan de heer Schreurs.

Wethouder **Schreurs**: Dank u wel, voorzitter. Eerst wil ik in z'n algemeenheid reageren op het voorstel dat een heleboel fracties hebben gedaan om een knip aan te brengen. Ik sta er positief tegenover om dat samen als college en raad te doen. Ik denk dat het ook een aanvulling is op de oproep die op 15 april door collega Smitsmans is gedaan om in gezamenlijkheid over dit probleem van gedachten te wisselen.
In tweede termijn heb ik heel specifieke vragen gehoord die over alle bijlagen gaan, enz. In eerste termijn heb ik geprobeerd alle vragen zo helder en duidelijk mogelijk te beantwoorden, maar bij sommige raadsleden/sprekers komt dat blijkbaar niet, of onvoldoende, over. Als ik daar in gebreke ben gebleven, bied ik daarvoor mijn excuses aan. Ook in tweede termijn zijn een heleboel vragen herhaald, dan wel gesteld. Ik kan nu wel gaan proberen die te beantwoorden, maar ik stel voor die heel specifieke vragen via de groene flap te beantwoorden, zodat u de antwoorden heeft voordat we op 10 juni in de raadsvergadering bij elkaar komen. Als u daarmee kunt instemmen, kunnen we vandaag de tijd voor onszelf wat bekorten.
Wat betreft organisatie en bedrijfsvoering heeft de heer Maassen gezegd graag een analyse te willen hebben, een oplossingsplan, enz. Wat wij kunnen leveren is een beeld van waar wij op dit moment mee bezig zijn: alle zaken die in gang zijn gezet en welke effecten we daarvan verwachten. Maar een concreet plan van 'dit' en 'dat' en met 'die' resultaten is, zoals de directeur bedrijfsvoering in september 2020 ook in de Tuinzaal heeft gezegd, bijna ondoenlijk. Ik kan hem wel vragen een keer voor u het beeld te komen schetsen van hoe hij samen met de algemeen directeur, de gemeentesecretaris en het management aan de slag is om de organisatie wendbaar en weerbaar te maken. Vandaag nog heeft hij mij in een periodiek overleg aangegeven welke punten hij allemaal planmatig aan het aanpakken is en daar ben ik zeer van onder de indruk. Het plan 'Beter met minder' had ook niet zo'n concreetheid, maar gaf wel aan via welke weg wij bepaalde zaken wilden bereiken. Het plan 'Beter met minder' is een goed plan geweest, is trouwens nog steeds een goed plan, en dat zal ons ook verder brengen. Met uw goedvinden, meneer Maassen, zullen alle concrete vragen verder op de groene flap worden beantwoord.
De heer Franssen kan ik blijkbaar niet altijd overtuigen van de ernst waarmee ik zijn vragen tot mij neem en de beantwoording daarvan. U hebt blijkbaar het gevoel dat ik u met algemeenheden het bos in wil sturen, maar dat is überhaupt niet mijn bedoeling. Vaak zijn de vragen ook zo algemeen dat je je afvraagt hoe je daarop moet reageren. Het is ook vaak van: hoe komt de vraag bij mij over en hoe komt mijn antwoord bij u over? Als we elkaar daarin kunnen helpen, zou dat voor ons beiden heel goed kunnen zijn. U zou dan niet zoveel interrupties hoeven te doen en ik zou mijn verhaal gewoon in één keer helder over de bühne kunnen brengen.
Verder heeft u aangegeven hoe u kijkt naar de kadernota, enz. Volgens u zou de kadernota al lang bekend zijn, maar dan moet ik u toch teleurstellen. Pas a.s. dinsdag gaan wij de kadernota vaststellen, waarna die in de procedure moet komen voor de behandeling in de gecombineerde commissievergadering en in de raadsvergadering van juli. Wij hebben natuurlijk al wel een keer de basis gezien, enz., maar de eindversie komt pas dinsdag aan de orde.
U heeft een heleboel dingen gezegd over de manier waarop het proces van korte en lange termijn gestalte zou moeten krijgen. Ik denk dat ik daar in eerste instantie goed op heb geantwoord.
Over RoerDelta en V&D hebt u gezegd dat er niks over in staat. In de 1ste begrotingswijziging zijn RoerDelta 3 en het V&D-pand wel genoemd.
Ook de investeringslijst is door u genoemd. Het college en de ambtelijke organisatie gaan de hele investeringslijst onder de loep nemen, projectmatig werken gaan we onder de lopen nemen, en ik ben het volstrekt met u eens – ik heb dat eerder ook al gezegd – dat 44 miljoen door de gemeente Roermond niet weggezet kan worden.

Dat het college uitgaven zou hebben gedaan zonder dekking zal ik even moeten nagaan. Ook daarop zal worden teruggekomen in de groene flap.

De **voorzitter**: Ik hoor iets, maar ik weet niet wie nu probeert aan het woord te komen.

De heer **Franssen**: Dirk Franssen. Ik had al een tijdje mijn handje omhoog, maar dat werkte blijkbaar niet.

De **voorzitter**: Zegt u het maar, meneer Franssen.

De heer **Franssen**: Ik ben zeer benieuwd naar de beantwoording van de vraag over de uitgaven zonder dekking. Op één punt heb ik een reactie op deze wethouder. Op het moment dat wij als fractie technische vragen stellen, krijgen we daar antwoorden op. Echter, een commissie is er ook voor bedoeld om alvast politiek met elkaar te beschouwen, geen oordeel te vellen, maar wel te beschouwen, en dat betekent soms ook een politiek-prikkelende vraag. Als ik zo'n politiek-prikkelende vraag stel, verwacht ik dat u daar ook een reactie op kunt geven. Het komt naar onze mening te vaak voor dat dat niet gebeurt. Dat is jammer, en dan moeten er interrupties volgen. Dus als u daar de volgende keer nog wat beter op let, hoeven we u minder te interrumperen.

Wethouder **Schreurs**: Ik neem uw advies bijzonder ter harte. Wat dat betreft is het niet aan dovemans oren gericht.
De heer Breugelmans heeft mij gevraagd waar ik onevenwichtigheid zie in de oplossingsrichtingen. Als je de oplossingsrichtingen ziet, is het antwoord volgens mij wel duidelijk, waar gezocht wordt naar mogelijkheden, enz., en waar niet gezocht wordt. Daar hoeven we niet geheimzinnig over te doen, dat is uit het overzicht wel duidelijk.
Ik ben het met iedereen eens, dat heb ik, meen ik, ook in eerste termijn gezegd, dat de uitvoeringstoets weinig concreet is: wat betekent dat, wat kan ik als raad, wat betekent dat voor mij, gaan de dingen wel door, gaan de dingen niet door?
De heer Zwijnenberg heeft een techniek geopperd zoals bij de 1ste begrotingswijziging, een open-handreiking, inwoners, ondernemers daarbij betrekken, wat ook door de heer Coenen is onderschreven.
Ja, u stelt wederom de vraag: hoe heeft het zo ver kunnen komen en kunnen deze collegeleden het probleem oplossen? Dat is het bekende voorbeeld van: degene die de ellende veroorzaakt heeft kan het niet oplossen. Ik ben het daar niet mee eens. In een organisatie waarin je in deze cruciale fase zit en er vertrouwen is tussen de ambtelijke organisatie en het college van B&W, kunnen degenen die nu aan het roer zitten de komende maanden tot en met maart volgend jaar samen met de organisatie bouwen aan de oplossing van die problemen. Als u mij wilt wegsturen, dan doet u dat, maar ik denk niet dat dat de oplossing is. Dat is echter mijn persoonlijke mening, daar mag u totaal anders over denken.
De heer Zwijnenberg heeft ook gevraagd of de zelfreflectie voldoende in beeld is. Ik ben de hele dag bezig om te kijken of de organisatie goed loopt en waar de problemen zitten. Ik heb daar zorgen over, maar ik zie ook ontwikkelingen en ik complimenteer de medewerkers met de voortgang die ze boeken. In deze tijd stellen wij als college, maar ook u als raad, heel veel vragen aan de organisatie en als er zo'n 250 vragen worden gesteld, dan zijn een aantal mensen gewoon buiten hun eigen werk een weekje actief om al die vragen te beantwoorden, en dat doen we keurig binnen de afgesproken tijd. Vandaag hebben we de jaarrekening weer op de afgesproken tijd bij u neergelegd en maandag gaan we u daarover bijpraten.
De heer Zwijnenberg vroeg of het college te laat in actie is gekomen. Ik denk het niet. Waarom? Ik heb daarstraks gerefereerd aan de besluiten die de laatste jaren zijn genomen over de Oranjerie, onderwijshuisvesting, de autonome ontwikkeling van 1 miljoen in de openbare ruimte, vastgoed, enz. Zo kan ik er een heleboel opnoemen, die hebben we allemaal gecorrigeerd. Ik

hoop dat het achterstallig onderhoud, zoals ik het maar noem, nu helemaal weg is uit de begroting en dat we vanaf nu puur een begroting kunnen opstellen waarin incidentele kosten ook voor incidentele zaken gebruikt worden en structurele middelen voor structurele zaken. Vanaf die situatie kun je met elkaar, raad en college, goede afspraken maken en dan kun je ook aan de voorkant zeggen: dié zaken wil ik realiseren, raad bent u daarmee akkoord? Vervolgens kun je daarop dan ook die verantwoording maken, en dan kan de raad zeggen: “u heeft het goed gedaan”, of “u heeft het niet goed gedaan”.
Volgens de heer Zwijnenberg zou ik mezelf een pluim op de hoed hebben gestoken. Dat heb ik niet willen doen, maar wat ik wel heb gezegd is: we hadden begin vorig jaar het besluit klaar, met toestemming van de OR, en toen kwam corona om de hoek kijken, waardoor we in het college even een discussie hebben gehad over de vraag of we de uitvoering van die organisatiewijziging wel ter hand moesten nemen. Wij hebben dat gedaan. We hebben in die tijd managers in huis gehaald, afspraken gemaakt en op 1 juli stond er een nieuw managementteam. Dat is niet mijn verdienste, maar de verdienste van al die mensen die daaraan gewerkt hebben. Maar het is wel lef hebben, want in die periode hadden we ook kunnen zeggen “we doen het niet”, maar dan hadden we nog geen verandering en nu zitten we in die veranderingsfase. Als we dat niet gedaan hadden, hadden we nu niet de organisatie beter kunnen maken.
U zegt dat ik wat steviger over personeel en organisatie en financiën moet praten. Nou, ik kan daar uren over praten, maar ik heb daarstraks ook gezegd: als je naar de financiën kijkt, daar is Roermond niet exclusief in. Wij hebben problemen, maar driekwart van de Nederlandse gemeenten heeft problemen. Vandaag is er godzijdank een positieve uitspraak gekomen over de jeugdzorg, dat er geld bij zal komen, waarmee in ieder geval duidelijk is dat we nu te weinig krijgen. Nou, dat helpt natuurlijk iedereen, ook de gemeente Roermond, als het doorgaat. Maar laat duidelijk zijn dat wij in Roermond met lage lasten een heel mooi, goed voorzieningenniveau hebben. Daar mogen we ook wel een keer trots op zijn. Dat niet alles goed gaat, mogen we ook met elkaar delen, maar dan liefst delen in de zin van “hoe kunnen we elkaar beter maken, hoe kunnen we het beter samen doen?”, en niet door elkaar te verwijten dat je het niet goed doet, want daar helpen we elkaar niet mee. Wij hebben elkaar nodig, college van B&W en de raad.
De heer Kalthoff: geen draagvlak, meer informatie over besluiten nemen. Ja, ik heb al gezegd dat daar op onderdelen op de groene flap en bij de begrotingswijziging een toelichting op komt. Als we dadelijk samen met elkaar in discussie komen, denk ik dat we een heleboel dingen helder kunnen maken.
Over de herstart heeft u nog vragen gesteld. Het is enerzijds een processtuk, wat ik eerder ook al heb gezegd, anderzijds ook een stuk waar de raad nog voor het zomerreces een heel duidelijke rol in krijgt. Scenariodenken kan daar onderdeel van uitmaken, maar wij zijn ook als college nog bezig om te kijken, op basis van die impactanalyse, waar de problemen gaan ontstaan, waar wij als gemeente verantwoordelijkheid zouden hebben en die wij daarmee zouden kunnen helpen om inderdaad Roermond en haar inwoners en het bedrijfsleven zo snel mogelijk uit de crisis te helpen. Uiteraard doen wij niet aan inkomenspolitiek, dat staat ook in het stuk, en dat zal ook in de nieuwe situatie niet gebeuren, maar we kunnen wel op andere punten natuurlijk als gemeente Roermond onze ondernemers en inwoners helpen. Ik heb daarstraks ook gezegd: als je een tekort hebt, heb je twee knoppen waar je aan kunt draaien, je voorzieningenniveau en de lastenverhogingen.
De heer Coenen wil ik om te beginnen mijn excuses aanbieden. In de eerste termijn waren een heleboel vragen gesteld en toen heb ik u genoemd in de rits van “ik heb al antwoorden gegeven” en dat vind ik niet netjes van mij. Dus laat me dat helder stellen. Ik wil iedereen met respect bejegenen.
U hebt verwezen naar de kerntakendiscussie. Ik was daar nooit bij, ik ben nog niet zo lang in de gemeenteraad bestuurlijk actief, maar ik heb er ook wel eens dingen van opgevangen, waarvan ik denk “ja, zo ging dat toen hè?”. Daar hebben jullie anderhalf jaar over gedaan en uiteindelijk is tot een besluit gekomen. En dan zie je, en dan refereer ik toch even aan de heer Franssen,

dat er iedere jaar wel óf een bankencrisis is, óf een pandemie, en over tien jaar zal er weer iets anders zijn en dan zitten we waarschijnlijk weer in een situatie waarin we met elkaar in gesprek komen, als we nog in een bepaalde rol zitten.
U hebt ook over het provinciaal toezicht gesproken. Het provinciaal toezicht is een organisatie die echt goed oplet. U hebt ook die begrotingsbrief gezien van de provincie waar zij specifiek op letten, dus wat dat betreft hebben zij wel de vinger aan de pols.
U vraagt aandacht voor het sociaal domein zorg na 2022. U weet: het is open-eindefinanciering en als er zorgvraag is gaan wij leveren, waarbij de kosten in de begroting worden opgenomen. Ja, de P&C-cyclus, u heeft dat juist geconstateerd: die was ergens – ik heb het in mijn eigen woorden gezegd – wegbezuinigd. We kregen één keer per jaar een bestuursrapportage, maar intern was er nooit kwartaalsgewijze richting management of college een rapportage. Die is er ooit geweest, maar die is ergens weggevallen en dat is heel vervelend. We zijn dat nu weer terug aan het ploegen, zoals dat zo mooi heet, maar dat kunnen we niet in één jaar, dat er ieder kwartaal een prachtig P&C-document ligt waarin je kwartaalsgewijze analyseert en kijkt wat er goed gaat, wat minder goed en waarop we moeten acteren. Dat is ook een weg die wel even duurt.
Ten slotte wil ik nog even reageren op het woord ‘chaos’ dat de heer Franssen noemde. Wat ik zo jammer vind als een woord als ‘chaos’ wordt gebruikt, is dat het morgen of overmorgen de kop in De Limburger is. En waarom vind ik dat jammer? Niet voor mezelf, niet voor bestuurders, maar ik vind het erg voor de ambtelijke organisatie, want die rekent zich dat aan en daar sta ik voor. U gebruikt dat woord en dat is uw verantwoordelijkheid maar ik wilde het toch even kwijt. Kijk, als bestuurder weet je: je staat in de wind en je wordt geraakt, maar ambtenaren staan niet in de wind en die moeten we ook niet raken, want ze doen hun stinkende best om ons iedere dag te ondersteunen. Dat wilde ik nog even kwijt als uitsmijter, om tien voor half één op vrijdag de 28ste. Maar dat is gewoon een constatering van mijn kant, meneer Franssen, daar hoeft u niet op te reageren.

De **voorzitter**: Ik zie dat daar ook geen behoefte aan is. Burgemeester, heeft u in tweede termijn nog iets toe te voegen?

De **burgemeester**: Ik weet niet of de toch al vrij uitgebreide beantwoording van wethouder Schreurs op het proces van de herstart voldoende is geweest. Wat ik er misschien nog aan kan toevoegen is dat er twee dingen belangrijk zijn voor de herstart. Eén is de urgentie. Corona is niet in één keer voorbij, maar we gaan nu langzaam de stad herstarten. We weten dat er morgenavond weer een persconferentie is en dat naar mate de vaccinatiegraad oploopt elke keer opnieuw een stapje erbij kan worden gezet. Hoe ver dat stapje gaat, weten we ook niet precies, bijvoorbeeld niet wat het gaat betekenen voor de grote evenementen. Daar gaan allerlei speculaties over rond, maar we weten het niet. Ik noem maar een willekeurig voorbeeld. Dus heeft het college gezegd: we gaan niet meteen een plan uitschrijven met visies en kaders waar we dan met elkaar weer over gaan discussiëren. We gaan dan doén, en wie kan ons beter vertellen hoe het na corona is, of in de nasleep van corona, dan stakeholders? En de stakeholders zijn de mensen in de stad, in alle rollen, generaties, organisaties, vrijwilligerswerk, nou ja: vult u maar aan. Dus dat willen wij doen, en daarom hebben we die eerste impactanalyse laten maken: geef ons een beeld. Dat beeld is nog diffuus, dat weten we ook, omdat in het land het beeld ook diffuus is. U hoort volgens mij niet anders, of het nou het CBS is, of Kim Putters, of de premier, of andere ministers, dan: wij verwachten dat, maar we zien het nog niet terug in de cijfers. We weten dat er wat gaat gebeuren, maar we weten niet wanneer en hoe precies. We hebben geprobeerd aan de voorkant, en bij wethouder Smitsmans gebeurt dat bijvoorbeeld als het gaat over arbeidsparticipatie, de nodige vangnetten te ontwikkelen, maar waar het nu het eerst gaat branden, wat er nu het eerst moet gaan gebeuren, dat gaat de samenleving als eerste merken. Dus zegt het college: in plaats van uitgebreide stukken te schrijven aan de voorkant, vinden wij dat voor de korte termijn adequaat, snel, gehandeld moet

kunnen worden op basis van waarnemingen die we vanuit de samenleving doen. In de dagelijkse gang bij ons in huis heeft elke portefeuillehouder natuurlijk in het afgelopen coronajaar al z'n eigen netwerken ontwikkeld. Die zijn flexibel, maar die zijn heel waardevol gebleken in deze coronatijd om juist het contact met de samenleving, wat zo moeilijk was omdat de gewone weg niet kon, te behouden.
Wat wij in het college nu doen, en wat wij aan u ook al hebben voorgesteld, maar misschien niet duidelijk genoeg, is dat we op basis van die eerste impactanalyse met u het gesprek aan willen gaan en dat wij daarvoor, in onze eigen woorden, maar elk woord dat u aan wilt geven vind ik goed, werksessies willen organiseren, waarbij we het gesprek ook aangaan met die samenleving en van daaruit, vanuit die urgentie, in die korte termijn, die vanzelf zal overgaan in een middellange en lange termijn, koers willen maken, concreet willen oplossen wat nu op de korte termijn nodig is, maar ook koersen willen uitzetten die passen bij wat we voor de middellange en lange termijn gaan vinden. Volgens ons moet dat dus zowel urgent als concreet en daadkrachtig zijn, vandaar ook het herstartfonds, en daarnaast zullen voor de middellange en de lange termijn ook andere middelen nodig zijn die misschien op een andere manier in een begroting, deze of de volgende, moeten landen. Dat weten we vandaag niet precies, omdat niemand het precies weet. Dus we willen koers maken met u, met de samenleving, en dat kunnen we in werksessies doen, in ontmoetingen, in uitnodigingen, in gesprekken, in allerlei werkvormen. Dat is wat we met u zo graag willen bespreken. Dat hebben we geprobeerd op te schrijven, maar ik heb de indruk dat dat niet helemaal goed is overgekomen. Ik hoop dat deze eerste aanzet helpt.
Wethouder Schreurs heeft het al gezegd: dinsdag ligt de impactanalyse in het college, daarna komt hij naar u met de eerste ideeën erbij van hoe wij die gesprekken met u zouden willen gaan organiseren. En daarnaast kan met u, al of niet met u allemaal, met uw fractievoorzitters, met anderen uit uw gezelschap, het gesprek ook gevoerd worden over: hoe gaan we dit samen verder doen en hoe leggen we ook verantwoording af, niet alleen aan u, of wij aan elkaar, maar ook aan de stad, over hoe we de stad weer tot leven brengen en hoe we de stad ook toekomstbestendig houden. Daar is deze hele exercitie in de breedte natuurlijk voor bedoeld, niet alleen het herstarten, maar ook de keuzes die we nu moeten maken om gezond te zijn in de toekomst.
Voorzitter, dat is wat er ik er nog aan wilde toevoegen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Hiermee zijn wij aan het einde gekomen van dit agendapunt en daarmee ook aan het einde van deze vergadering. Ik dank u allen voor uw inbreng en wens u een fijne nacht. Voor de mensen die nog naar huis moeten, veilig thuis, en voor de mensen die thuis zijn, blijf gezond. Wij zien elkaar snel weer.

4. Sluiting.

De **voorzitter** sluit te 00.25 uur de vergadering.